EVANGHELIA

PENTRU COPII

MATEI
IOAN
MARCU
LUCA
Ѡ
Н
ІС
ХС
Ѡставите ти комнѣ.
дѣтей, и не таковыхъ
возбраняй бо есть царь
тѣ имъ прїи ство небес

Editată cu binecuvîntarea Înalt Prea Sfinţitului
VLADIMIR, Mitropolitul Chişinăului şi al Întregii Moldove

Sf. Arh. Gavriil
Proorocul
Zaharia

BUNĂVESTIREA

Arhanghelul Gavriil a fost trimis de către Dumnezeu în oraşul galileian Nazaret[1], la şase luni după ce i s-a arătat lui Zaharia. În acel oraş locuia Fecioara Maria şi bătrînul Iosif, cu care era logodită. Îngerul a apărut înaintea Fecioarei Maria şi a salutat-o: „Bucură-te, cea plină de har, Domnul este cu tine; binecuvîntată eşti tu între femei", spunîndu-i apoi marea şi fericita veste că Domnul a ales-o să devină Mama Fiului lui Dumnezeu, Mîntuitorul lumii: „Vei naşte Fiu şi-i vei pune numele Iisus. El va fi mare şi se va chema Fiul Celui Preaînalt şi-I va da Domnul Dumnezeu tronul lui David şi Împă-

[1] Sfînta Tradiţie ne spune că în Nazaret trăiau părinţii Fecioarei Maria, Ioachim şi Ana, descendenţi din neamul lui David. Ei au ajuns pînă la adînci bătrîneţe, dar nu aveau copii. Ei nu-şi pierdeau nădejdea şi se rugau lui Dumnezeu să le dea un fiu sau o fiică. Şi iată că într-o zi, pe cînd Ana se ruga, i s-a ivit Îngerul Domnului şi i-a spus: "Domnul ţi-a auzit rugăciunea!", vestindu-i că va naşte un prunc. Aceeaşi vedenie a avut şi Ioachim, soţul ei. Dreptii Ioachim şi Ana au făgăduit să închine Domnului pruncul care li se va naşte. Cuvintele Îngerului s-au împlinit şi s-a născut cea care trebuia să devină Maica Mîntuitorului. Ei au numit-o Maria, nume care din ebraică înseamnă "doamnă". Cînd Maria a împlinit trei ani, părinţii au adus-o la templu, ca să împlinească făgăduinţa dată lui Dumnezeu. Preotul Zaharia a binecuvîntat-o şi a condus-o în Sfînta Sfintelor, unde intrau numai arhiereii odată pe an. Zaharia a fost îndemnat de Duhul Sfînt, Care i-a descoperit că Maria este o fetiţă deosebită şi este aleasă să devină Maica Fiului lui Dumnezeu. Aflîndu-se la templu, Maria dedica tot timpul rugăciunii, citirii Sfintei Scripturi şi broderiei. Maria a dat jurămînt Domnului să rămînă pentru totdeauna fecioară şi să nu se căsătorească. Cînd Maria a împlinit 14 ani şi, după lege, nu mai putea rămîne la templu, a fost încredinţată bătrînului Iosif, o rudă îndepărtată, deoarece părinţii ei muriseră demult. Ea a fost logodită cu el şi s-au aşezat cu traiul în oraşul Nazaret.

rația Sa nu va avea sfîrşit". Nedumerită, Maria nu putea să înțeleagă cum se va întîmpla acest lucru, deoarece, pentru numele Domnului, ea hotărîse să-şi păstreze fecioria şi să nu se căsătorească niciodată. Dar Îngerul i-a vestit că Fiul lui Dumnezeu se va zămisli în chip minunat: „Duhul Sfînt se va pogorî peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri, de aceea şi Sfîntul Care se va naşte din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema". Îngerul i-a mai spus că iată şi bătrîna ei rudă Elizabeta, pe care toți o considerau stearpă, va naşte un fiu, căci la Dumnezeu nimic nu este cu neputință. Preasfînta Fecioară a răspuns cu smerenie şi hotărîre: „Iată roaba lui Dumnezeu, să-mi fie după cuvîntul tău". Primind această mare veste, Maria s-a grăbit s-o viziteze pe Elizabeta, ruda sa, care locuia în alt oraş[2]. *(Luca 1, 26 – 35)*

ÎNTÎLNIREA MARIEI CU ELIZABETA

Preasfînta Fecioară, intrînd în casa lui Zaharia, a salutat-o pe Elizabeta, iar aceasta, auzind cuvintele de salut, s-a umplut de Duhul Sfînt şi a săltat pruncul în pîntecele ei. Prin Duhul Sfînt, i-a fost descoperit că Maria poartă în pîntece pe Fiul lui Dumnezeu. Elizabeta s-a bucurat şi a exclamat: „Binecuvîntată eşti între femei şi binecuvîntat este rodul pîntecelui tău! Şi de unde să-mi fie mie aceasta ca să vină la mine Maica Domnului meu?" În răspunsul său, Fecioara Maria L-a slăvit pe Dumnezeu printr-o cîntare minunată: „Măreşte, suflete al meu, pe Domnul şi s-a bucurat duhul meu de Dumnezeu Mîntuitorul meu. Pentru că a căutat la smerenia roabei Sale şi iată de acum mă vor ferici toate neamurile". Ea Îl slăvea pe Dumnezeu pentru că El a îndeplinit făgăduința dată lui Avraam: Hristos Cel mult aşteptat de tot Israelul S-a pogorît pe pămînt. Domnul a dăruit milă poporului Său, pe cei smeriți i-a înălțat, iar pe cei mîndri i-a înjosit. Fecioara Maria a stat la Elizabeta vreo trei luni, după care s-a întors în Nazaret. *(Luca 1, 35 – 56)*

[2] Mulți tîlcuitori ai Sfintei Scripturi consideră că Zaharia şi Elizabeta locuiau în oraşul Iutte, situat pe versantul muntelui, în apropiere de Hebron.

NAŞTEREA LUI IOAN BOTEZĂTORUL

urînd, Elizabeta a născut un fiu. Rudele şi vecinii, aflînd minunea, se bucurau împreună cu ea, mulţumind Domnului pentru marea Sa milă. În a opta zi după naşterea pruncului, toţi s-au adunat să-i pună numele şi să săvîrşească, după vechiul obicei, ritualul de circumcizie. La început, s-au gîndit să-l numească ca pe tatăl său, Zaharia, Elizabeta însă a zis să-i pună numele Ioan. Toţi s-au mirat, deoarece nimeni din neamul lor nu purta acest nume. Atunci l-au întrebat prin gesturi pe tatăl pruncului cum să-i pună numele. Zaharia a cerut o tăbliţă pe care a scris: „Ioan să fie numele lui" şi îndată i s-a dezlegat limba şi s-a umplut de Duhul Sfînt, prezicînd venirea apropiată a Mîntuitorului. Despre prunc zicea că se va numi prorocul lui Dumnezeu şi va fi Înaintemergătorul Lui.

Ioan a venit pe lume ca să pregătească oamenii de întîlnirea cu Domnul, să-i cheme la pocăinţă, să-i curăţe şi să-i împace cu Dumnezeu.

Ioan creştea şi se întărea cu duhul, trăind în pustiu pînă la arătarea sa poporului israelian. *(Luca 1, 57 – 80)*

VESTEA CEA BUNĂ ADUSĂ LUI IOSIF

ncă înainte de a se căsători, Iosif a aflat că Maria este însărcinată. Iosif era un om evlavios, milostiv şi bun, şi s-a gîndit să lase pe Maria să plece în taină, ca, în felul acesta, s-o ferească de ruşine şi pedeapsă. Dar, în ziua în care i-au venit aceste gînduri, i s-a arătat în vis Îngerul Domnului care i-a spus să nu-i fie frică să aducă în casa sa pe Preasfînta Fecioară, căci Copilul pe Care îl poartă în pîntece este de la Duhul Sfînt. Îngerul i-a vestit bătrînului Iosif: "Ea va naşte un Fiu, pe Care îl vei numi Iisus, pentru că va mîntui oamenii Săi de păcatele lor". În traducere din ebraică, numele „Iisus" înseamnă „Mîntuitor". Trezindu-se din somn, Iosif a procedat aşa cum i-a poruncit Îngerul. *(Matei 1, 19 – 24)*

NAȘTEREA DOMNULUI

În acele zile, Împăratul roman August a dat un ordin să se numere oamenii din toate provinciile stăpînite de el, ce vîrstă au, ce meserii şi cîţi dintre ei sînt buni de soldaţi. Fiecare trebuia să se înregistreze în oraşul străbunilor săi. Şi deoarece Iosif şi Fecioara Maria proveneau din neamul împăratului David, au plecat din Nazaret la Bethleem (oraşul lui David), situat la vreo zece verste de Ierusalim. Au ajuns seara, pe înnoptate. În Bethleem s-a adunat multă lume şi în hoteluri nu mai erau locuri. Nimeni nu dorea să-i primească în casa sa. De aceea, Maria şi bătrînul Iosif au fost nevoiţi să înnopteze într-o peşteră de la marginea oraşului, unde păstorii îşi adăposteau pe timp friguros animalele. Peştera era liberă. Iosif şi Maria erau atît de obosiţi, încît s-au bucurat şi de acest adăpost, hotărînd să înnopteze chiar acolo. Între timp, Mariei i-a sosit ceasul să nască. După miezul nopţii, Ea a născut un Fiu, pe Mîntuitorul Cel făgăduit – Domnul nostru Iisus Hristos. După ce L-a înfăşat, L-a culcat în ieslea în care erau puşi mieii nou-născuţi. În felul acesta s-a împlinit profeţia despre Naşterea Fiului lui Dumnezeu la Bethleem.

În noaptea Naşterii lui Iisus, păstorilor care-şi păşteau turmele în apropierea Bethleemului, li s-a arătat Îngerul Domnului, care le-a adus vestea minunată despre Naşterea Mîntuitorului lumii. Pe neaşteptate a apărut împreună cu îngerul o numeroasă oaste cerească ce-L preamăreau pe Dumnezeu, cîntînd: „Slavă Întru Cei de sus lui Dumnezeu, şi pe pămînt pace, între oameni bunăvoire" (Lăudaţi-L pe Domnul Preaînalt! Acuma pe pămînt este pace, pentru că Dumnezeu i-a iertat pe oameni, S-a împăcat cu ei. Dumnezeu a arătat oamenilor cît de mult îi iubeşte, trimiţîndu-le lor pe Fiul Său preaiubit").

Cînd îngerii au dispărut, păstorii şi-au spus „Să mergem la Bethleem şi să vedem ce s-a întîmplat acolo, ce ne-a vestit nouă Dumnezeu". Şi, grăbindu-se, au ajuns la Bethleem unde i-au găsit pe dreptul Iosif, pe Preacurata Maică şi pe Dumnezeiescul Prunc, culcat în iesle.

Păstorii au îngenuncheat şi I s-au închinat. Ei au povestit ce li se vestise despre Prunc. Iosif îi asculta cu multă pietate pe păstori, iar Preacurata Maică aşeza în inima ei fiecare cuvînt auzit.

Bethleemul Iudeii, deoarece aşa stă scris la profetul Mihea".

Regele a chemat în taină pe magi la el şi i-a trimis la Bethleem, zicîndu-le:" Duceţi-vă, aflaţi totul despre Prunc, iar cînd Îl veţi găsi, să-mi spuneţi şi mie. Vreau şi eu să mă închin Lui".

Magii au pornit la drum, iar steaua pe care o vedeau la Răsărit, mergea înaintea lor, călăuzindu-i. Ajungînd în Bethleem, steaua se opri deasupra casei unde locuia Pruncul, Maria şi Iosif.

Magii s-au bucurat nespus de mult, au intrat în casă şi s-au închinat Pruncului Iisus ca unui Dumnezeu, Împărat şi Om. Ei I-au adus în dar tămîie, aur şi smirnă.

Magii s-au îndreptat spre ţara lor şi, în drum spre Ierusalim, au vrut să treacă pe la Irod, ca să-i povestească ce au văzut şi ce au auzit în Bethleem. Dar noaptea, în vis, li s-a arătat un înger care le-a spus să nu treacă pe la Irod, ci să se întoarcă acasă pe un alt drum. *(Matei 2, 1 – 12)*

ÎNTÎMPINAREA PRUNCULUI IISUS LA TEMPLU

e atunci iudeii aveau o lege, potrivit căreia, fiecare fiu întîi-născut, în a patruzecea zi de la naştere trebuia adus la templu şi închinat Domnului. Acest ritual prevedea aducerea unei jertfe: cei bogaţi aduceau un mieluţ, iar cei săraci — doi porumbei tineri sau o pereche de turturele. Cînd a sosit timpul ca Pruncul să fie închinat Domnului, Iosif şi Fecioara Maria au venit cu El la Templul din Ierusalim.

Aici ei au fost întîmpinaţi de un om evlavios şi cucernic, pe nume Simeon. Sfîntul Duh îi prezise că nu va muri pînă cînd nu-L va vedea pe Hristos Mîntuitorul. El a luat Pruncul în braţe şi a spus: „Acum slobozeşte pe robul Tău, Stăpîne, după cuvîntul tău, în pace, deoarece L-am văzut pe Mîntuitorul pe care L-ai trimis pentru mîntuirea tuturor oamenilor: lumină pentru luminarea neamurilor şi slavă poporului Israel". Iosif şi Preacurata Fecioară au rămas uimiţi de cuvintele lui Simeon. El, însă i-a binecuvîntat, iar Maicii Domnului i-a spus: „Despre acest Prunc se va vorbi mult în popor. Unii vor crede în El şi se vor mîntui, iar alţii Îl vor respinge şi vor pieri. Iar inima Ta ca şi cu o sabie se va străpunge.

spera că printre copiii ucişi se va afla şi Hristos. Aşa s-au împlinit cele spuse de Domnul prin prorocul Său Ieremia: „Glas în Rama s-a auzit, plîngere şi tînguire multă. Rahela, strămoaşa poporului israelian, îşi deplînge copiii care au murit". Plîngere şi tînguire au cuprins Bethleemul. Mamele îndurerate încercau să-şi smulgă copiii din mîinile călăilor lui Irod, care îi ucideau fără milă.

După moartea regelui Irod, Îngerul Domnului i s-a arătat din nou în vis lui Iosif şi i-a poruncit să se întoarcă pe pămîntul lui Israel. Şi aceasta a prezis profetul: „Din Egipt L-am chemat pe Fiul Meu". Atunci, Iosif, împreună cu Iisus şi Fecioara Maria, a pornit spre ţara lui. Dar, aflînd că în Iudeea domneşte Arhelau, fiul lui Irod, la fel de rău şi crîncen ca şi tatăl său, s-au temut să se ducă într-acolo. În vis dreptul Iosif a primit îndrumare de la Dumnezeu să se ducă în oraşul Nazaret. Aşa s-a împlinit prorocirea că Fiul lui Dumnezeu se va numi Nazarineanul.

(Matei 2, 16 – 23)

COPILUL IISUS LA TEMPLU

Iisus creştea şi se întărea cu duhul, umplîndu-Se de înţelepciune şi harul lui Dumnezeu era asupra Lui. Dreptul Iosif şi Preasfînta Fecioară Maria mergeau în fiecare an de Paşti[7] la Ierusalim. Cînd Iisus a împlinit doisprezece ani, L-au luat cu ei la sărbătoarea din Ierusalim. Au sărbătorit, s-au rugat lui Dumnezeu şi s-au întors, împreună cu alţi pelerini, la Nazaret. Dar Copilul Iisus a rămas

[7] Cuvîntul „paşti" desemnează în primul rînd, sărbătoarea Paştilui, iar în al doilea – jertfa de sărbătoare, adică mielul pascal. Sărbătoarea Paştilui a fost instituită pentru evrei de Însuşi Domnul Dumnezeu în amintirea izbăvirii din robia egipteană.

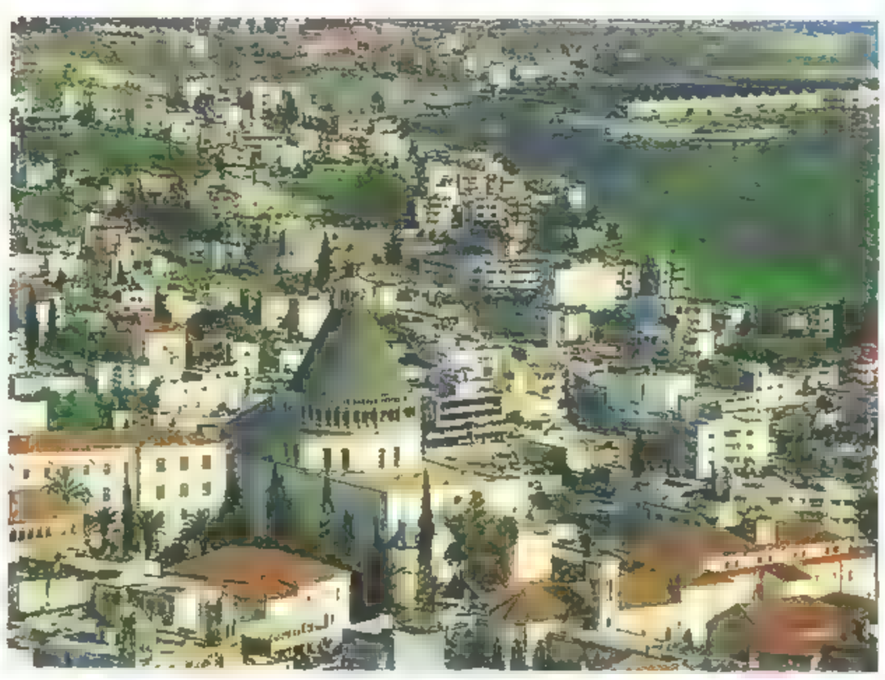

Oraşul Nazaret. Biserica se află pe locul casei în care a locuit Familia Sfîntă

în templu. Spre seară, Iosif şi Maria au observat lipsa Lui şi au început să-L caute printre rude şi prieteni, dar negăsindu-L, s-au întors îngrijorați la Ierusalim.

Abia după trei zile L-au găsit pe Iisus. El şedea în templu[8] printre învățători şi discuta cu ei despre Dumnezeu şi poruncile Lui. Cărturarii Îi adresau întrebări, iar El le răspundea. Cei prezenți se minunau de înțelepciunea lui Iisus. Preasfînta Fecioară s-a apropiat de El şi L-a întrebat: „ Fiule, de ce ai procedat aşa? Ne-am îngrijorat şi Te-am căutat atîta timp!", iar Iisus a răspuns: „De ce era să Mă căutați? Oare nu ştiați că trebuie să fiu în cele ale Tatălui Meu?" Ei n-au înțeles atunci cuvintele Lui, dar Maria le-a păstrat în inima ei. După aceea, Iisus s-a întors la Nazaret şi îl ajuta pe Iosif la tîmplărie. Iisus a fost un copil bun, deştept şi ascultător, purtîndu-se bine şi respectuos, de aceea oamenii şi Dumnezeu Îl iubeau nespus de mult. *(Luca 2, 40 – 51)*

PREDICA LUI IOAN BOTEZĂTORUL

tunci cînd Ioan, fiul dreptcredincioşilor Zaharia şi Elisabeta, a împlinit treizeci de ani, Dumnezeu i-a poruncit să vestească poporului despre venirea în lume a Mîntuitorului şi să-i pregătească pe oameni pentru întîlnirea cu El.

Din copilărie, Ioan a trăit în deşertul Iordanului, petrecîndu-şi timpul în post şi rugăciuni, hrănindu-se cu lăcuste, plante şi miere de albine sălbatice. Ioan purta haine din lînă de cămilă şi se încingea la brîu cu o curea din piele.

[8] Tainica dorință a împăratului David a fost să ridice un templu în Ierusalim. Însă Domnul i-a spus că dorința nu i se va împlini, deoarece a purtat multe lupte şi a vărsat mult sînge, iar templul va fi înălțat de fiul său. Pe patul de moarte, David i-a lăsat legămînt fiului său, Solomon, să construiască un templu în numele Domnului. Solomon a împlinit dorința Domnului şi a tatălui său. Templul a fost ridicat în şapte ani şi jumătate de aproximativ 185 mii de lucrători. Lucrările de construcție s-au încheiat în 1004 înainte de Naşterea Domnului Hristos. Templul impresiona prin arhitectura şi măreția sa. Pereții exteriori erau acoperiți cu marmură albă, iar cei interiori – cu aur.

Pe vremea regelui Irod, templul a fost reconstruit şi arăta mult mai măreț decît pe vremea lui Solomon. Templul de la Ierusalim era unicul din țară. De Paşti sau de alte sărbători importante, evreii din toate colțurile țării trebuiau să se adune în templu. În acele zile, Ierusalimul era inundat de mulțimi de credincioşi din Palestina şi din alte țări.

BOTEZUL DOMNULUI

ntr-o zi Ioan L-a văzut pe Domnul Iisus, Care venea spre el şi a zis: „Iată Mielul lui Dumnezeu[9] Care ia asupra Sa păcatul lumii." Iisus avea treizeci de ani cînd a venit din Galileea la Iordan ca să fie botezat. Iar Ioan căuta să-L oprească pe Iisus. „Eu, zicea el, trebuie să fiu botezat de Tine şi Tu vii la mine?"

Dar, Domnul i-a răspuns: „Aşa se cuvine să împlinim toată dreptatea", ceea ce însemna că, în acest fel se împlinea voia lui Dumnezeu.

Pe cînd Iisus ieşea din apă, după botez, cerul s-a deschis şi Ioan a văzut Duhul Sfînt Care, în chip de porumbel, S-a pogorît asupra lui Iisus şi a auzit din cer vocea lui Dumnezeu Tatăl, zicînd: „Acesta este Fiul Meu Cel iubit, întru Care am binevoit".

Aceasta a fost prima revelaţie făcută lumii despre Sfînta Treime, că este un Singur Dumnezeu în trei Persoane: Tatăl, Fiul şi Sfîntul Duh[10].

Ioan Botezătorul a spus poporului venit la Iordan: „Cel Care m-a trimis să botez cu apă, mi-a zis: "Acela peste Care vei vedea Duhul pogorîndu-Se şi oprindu-Se, este Cel ce botează cu Duh Sfînt" (adică Hristos). Şi eu am văzut aceasta şi mărturisesc că Iisus este Fiul lui Dumnezeu".

(Matei 3, 11–17; Marcu 1, 9 –11; Luca 3, 21– 23; Ioan 1, 29 – 34)

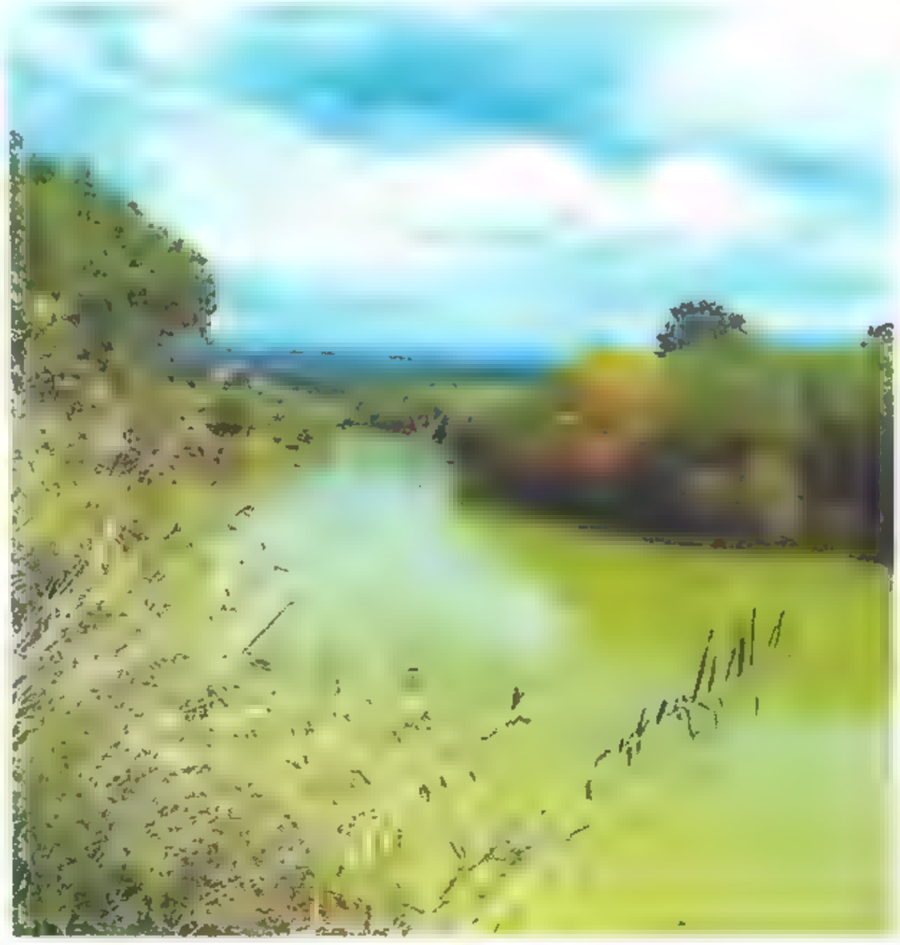

Rîul Iordan

[9] Mielul lui Dumnezeu, mielul ca animal de jertfă. Ioan Botezătorul îi zicea lui Iisus Hristos Mielul lui Dumnezeu, deoarece Hristos a venit pe lume, pentru ca, asemeni unui miel de jertfă, să devină jertfă întru spălarea păcatelor oamenilor şi pentru a elibera lumea din robia morţii.

[10] Bobotezei i se mai spune şi arătarea lui Dumnezeu, Teofania.

POSTUL DE PATRUZECI DE ZILE

Îndată după botez, Duhul Sfînt L-a dus pe Iisus în pustiul Ierihonului. În acest pustiu, Hristos S-a aflat patruzeci de zile, timp în care a postit şi s-a rugat. Aici Iisus s-a aflat pentru ca să învingă ispitele diavolului şi să-i înveţe pe oameni să-şi învingă păcatele şi slăbiciunile. Iisus a postit şi, în cele din urmă, a simţit că Îi este foame. Ispititorul (diavolul) s-a apropiat şi i-a spus:

– Dacă Tu eşti Fiul lui Dumnezeu, prefă aceste pietre în pîini.

Iisus, însă, i-a răspuns:

– Nu numai cu pîine se hrăneşte omul, ci şi cu cuvîntul lui Dumnezeu (aceasta înseamnă că trebuie să te gîndeşti în primul rînd la săturarea sufletului, abia după asta la cea a trupului: Dumnezeu, Care a creat lumea doar prin Cuvîntul Său, îl poate cu uşurinţă întreţine pe om şi în pustiu).

Apoi, diavolul Îl aduce pe Iisus în oraşul sfînt Ierusalim, Îl urcă pe acoperişul templului şi zice:

– Dacă eşti Fiul lui Dumnezeu, aruncă-Te jos, căci scris este: „Îngerilor Săi va porunci, pentru Tine, ca să Te păzească. Şi te vor ridica pe mîini ca nu cumva să loveşti de piatră piciorul Tău".

–Tot acolo mai stă scris, i-a răspuns Iisus, „să nu ispiteşti pe Domnul Dumnezeul tău" (adică nu cere minuni de la Dumnezeu).

Atunci, diavolul, L-a urcat pe un munte înalt. I-a arătat într-o clipă toate împărăţiile lumii şi I-a zis:

– A Ta va fi stăpînirea şi slava acestor împărăţii, căci mi-au fost date mie şi eu le voi da cui voiesc. Şi dacă Te vei închina mie, toate vor fi ale Tale.

Iar Iisus i-a răspuns:

– Mergi înapoia Mea, satano, căci scris este: „Domnului Dumnezeului tău să te închini şi numai Lui Unuia să-I slujeşti".

Învins, diavolul fugi de la Iisus, iar Îngerii lui Dumnezeu s-au apropiat de El şi Îl slujeau. *(Matei 4, 1–11; Marcu 1, 12–13; Luca 4, 1–13)*

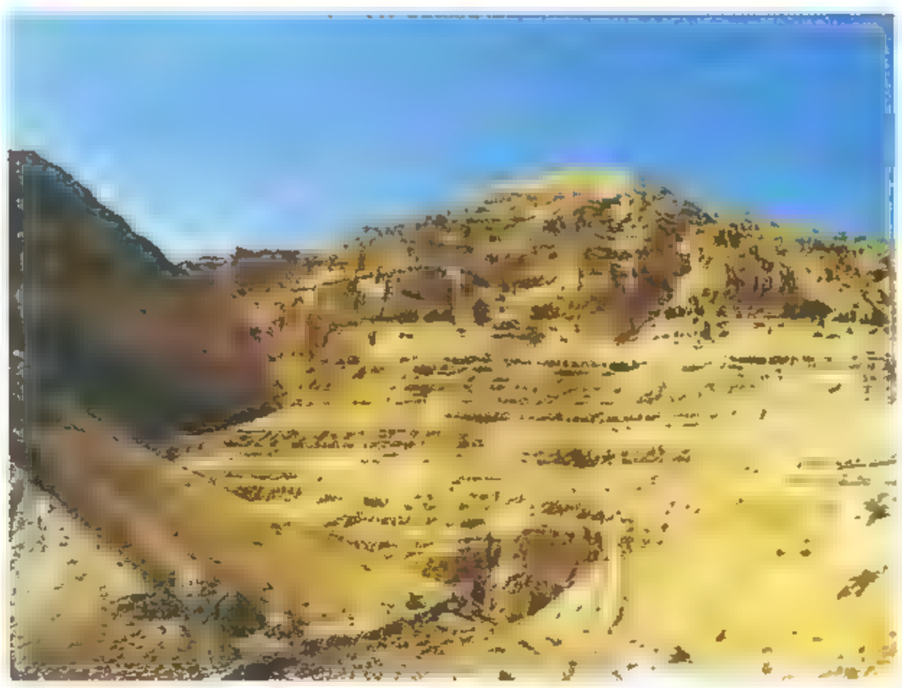

← *Muntele pe care a fost ispitit Hristos*

PRIMA MINUNE A LUI IISUS ÎN ORAȘUL CANA GALILEII

n orașul Cana din Galileea era nuntă. La această căsătorie a fost invitat și Iisus, împreună cu Preacurata Sa Mamă și cu ucenicii Săi. Pe cînd oaspeții ședeau la masă, Fecioara Maria a observat că gazdele nu mai aveau vin. I S-a făcut milă de mire

IC
XC
Ω
Η

nat, să se tămăduiască de muşcăturile şerpilor veninoşi, aşa şi Fiul lui Dumnezeu va fi ridicat pe lemnul crucii, ca, oricine va crede în El, să fie mîntuit şi să aibă viaţă veşnică. Dumnezeu Tatăl atît de mult iubeşte oamenii, încît pentru mîntuirea lor, a dat pe Fiul Său Unul-Născut suferinţei şi morţii.

De atunci, Nicodim a devenit în taină ucenicul lui Hristos. După răstignirea lui Iisus, el îşi mărturisea deschis credinţa în Hristos şi, împreună cu Iosif din Arimateia, a înmormîntat Trupul lui Iisus. *(Ioan 3, 1 – 21)*

IISUS ŞI SAMARINCANCA

Iisus Hristos, părăsind Iudeea, a pornit din nou spre Galileea. Drumul trecea prin Samaria. Apropiindu-se de oraşul Sihar, Iisus s-a aşezat lîngă o fîntînă să se odihnească, iar ucenicii Lui au plecat în oraş să cumpere merinde. În acest timp, o femeie samarineancă venea la fîntînă după apă. Ostenit cum era, Iisus a rugat-o pe femeie:

– Dă-Mi să beau!

Femeia, văzînd că este iudeu şi ştiind că iudeii îi urăsc pe samariteni, s-a mirat şi a zis:

– Tu, Care eşti iudeu, ceri să bei de la mine, care sînt o samarineancă?[14]

– Dacă ai şti Cine vorbeşte cu tine, i-a răspuns Iisus, tu ai fi cerut de la El şi ţi-ar fi dat apă vie. Cine va bea din apa pe care îi voi da-o Eu, nu va mai înseta în veac, căci apa aceasta este izvor de viaţă veşnică.

Pe atunci, oamenii numeau apă vie, apa de izvor de la fundul fîntînii,

[14] În sec. al VIII-lea î. n. Hr., împărăţia lui Israel a fost cucerită de regele asirienilor, care a luat în robie mulţi israeliţi. Pe pămînturile israeliţilor s-au aşezat păgînii din Babilon şi din alte părţi. Samaritenii erau urmaşii israeliţilor din căsătoriile acestora cu păgînii, care au rămas să locuiască în acel ţinut. Samaria este o regiune situată între Iudeea şi Galileea. Oraşul principal al ei are aceeaşi denumire – Samaria.

Locuitorii Samariei Îl cinsteau atît pe Domnul Savaot, dar şi pe zeii păgîni, cărora le aduceau jertfe. De aceea, iudeii îi considerau pe samariteni mai răi decît păgînii. Cînd iudeii au reconstruit templul din Ierusalim, samaritenii au vrut să participe şi ei la lucrări, dar au fost respinşi. Atunci ei şi-au zidit un templu pe muntele Harizim, stabilind propriile ritualuri de slujire. În perioada evanghelică, duşmănia dintre iudei şi samariteni persista. De aceea, femeia samarineancă a rămas surprinsă de faptul că Mîntuitorul a vorbit cu ea.

Din Sfînta Tradiţie cunoaştem că acestă femeie, pe nume Fotinia, şi-a schimbat viaţa şi pînă la sfîrşitul zilelor ei a predicat Evanghelia. În anul 66 d. Hr., pentru credinţa în Hristos, ea a fost aruncată de păgîni într-o fîntînă, astfel, învrednicindu-se de un sfîrşit mucenicesc.

de aceea, samarineanca a rămas nedumerită de felul cum Iisus ar scoate această apă:

– Doamne, nici găleată nu ai şi fîntîna e adîncă, de unde dar ai lua apa cea vie?

Samarineanca n-a înțeles că Domnul Iisus Hristos nu i-a vorbit despre apa simplă, ci despre Harul Său, despre puterea Dumnezeiască, care îl mîntuieşte pe om de moarte şi care este izvorul vieții veşnice.

Pentru a trezi în femeie sentimentul de pocăință pentru păcatele ei, dar şi pentru a o aduce la credință şi a-i deschide inima pentru a cunoaşte adevărurile duhovniceşti, Iisus Hristos i-a spus ce păcate are.

– Doamne, văd că eşti Profet! – a exclamat cutremurată samarineanca. Explică-mi, de ce părinții noştri s-au închinat pe acest munte, iar voi ziceți că Ierusalimul este locul unde trebuie să ne închinăm?

Iisus i-a răspuns că poți să te rogi Domnului oriunde. Important este ca rugăciunea să vină din inimă curată.

– Ştim că atunci cînd va veni Mesia, Care se cheamă Hristos, ne va vesti toate, continuă samarineanca.

La care Iisus i-a răspuns:

– Eu sînt Mesia.

Atunci, femeia, lăsîndu-şi găleata, s-a dus în oraş şi a chemat oamenii: „Veniți şi vedeți un om care mi-a spus toate cîte am făcut. Nu cumva Acesta este Hristos?" Samaritenii, auzind cuvintele femeii, au ieşit din oraş şi veneau spre El. Mulți dintre samariteni au crezut în Hristos şi-L rugau să mai rămînă în oraşul lor. Iisus a mai rămas la ei două zile, învățîndu-i multe lucruri minunate. Aceştia îi spuneau femeii: „Credem nu numai pentru că ne-ai spus tu, ci ne-am convins noi înşine că El este cu adevărat Hristos, Mîntuitorul lumii".

Din Samaria Iisus Şi-a continuat drumul spre Galileea. *(Ioan 4, 1– 42)*

← *Fîntîna lui Iacov*

ΙΣ ΧΣ
Ο Ω Ν
Petru
Iacov
Ioan

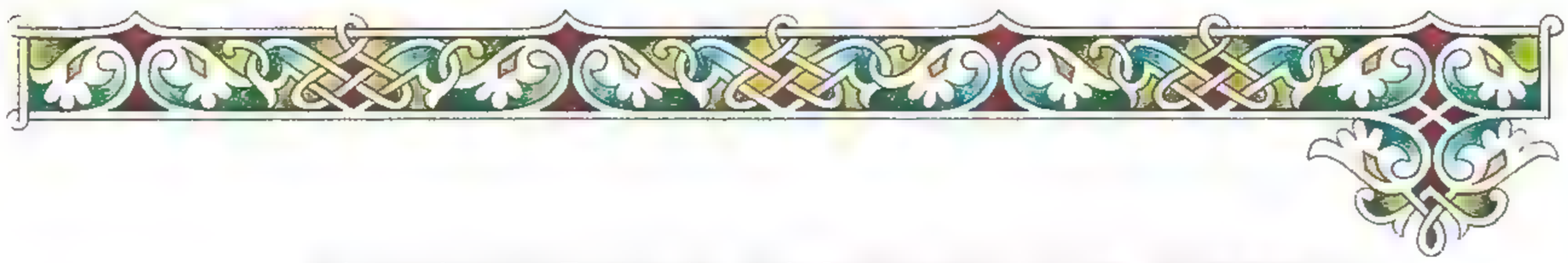

VINDECAREA SOACREI LUI PETRU ŞI A ALTOR BOLNAVI

Când au ajuns Domnul cu Ioan şi Iacov acasă la Simon Petru, soacra acestuia zăcea de friguri. Petru I-a spus Învăţătorului său despre aceasta şi L-a rugat s-o ajute. Iisus s-a apropiat de soacra ucenicului, i-a luat mîinile într-ale sale şi ea s-a vindecat îndată, aşa încît a putut să-i slujească chiar în aceeaşi zi.

Seara, la asfinţitul soarelui, mulţi bolnavi şi demonizaţi din oraş erau aduşi la El, de credeai că s-a adunat tot oraşul în casa lui Simon Petru. Iisus îşi punea mîinile pe fiecare dintre ei şi-i vindeca. Pe unii îi tămăduia de bolile lor, iar din alţii scotea demoni, încît aceştia strigau: „Tu eşti Fiul lui Dumnezeu!" El îi certa însă şi nu-i lăsa să vorbească.

Trezindu-se de dimineaţă, Iisus a plecat de la Petru şi s-a retras într-un loc pustiu să se roage. Simon şi alţi ucenici L-au găsit pe Iisus şi I-au spus că mulţimile Îl caută. Dar Domnul le-a răspuns: „Trebuie să predic Împărăţia lui Dumnezeu şi în alte cetăţi, deoarece pentru aceasta am fost trimis". Iisus a mers prin toată Galileea, predicînd în sinagogi, vindecînd şi izgonind demoni.

Într-o zi, a venit la El un lepros care a căzut în genunchi şi I-a zis: „Doamne, dacă vrei, poţi să mă cureţi!" Domnul a întins mîna, l-a atins pe lepros şi i-a spus: „Voiesc, să fii curăţat".

Lepra a dispărut imediat, corpul lui devenind curat. Iisus i-a poruncit să nu vorbească nimănui despre cele întîmplate, ci să se arate preotului şi să aducă o jertfă pentru curăţirea sa, după cum a rînduit Moise. Dar acesta a povestit tuturor despre vindecarea sa minunată. După aceea, Iisus nu mai putea veni deschis în oraş, ci rămînea în locuri pustii, iar oamenii veneau la El de pretutindeni. *(Matei 8, 14 –15; Marcu 1, 29 – 31; Luca 4, 38 – 39)*

VINDECAREA SLĂBĂNOGULUI DIN CAPERNAUM

După este cîteva zile, Hristos s-a întors la Capernaum şi a intrat într-o casă. Curînd, s-a adunat o mulţime atît de mare, încît nu se mai putea intra pe uşă şi lumea sta în curte. În acest timp, iată că s-au

VINDECAREA SLĂBĂNOGULUI DE LA SCĂLDĂTOAREA VITEZDA

În anul următor, de sărbătoarea Paştilui, Iisus a venit din nou la Ierusalim, unde lîngă poarta Oilor, se afla o scăldătoare, numită în evreieşte Vitezda, ceea ce în traducere înseamnă „casa milosteniei". Acolo zăcea o mulțime de bolnavi, aşteptînd mişcarea apei, căci un Înger al Domnului cobora din cînd în cînd în scăldătoare şi tulbura apa. Şi cine reuşea să intre întîi, după tulburarea apei, se vindeca de orice boală ar fi suferit. Alături de alți bolnavi, se afla un om care zăcea de treizeci şi opt de ani. Iisus, văzîndu-l şi ştiind că acesta suferea de multă vreme, l-a întrebat:

– Vrei să fii sănătos?

– Da, Doamne, dar nu am om ca să mă arunce în scăldătoare cînd se tulbură apa, că pînă vin eu, altul se coboară înaintea mea –, i-a răspuns bolnavul.

Atunci, Iisus i-a zis:

– Scoală-te, ia-ți patul tău şi umblă!

Slăbănogul s-a vindecat imediat, şi-a luat patul şi a plecat. Acestea s-au petrecut în zi de sîmbătă. Să nu uităm că legea iudeilor interzicea în această zi chiar şi cele mai necesare activități. De aceea, au zis iudeii către cel vindecat:

– Este zi de sîmbătă şi nu-ți este îngăduit să-ți iei patul.

– Cel ce m-a vindecat, mi-a zis: ia-ți patul şi umblă –, le-a răspuns omul.

Iudeii, însă, s-au interesat cine este Cel care l-a vindecat. Iar fericitul bolnav nu le putea răspunde, pentru că Iisus s-a pierdut în mul-

Săpături arheologice la scăldătoarea Vitezda

tea, fariseii, ieşind din sinagogă s-au sfătuit cum să-L piardă pe Iisus. Mîntuitorul însă cunoştea acestea şi S-a retras împreună cu ucenicii Săi. În urma lor mergea multă lume ca să asculte învăţăturile Domnului şi să ca fie vindecată. Iisus predica, făcea minuni, adesea în zi de sîmbătă. Prin aceasta, Mîntuitorul le arăta oamenilor că faptele de milostenie trebuie să fie făcute în orice zi, chiar şi sîmbăta. *(Marcu 2, 23 – 28; 3, 1–5)*

ALEGEREA CELOR DOISPREZECE APOSTOLI

n timpul zilei, dumnezeiescul Învăţător se afla în mijlocul poporului, iar noaptea se retrăgea ca să se roage. Lui Iisus îi plăcea să petreacă timpul în munţi, departe de forfota lumească, acolo unde pămîntul se unea cu cerul. Cerul presărat cu stele pare atît de aproape, încît te inspiră să-I mulţumeşti Creatorului pentru această lume minunată.

Odată, după o noapte petrecută în rugăciune, Iisus şi-a chemat ucenicii numeroşi care Îl urmau şi a ales dintre ei doisprezece. El i-a numit Apostoli, adică trimişi, pentru că hotărîse să-i trimită să predice Evanghelia. Iată cine erau aceştia: Simon, numit Petru şi fratele său Andrei; Iacov şi fratele său Ioan, Filip, Natanael numit şi Bartolomeu; Toma, Matei vameşul, Iacov al lui Alfeu, Simon numit Zilotul, Iuda al lui Iacov şi Iuda Iscariotul, care a devenit trădător. *(Matei 10, 1–4; Marcu 3, 13 –19; Luca 6, 12 –16; Ioan 1, 35 – 51)*

PREDICA DE PE MUNTE. FERICIRILE

ntr-una din zile, Iisus, împreună cu ucenicii Săi, S-a ridicat pe un munte nu prea înalt. În jur, ca de obicei, se adunase multă lume ca să-L asculte ori să se vindece. Şi Iisus a început a învăţa poporul:

– Fericiţi cei săraci cu duhul, căci a lor este Împărăţia Cerurilor (ceea ce înseamnă că fericiţi sînt cei smeriţi, care nu se mîndresc cu faptele lor, nu se consideră mai presus decît alţii, ci dimpotrivă, se văd a fi cei mai păcătoşi şi mai nedemni dintre oameni, cei care sînt conştienţi de sărăcia lor spirituală. Anume aceşti oameni vor moşteni Împărăţia lui Dumnezeu).

Fericiţi cei ce plîng, că aceea se vor mîngîia (adică, fericiţi sînt cei care plîng aici, pe pămînt, pentru păcatele lor. Ei vor fi iertaţi de Dumnezeu şi vor avea în ceruri bucurie veşnică).

Fericiţi cei blînzi, că aceea vor moşteni pămîntul (adică, fericiţi sînt în această viaţă, dar şi în cea din veacul viitor, cei care îndură cu smerenie, toate necazurile, nenorocirile şi durerile).

Fericiţi cei ce flămînzesc şi însetează de dreptate, că aceea se vor sătura (adică fericiţi sînt cei care doresc şi caută adevărul Dumnezeiesc, pe aceştia Domnul îi va îndestula).

Fericiţi cei milostivi, că aceea vor fi miluiţi.

Fericiţi cei curaţi cu inima, pentu că aceea vor vedea pe Dumnezeu.

Fericiţi făcătorii de pace, pentru că aceea fiii lui Dumnezeu se vor numi.

Fericiţi cei prigoniţi pentru dreptate, că a lor este Împărăţia Cerurilor.

Fericiţi veţi fi voi cînd vă vor ocărî şi vă vor prigoni şi vor zice tot cuvîntul rău împotriva voastră, minţind din cauza Mea. Bucuraţi-vă şi vă veseliţi, pentru că plata voastră multă este în ceruri.

Voi sînteţi sarea pămîntului[16]. Voi sînteţi lumina lumii. Fie ca lumina virtuţilor voastre să lumineze înaintea oamenilor, ca ei văzînd faptele voastre cele bune, să-L slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri!

Adresîndu-Se poporului, Domnul a continuat:

Cel ce va încălca măcar una dintre aceste porunci şi va învăţa greşit pe oameni – foarte mic se va chema în Împărăţia Cerurilor, iar cel ce va ţine poruncile şi va învăţa şi pe alţii, acesta mare va fi în Împărăţia Cerurilor. *(Matei 5, 3 – 48; 6, 1 – 8; Luca 6, 20 – 49)*

Despre iubirea tuturor oamenilor

Poruncile Domnului nostru Iisus Hristos sînt mult mai măreţe şi desăvîrşite decît cele propovăduite de către prorocii din vechime. Iisus învăţa nu numai să nu faci rău prin fapte, dar şi gîndurile şi sentimentele tale să-ţi fie întotdeauna curate. El ne-a lăsat o poruncă nouă şi mare – iubirea pentru oameni, chiar şi pentru duşmani.

[16] Sarea menţine produsele nealterate mai mult timp. La fel şi învăţătura apostolică, apără lumea de stricăciune şi pieire.

cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi şi ne iartă nouă greşelile noastre, precum şi noi iertăm greşiților noştri, şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel viclean. Căci a Ta este Împărăția, puterea şi slava în veci. Amin!

Iisus spunea că Dumnezeu aude rugăciunea fiecărui om. Iar dacă nu primim imediat cele cerute, să nu ne întristăm, ci să ne rugăm în continuare cu mai multă rîvnă: „Cereți şi vi se va da, căutați şi veți găsi, bateți şi vi se va deschide". Dumnezeu este Tatăl nostru Cel iubitor care ne dă tot binele cerut de la El. *(Matei 6, 5-13)*

Despre nejudecarea aproapelui

– Nu judecați şi nu veți fi judecați. Cu judecata cu care veți judeca, cu aceea vă vor judeca şi pe voi. Dacă nu ți-ai îndreptat propriile-ți cusururi, nu încerca să le îndrepți pe ale altora. Dacă vei fi milostiv şi îngăduitor față de oameni, atunci şi Dumnezeu va fi milostiv cu tine. Iertați şi vi se va ierta, căci dacă veți ierta păcatele oamenilor, atunci şi Tatăl Cel ceresc vă va ierta păcatele voastre, iar dacă nu le veți ierta, nici Dumnezeu nu vă va ierta. Aşa în toate: faceți aproapelui ceea ce ați vrea să vă facă vouă. (*Matei 7, 1 – 2)*

Despre bogăția pamîntească şi cea cerească

– Nu adunați comori pe pămînt, unde molia şi rugina le strică şi unde hoții le sapă şi le fură. Ci adunați-vă comori în cer, tindeți spre veşnicele bunuri spirituale, care sînt nestricăcioase. Căci, unde este comoara ta, acolo va fi şi inima ta. Aşa cum nu poți sluji în acelaşi timp la doi stăpîni, tot aşa nu poți să slujeşti şi lui Dumnezeu şi mamonei – bogăției pămînteşti.

– Nu vă îngrijiți pentru ce veți mînca ori veți bea, sau cu ce vă veți îmbrăca. Priviți la păsările cerului care nu seamănă, nici nu seceră, nici nu adună în jitnițe şi Tatăl vostru Cel ceresc le hrăneşte. Oare nu este omul mai de preț decît acestea? Sau priviți la crinii de cîmp cum cresc de frumoşi: nu se ostenesc, nu torc. Nici împăratul Solomon, în toată mărirea lui, nu s-a îmbrăcat ca o floare dintre acestea. Iar dacă iarba cîmpului, care astăzi este şi mîine se aruncă în cuptor, Dumnezeu o îmbracă aşa, cum oare nu va avea grijă de voi, puțin credincioşilor?

Aşadar, nu vă îgrijorați pentru ziua de mîine: ce veți mînca, ce veți bea ori ce veți îmbrăca, pentru că Tatăl vostru Cel din ceruri ştie de ce aveți nevoie. Căutați mai întîi Împărăția lui Dumnezeu şi dreptatea Lui, iar celelalte – se vor adăuga vouă. *(Matei 6, 19 – 34)*

Despre împlinirea poruncilor lui Dumnezeu

– Nu oricine îmi zice: „Doamne! Doamne!" va intra în Împărăția Cerurilor, ci numai cel ce face voia Tatălui Meu.

De aceea, oricine ascultă cuvintele Mele şi le împlineşte este asemenea unui om înțelept care şi-a zidit casa pe stîncă. Cînd a căzut ploaia şi rîurile s-au revărsat, casa a rezistat. Iar cel ce aude cuvintele Mele şi nu le împlineşte, se aseamănă cu un om nechibzuit care şi-a ridicat casa pe nisip şi, atunci cînd rîul s-a revărsat şi au bătut vînturile, ea s-a risipit.

Noi trebuie să-I slujim şi să facem voia lui Dumnezeu nu numai cu cuvîntul, dar şi cu fapta. *(Matei 7, 21 – 28)*

VINDECAREA SLUGII SUTAŞULUI

Iisus s-a îndreptat spre Capernaum, după predica de pe munte. În acest oraş locuia un sutaş roman, a cărui slugă era grav bolnavă. Auzind despre Iisus şi despre minunile Lui, sutaşul a trimis la El pe mai-marii iudei să-L roage ca să vină să-i salveze sluga. Ajungînd la Iisus Hristos, ei au început a-L ruga: „Este vrednic să-l ajuți. El ne iubeşte şi ne-a ridicat o sinagogă". Iisus a pornit spre sutaş, însoțit de trimişii acestuia, dar cînd au ajuns aproape de casă, prietenii sutaşului L-au întîmpinat şi I-au transmis cuvintele sutaşului: „Doamne, nu Te osteni, căci nu sînt vrednic să intri sub acoperişul casei mele. De aceea, nici pe mine nu m-am considerat vrednic să vin la Tine. Ci spune numai cu cuvîntul şi se va vindeca sluga mea. Că şi eu sînt om pus sub stăpînire, avînd ostaşi în subordonarea mea, şi dacă-i spun vreunuia – du-te, el se duce; şi celuilalt – vino şi el vine; şi slugii mele: fă aceasta şi ea face". Auzind acestea, Iisus s-a minunat şi a zis mulțimii ce venea după El: „La nimeni în Israel n-am găsit atîta credință".

În felul acesta, Domnul l-a lăudat pe sutaş pentru că, deşi era păgîn,

datora cinci sute de dinari, celălalt cincizeci. Dar, fiindcă ei nu-şi puteau plăti datoriile, el i-a iertat pe amîndoi. Spune, care dintre aceştia îl va iubi mai mult?

– Cred că cel căruia i-a iertat o sumă mai mare, a răspuns Simon.

– Ai judecat drept, a zis Domnul şi a continuat: O vezi pe această femeie? Eu am venit în casa ta şi tu nu Mi-ai spălat picioarele nici măcar

pietros este omul care primeşte cu bucurie cuvîntul lui Dumnezeu, dar nu este statornic. De aceea, în vremuri de prigonire a creştinilor, se leapădă uşor de Hristos şi de credinţă.

Seminţa căzută între spini este cuvîntul Domnului intrat în sufletul omului, însă grijile pentru bogăţii şi bunăstarea pămîntească îl înăbuşă şi ea nu dă rod. Solul bun sînt cei care primesc cuvîntul auzit şi-l păstrează în inima lor bună şi curată, urmînd în viaţă poruncile Domnului. Asemenea oameni aduc multe roade bune, fiecare pe măsura sa: cine de treizeci de ori mai mult, cine de şaizeci, cine însutit. *(Matei 13, 3 – 9; 18 – 23)*

PILDA DESPRE GRÎU ŞI NEGHINĂ

Iisus a mai spus poporului ce-L asculta o pildă despre Împărăţia lui Dumnezeu şi sfîrşitul lumii.

„Un om şi-a semănat ogorul cu grîu. Noaptea însă, pe cînd dormea, a venit duşmanul lui şi a semănat peste grîu neghină. Împreună cu grîul a răsărit şi neghina. Slugile au venit la stăpîn şi i-au zis: „Stăpîne, de unde-i oare neghina, tu ai semănat doar grîu curat?" Iar el le-a răspuns: „Un om vrăjmaş a făcut aceasta". Atunci, slugile i-au propus să plivească neghina. Stăpînul însă le-a interzis pentru că, smulgînd neghina, să nu scoată vreun fir de grîu. „Lăsaţi să crească împreună şi grîul şi neghina pînă la seceriş şi atunci, voi porunci secerătorilor: Strîngeţi întîi neghina şi legaţi-o în snopi ca s-o ardem, iar grîul adunaţi-l în hambarul meu".

Încheind povestirea, Iisus le-a tîlcuit ucenicilor această pildă: „Cel ce seamănă seminţa cea bună este Fiul Omului – Iisus Hristos. Ogorul este lumea întreagă. Seminţa cea bună sînt fiii lui Dumnezeu,

Lanuri de grîu →

şi la sfîrşitul veacului: vor veni Îngerii şi vor separa pe oamenii răi de cei buni şi-i vor arunca pe păcătoşi în cuptorul încins, unde va fi mare plîngere. *(Matei 13, 31 – 52)*

IISUS LINIŞTEŞTE FURTUNA DE PE MARE

ntr-una din zile Iisus şi ucenicii Săi treceau marea Galileii ca să ajungă pe celălalt ţărm. Pe neaşteptate, s-a ridicat o furtună năprasnică, încît valurile umpleau barca cu apă. În acest timp, Mîntuitorul dormea. Ucenicii, cuprinşi de groază, L-au trezit şi L-au rugat: „Doamne, salvează-ne, căci pierim!" Iisus s-a ridicat, a poruncit vîntului să înceteze, mării să se liniştească şi marea s-a potolit, vîntul a încetat. Atunci Iisus i-a mustrat pe ucenici, zicîndu-le: „De ce vă este frică, puţin credincioşilor?" Iar ei, îngroziţi şi uimiţi, se întrebau unii pe alţii: „Cine este Acesta că şi vînturile şi marea ascultă de El?" *(Luca 8, 22 – 25)*

VINDECAREA DEMONIZATULUI DIN ŢINUTUL GHERGHESENILOR

isus şi ucenicii au trecut marea Galileii, ajungînd în ţinutul Gherghesenilor, unde i-a întîmpinat un demonizat care trăia în morminte şi speria oamenii. Zi şi noapte striga şi se izbea de pietre. Oamenii au încercat să-l pună în lanţuri, dar el le rupea şi fugea în pustiu, astfel încît nimeni nu-l putea îmblînzi.

Zărindu-L pe Domnul de departe, a alergat la El, I s-a închinat şi a strigat:

– Ce ai cu mine Iisuse, Fiul lui Dumnezeu? Te rog nu mă chinui.

Domnul l-a întrebat pe demonizat:

– Care îţi este numele?

– Legiune[19], a răspuns demonizatul, căci mulţi demoni intraseră în el.

[19] Legiune, mare unitate în armata romană, însumînd circa 6000 de ostaşi.

ÎNVIEREA FIICEI LUI IAIR

Când Iisus s-a întors în Capernaum, la El a venit o mulțime de oameni. A venit şi unul dintre conducătorii oraşului, mai-marele sinagogii, pe nume Iair. Acesta a căzut la picioarele lui Hristos şi a zis cu disperare:

– Unica mea fiică e pe moarte, vino şi-Ți pune mîinile pe ea ca să nu moară.

Văzînd credința lui, Iisus a pornit la el acasă. Dar, pe drum au întîlnit nişte oameni, care i-au spus lui Iair că fata murise deja. Iisus, însă, adresîndu-se către Iair, i-a spus:

– Nu te teme, crede numai şi fiica ta va trăi.

Ajungînd la casa demnitarului, au văzut multă tulburare şi lume care plîngea şi se tînguia. Şi intrînd, le-a zis:

– De ce vă tulburați şi plîngeți? Copila n-a murit, ci doarme.

Iar unii din mulțime chiar au început să rîdă de El. Iisus i-a scos pe toți afară şi a luat cu Sine numai pe tatăl copilei, pe mama ei şi pe ucenicii Petru, Ioan şi Iacov. Şi luînd copila de mînă, i-a zis: „Copilă, scoală-te!"

Fata îndată s-a sculat şi a început să meargă. Iisus i-a dăruit nu numai viață, dar şi sănătate. Toți au rămas uimiți de această minune. Iisus le-a poruncit să nu povestească nimănui ce s-a întîmplat şi le-a zis să-i dea copilei de mîncare. Dar vestea despre această mare minune s-a răspîndit în scurt timp în toate împrejurimile. *(Luca 8, 41 – 56)*

VINDECAREA A DOI ORBI

Într-o zi după Iisus mergeau pe drum doi orbi, care strigau:

– Iisuse, Fiul lui David, miluieşte-ne!

Iisus a intrat în casă, dar orbii nu se lăsau, veneau după El şi-L rugau să-i vindece.

– Credeți că vă pot vindeca? – i-a întrebat Iisus pe sărmanii orbi.

– Da, Doamne, credem! – i-au răspuns ei.

Atunci, Iisus s-a atins de ochii lor şi a zis:

– Fie vouă după credința voastră.

Ochii orbilor s-au deschis îndată şi ei au început să vadă. Domnul le-a interzis să spună cuiva despre aceasta, dar orbii vindecați, bucuroşi, au povestit despre această minune tuturor. *(Matei 9, 27 – 34)*

IISUS DIN NOU LA NAZARET

ălătorind şi predicînd prin Palestina, Iisus s-a întors în oraşul Său natal, Nazaret. Într-o sîmbătă, învăța poporul în sinagogă, iar cei adunați se mirau şi ziceau: „De unde are atîta înțelepciune şi cum de face aşa minuni? Oare nu este El tîmplarul, Fiul Mariei şi fratele lui Iacov, şi al lui Iosi, şi al lui Iuda, şi al lui Simon? Şi nu sînt oare surorile Lui aici la noi?[20] De unde are toate acestea?" Şi le-a spus Iisus: „Pretutindeni profeții sînt respectați, numai în patria lor nu sînt primiți şi rudele nu-i ascultă".

Iisus n-a putut face multe minuni în Nazaret din cauza necredinței locuitorilor, dar a vindecat cîțiva bolnavi, punîndu-Şi mîinile pe ei.

IISUS ÎI TRIMITE PE APOSTOLI SĂ PREDICE

ntr-o zi Iisus Hristos a chemat pe cei doisprezece ucenicii ai Săi şi i-a trimis în popor să predice, porucindu-le: „Mergeți în tot pămîntul Israelului şi predicați, zicînd că s-a apropiat Împărăția Cerurilor. Tămăduiți pe cei bolnavi, înviați pe cei morți, curățiți pe cei leproşi, izgoniți demonii. În dar ați primit această putere, în dar să slujiți oamenilor.

Nu vă luați nimic la drum, nici aur, nici traiste, nici haine, nici toiag. Intrînd în casă, salutați-o zicînd: "Pace casei acesteia". Şi dacă stăpînii vor fi vrednici, pacea Domnului va veni în casa aceea, iar dacă nu, vouă vi se va întoarce. Cine vă va primi pe voi, pe Mine Mă va primi, iar cine Mă primeşte pe Mine, pe Tatăl Ceresc Îl primeşte, Cel Care M-a trimis.

[20] Fiii şi fiicele lui Iosif din prima căsătorie.

– Capul lui Ioan Botezătorul.

Copila s-a întors la rege şi i-a spus:

– Vreau să-mi dai aici pe tipsie capul lui Ioan Botezătorul.

Irod s-a întristat, dar n-a îndrăznit s-o refuze, deoarece jurase față de oaspeți să-i dea orice dorește. Irod a poruncit călăului să-i aducă capul lui Ioan. Călăul a mers în temniță, a tăiat capul prorocului şi l-a adus copilei pe tipsie, iar aceasta l-a dat mamei sale.

Ucenicii lui Ioan Botezătorul au venit şi au luat trupul lui şi l-au înmormîntat, apoi s-au dus să-i dea de ştire lui Iisus. Aflînd despre moartea mucenicească a lui Ioan, Domnul s-a întristat foarte tare şi s-a retras într-un loc pustiu să se roage. *(Matei 14, 1–12; Marcu 6, 17 – 29; Luca 9, 7 – 9)*

IISUS SATURĂ CINCI MII DE OAMENI

Întorşi de la propovăduire, Apostolii iarăşi s-au adunat în jurul Domnului şi I-au povestit ce-au văzut şi cum au învățat poporul. Atunci, ei au urcat în corabie şi s-au îndreptat spre un loc mai liniştit, în apropiere de oraşul Betsaida, ca să se odihnească puțin. Mulțimea, însă, aflînd, a venit după El pe jos, de-a lungul litoralului. Văzînd atîta lume, Iisus a ieşit din corabie şi I s-a făcut milă de ei, pentru că arătau ca o turmă fără păstor. Iisus a stat cu cei adunați, vorbind despre Împărăția lui Dumnezeu şi vindecînd toți bolnavii.

Spre seară, ucenicii au venit la El şi I-au spus:

– Dă drumul oamenilor să se ducă în localitățile din apropiere să-şi cumpere de mîncare.

El însă le-a răspuns:

– Nu trebuie să se ducă nicăieri, dați-le voi de mîncare.

– Doamne, nu avem decît cinci

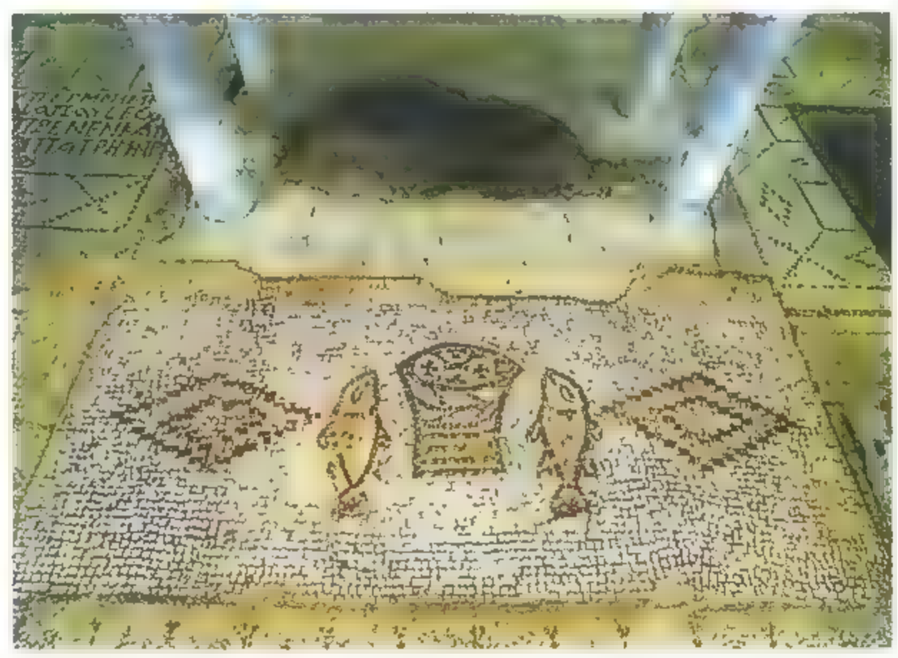

Imaginea în mozaic a celor doi peşti şi a coşului cu pîini

pîini şi doi peşti, au zis ucenicii, dar oameni sînt vreo cinci mii.

Atunci, Iisus le-a spus:

– Aduceți-Mi-le aici.

Şi poruncind mulțimii să se aşeze pe iarbă, a luat cele cinci pîini şi doi peşti, a privit la cer, binecuvîntîndu-le, şi, frîngînd, a dat ucenicilor pîinile să le împartă mulțimii. Pîinile şi peştii s-au înmulțit, astfel încît au mîncat toți şi s-au săturat, şi au mai umplut cu fărîmături şi resturi de pîine încă vreo douăsprezece coşuri.

Peste puțin timp, Domnul iarăşi a săturat, în chip minunat, mulțimea, de data aceasta erau patru mii de oameni, şapte pîini şi puțin peşte. Iar martorii acestor minuni exclamau: „Cu adevărat este Profetul Care trebuia să vină în lume!"

Iisus a aflat că poporul Îl vrea rege şi s-a retras pe munte să se roage, iar ucenicilor le-a poruncit să plece pe mare la Capernaum.

IISUS MERGE PE APĂ

Ucenicii au coborît la mare, au urcat în barcă şi s-au îndreptat spre celălalt țărm. Pe cînd se îndepărtau de țărm, a început o furtună şi s-au ridicat nişte valuri, de umpleau barca cu apă. Iisus, văzîndu-şi ucenicii în pericol, S-a pornit spre ei pe apă. Iar cînd S-a apropiat de ei, aceştia s-au speriat, crezînd că este o nălucă, şi, de frică, au început a striga. Domnul, însă, a vorbit cu ei şi i-a liniştit:

– Nu vă temeți, Eu sînt!

Atunci, Petru, bucuros, a zis:

– Doamne, dacă eşti Tu, porunceşte să vin la Tine pe apă.

– Vino, i-a răspuns Iisus.

Petru a ieşit din barcă, a mers pe apă şi s-a apropiat de Iisus, dar speriindu-se de valurile mării, a început să se afunde.

– Doamne, a strigat el, scapă-mă!

Iisus, întinzîndu-i mîna, l-a apucat şi i-a zis:

– Puțin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit?

După ce Iisus şi Petru au urcat în barcă, furtuna s-a potolit. Ucenicii

i s-au închinat lui Iisus Hristos şi au zis:

– Cu adevărat Tu eşti Fiul lui Dumnezeu!

(Matei 14, 22 – 23; Marcu 6, 45 – 42; Ioan 6, 15 – 21)

VINDECAREA FIICEI CANAANEENCII

Părăsind Galileea, Iisus Hristos a plecat în Fenicia, o țară păgînă, şi s-a oprit în apropiere de oraşele Tir şi Sidon.

Aici trăia o femeie păgînă, care avea o fiică demonizată. Auzind că Iisus a venit prin părțile lor, femeia I-a ieşit în întîmpinare, a căzut la picioarele Lui şi-L ruga să-i vindece fiica:

– Milostiveşte-Te, Doamne, Fiul lui David! – L-a rugat ea cu glas tare, fiica mea este rău chinuită de demoni.

Iisus, însă, încercîndu-i credința, a trecut, în tăcere, pe lîngă ea. Femeia mergea în urma Lui şi nu înceta să-L roage. Atunci, înşişi ucenicii s-au apropiat de Iisus şi L-au rugat:

– Ajut-o, că strigă în urma noastră!

– Nu sînt trimis decît la oile cele pierdute ale casei lui Israel, le-a răspuns Iisus.

Iar ea, venind, I s-a închinat şi a zis:

– Doamne, ajută-mă!

El i-a răspuns însă:

– Nu este bine să iei pîinea copiilor şi s-o dai cîinilor.

Iisus i-a numit pe iudeii care urmau Legea Domnului – copii, iar pe păgîni – cîini.

Marea Galileii →

De atunci, Domnul Iisus a început a dezvălui ucenicilor Săi că El trebuie să meargă la Ierusalim şi să pătimească multe de la mai-marii iudeilor şi că va fi ucis şi că în a treia zi va învia.

Iisus le spunea ucenicilor Săi şi poporului ce-L asculta că, cel ce vrea să-L urmeze, trebuie să-şi poarte crucea cu răbdare, adică să îndure nenumărate suferinţe şi prigoniri pentru credinţă. Cine îşi va da viaţa pentru Hristos, acela va moşteni viaţa veşnică. Omul nu va avea nici un folos dacă va cîştiga toate comorile acestei lumi, dar îşi va pierde sufletul. „Cel ce se va ruşina de Mine şi de cuvintele Mele, de acela Fiul Omului se va ruşina cînd va veni întru slava Tatălui Său cu Sfinţii Îngeri". *(Marcu 8, 27 – 31)*

SCHIMBAREA LA FAŢĂ A DOMNULUI

u puţin timp înainte de patimile Sale, Iisus l-a luat pe Petru, pe Iacov şi pe Ioan şi s-au ridicat pe un munte[22] să se roage. În timp ce se rugau, Domnul S-a schimbat la faţă înaintea lor: faţa îi strălucea ca soarele, îmbrăcămintea I s-a făcut albă ca lumina, iar alături de El s-au arătat vechii proroci Moise şi Ilie. Ei vorbeau cu Iisus despre patimile ce-L aşteptau. Ucenicii, văzîndu-L pe Iisus în slava lui Dumnezeu, au fost cuprinşi de un sentiment nemaitrăit de ei vreodată, de o fericire ca în rai. Petru ar fi vrut ca această fericire să nu

[22] Conform Sfintei Tradiţii, Schimbarea la Faţă a Domnului a avut loc pe muntele Tabor, cel mai înalt pisc din Galileea. Muntele Tabor este unul izolat, răsărit parcă din pămîntul cîmpiilor roditoare. Spre deosebire de alţi munţi din Palestina, stîncoşi şi uscaţi, acest munte este acoperit de pămînt şi înverzit de tot felul de plante şi copaci: măslini, stejari, trandafiri sălbatici ş.a. Muntele Tabor este cunoscut în istorie încă din Vechiul Testament, însă, a devenit renumit după Schimbarea la Faţă a Domnului.

Muntele Tabor

se mai sfîrşească, de aceea I-a zis lui Iisus: „Doamne, cît este de bine să fim aici! Lasă-ne să facem trei colibe[23]: Ţie una, lui Moise una şi lui Ilie una". De bucurie, Petru nu-şi dădea seama ce spune.

Deodată, pe munte s-a lăsat un nor luminos şi i-a umbrit, iar din nor s-a auzit un glas: „Acesta este Fiul Meu Cel iubit, de El să ascultaţi!"[24] Ucenicii s-au speriat şi au căzut cu faţa la pămînt, iar Iisus s-a apropiat de ei şi le-a zis: „Sculaţi-vă şi nu vă temeţi".

Ridicîndu-se, ucenicii n-au mai văzut pe nimeni, decît numai pe Iisus singur. Cînd au coborît de pe munte, Iisus le-a interzis să povestească ce au văzut pînă va învia El din morţi.

(Matei 17, 1 – 9; Marcu 9, 1 – 9; Luca 9, 28 – 36)

ÎNVĂŢĂTURĂ DESPRE SMERENIE

Călătorind prin Galileea, Iisus Hristos a venit în Capernaum. Poposind într-o casă, i-a întrebat pe ucenicii Săi despre ce discutau aceştia în drum. Ucenicii tăceau şi nu îndrăzneau să recunoască că tot drumul s-au certat cine va fi mai mare în Împărăţia lui Dumnezeu. Atunci, Iisus le-a spus: „Cine dintre voi vrea să fie primul, acela să fie ultimul şi slugă tuturor". După aceea, a chemat la Sine un prunc, l-a pus în mijlocul lor şi a zis: „Adevărat vă zic, de nu veţi fi precum copiii, nu veţi intra în Împărăţia Cerurilor. Iar cine se va smeri pe sine şi va fi ca pruncul acesta ascultător, bun şi blînd, acela este mai mare în Împărăţia Cerurilor". *(Matei 18, 1–3)*

[23] Toamna, iudeii sărbătoresc Sărbătoarea corturilor. Ea încheia sărbătorile anuale şi dura 7 zile. Iudeii îi mulţumeau Domnului pentru roadă şi îşi aminteau de strămoşii lor care în timpul călătoriei în pustiu, trăiau în corturi.

[24] Prin Fiul se înfăptuieşte voia lui Dumnezeu Tatăl, de aceea se spune "Ascultaţi de El".

Ruinele Capernaumului

PILDA SAMARINEANULUI MILOSTIV

n iudeu, cunoscător şi învăţător de lege, ispitindu-L pe Iisus, L-a întrebat:

– Învăţătorule, ce să fac ca să moştenesc viaţa cea veşnică?

Iar Iisus i-a răspuns:

– Ce este scris despre aceasta în Lege?

– Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima, din tot sufletul, din toată puterea ta şi din tot cugetul tău, şi pe aproapele tău – ca pe tine însuţi – i-a răspuns învăţătorul de lege.

– Drept ai răspuns, a încuviinţat Iisus, fă aceasta şi vei moşteni viaţa veşnică.

Însă, învăţătorul de lege, voind să se îndreptăţească, L-a mai întrebat pe Iisus:

– Cine este aproapele meu?

La care Iisus i-a răspuns, povestindu-i această pildă:

Odată, un om se întorcea de la Ierusalim la Ierihon, dar pe drum, asupra lui au năvălit nişte tîlhari care, după ce l-au rănit şi l-au dezbrăcat, au plecat, lăsîndu-l aproape mort. Din întîmplare, un preot mergea pe acelaşi drum şi l-a văzut, dar a trecut pe alături. De asemenea un levit, trecînd pe acolo, l-a privit şi a plecat mai departe. În acea zi s-a întîmplat să treacă şi un samarinean, care, văzîndu-l, i s-a făcut milă de el. S-a apropiat de cel rănit, i-a legat rănile, l-a urcat pe măgarul său şi l-a dus la o casă de oaspeţi. A doua zi, înainte de plecare, i-a dat gazdei doi dinari şi a rugat-o să aibă grijă de rănit, iar dacă va cheltui cu el mai mult, îi va răsplăti la întoarcere.

– Cum crezi, cine dintre aceşti trei a fost aproapele celui jefuit de tîlhari? – l-a întrebat Iisus pe legiuitor.

– Cel care a făcut milă cu el – a răspuns învăţătorul de lege.

Iar Iisus i-a zis:

– Mergi şi fă şi tu asemenea!

Prin această pildă, Domnul nostru Iisus Hristos ne învaţă că, orice om care are nevoie de ajutorul nostru este aproapele nostru. Noi trebuie să le ajutăm oamenilor aflaţi la necaz, dacă voim să moştenim Împărăţia Cerurilor. *(Luca 10, 25 – 37)*

HRISTOS ÎN CASA MARTEI ȘI MARIEI

Călătorind prin Iudeea, Iisus, împreună cu ucenicii, a ajuns în Betania[26], unde trăiau prietenii Săi – Marta, Maria şi fratele lor, Lazăr. Iisus a intrat în casă şi a început a învăța gazdele. Maria s-a aşezat la picioarele lui Iisus şi asculta dumnezeieştile Lui învățături. Marta, însă, se îngrijea de masă. Ea s-a supărat că soră-sa n-o ajuta, şi I-a reproşat lui Iisus:

– Doamne, oare nu vezi că soră-mea m-a lăsat singură să gătesc? Spune-i să mă ajute!

Dar Iisus i-a răspuns:

– Marto, Marto, te îngrijeşti de multe, dar se cere doar un lucru care trebuie cu adevărat. Maria însă a ales partea cea bună – cuvîntul mîntuitor, pe care nimeni nu i-l va lua!

Aşa Domnul ne luminează mintea că grija pentru mîntuirea sufletului este mai importantă decît celelalte. *(Luca 10, 38 – 42)*

PILDA DESPRE SMOCHINUL FĂRĂ ROD

Intr-o zi, lui Iisus I s-a povestit o întîmplare despre locuitorii Galileii, care din porunca guvernatorului roman, Pilat, au fost ucişi în templu, chiar în momentul cînd aceştia aduceau jertfă. Sîngele oamenilor s-a amestecat cu cel al animalelor de jertfă.

Auzind acestea, Mîntuitorul a spus: „Să nu credeți că aceşti oameni au fost cei mai păcătoşi dintre locuitorii Galileii. Dar, dacă nu vă veți pocăi, veți pieri şi voi". Şi le-a povestit următoarea pildă.

În via unui om creştea un smochin. Cînd veni timpul roadei, stăpînul s-a dus să strîngă smochinele, dar nu găsi în pom nimic. Atunci,

[26] Localitatea Betania este situată pe panta de răsărit a muntelui Eleon. Pe versantul apusean al muntelui se află grădina Ghetsimani. Muntele Eleon este despărțit de Ierusalim de valea Chedronului. Din cele mai vechi timpuri, pe acest munte creşteau mulți măslini, de aceea a şi fost numit muntele Eleon, adică al Măslinilor.

i-a spus vierului:

– Al treilea an vin să strîng smochine şi nu găsesc nimic, taie smochinul acesta, să nu ocupe locul degeaba.

Dar vierul i-a răspuns:

– Stăpîne, mai lasă smochinul un an. Îi voi săpa pămîntul împrejur, îl voi îngrăşa. Dacă şi de data această nu va da rod, îl voi tăia.

Tîlcul acestei parabole este că Dumnezeu, asemeni stăpînului viei, nu se grăbeşte să pedepsească oamenii pentru viața lor păcătoasă, ci aşteaptă cu răbdare de la noi pocăință şi fapte bune – roadele pocăinței.

(Luca 13, 6 – 9)

PARABOLELE DESPRE OAIA RĂTĂCITĂ ŞI DESPRE DRAHMA CEA PIERDUTĂ

Păcătoşii şi vameşii mergeau adesea în urma lui Iisus Hristos, împărțind cu Dînsul masa şi ascultînd cu plăcere învățăturile Lui. Fariseii şi cărturarii, în schimb, Îl condamnau pe Iisus pentru că El nu-i respingea pe păcătoşi.

Atunci, Iisus le-a povestit următoarele pilde despre iubirea Dumnezeiască față de omul căzut: „Care dintre voi, avînd o sută de oi, dacă pierde una, nu lasă pe cele nouăzeci şi nouă şi se duce după cea pierdută? Iar dacă o găseşte, o pune pe umerii săi şi, întorcîndu-se bucuros acasă, cheamă prietenii şi vecinii, spunîndu-le: „Bucurați-vă cu mine, că am găsit oaia cea pierdută!" Aşa şi în cer, va fi mult mai multă bucurie pentru un păcătos care se pocăieşte, decît pentru nouăzeci şi nouă de drepți, care n-au nevoie de pocăință.

Sau care femeie, avînd zece drahme, dacă pierde una, nu o va căuta? Iar cînd o va găsi, va chema toate vecinele şi prietenele ca să se bucure împreună cu ea. La fel şi Îngerii din ceruri se bucură pentru fiecare păcătos care se căieşte".

(Luca 15, 3 – 10)

PILDA DESPRE VAMEȘ ȘI FARISEU

dresîndu-se fariseilor, care se considerau drepți şi-i judecau pe alții, Domnul Iisus Hristos le-a povestit următoarea pildă.

Doi oameni au intrat în templu să se roage. Unul era fariseu, iar altul – vameş.

Rugîndu-se Domnului, fariseul zicea aşa: „Dumnezeule, îți mulțumesc că nu sînt ca ceilalți oameni jefuitori, nedrepți sau ca acest vameş. Postesc de două ori pe săptămînă şi dau pentru biserică a zecea parte din cîştig". Fariseul nu doar că se ruga cu trufie, ci îi mai şi judeca pe apropiații lui.

Iar vameşul, stînd de o parte, nu îndrăznea să-şi ridice nici ochii către cer, ci numai se bătea cu pumnii în piept şi zicea: „Dumnezeule, milostiv fii mie păcătosul!"

„Zic vouă, a încheiat Iisus povestirea, vameşul s-a întors acasă mai îndreptat decît fariseul. Căci oricine se înalță pe sine, se va smeri şi cel ce se smereşte, va fi înălțat".

Domnul îi iubeşte pe cei smeriți şi se întoarce de la cei trufaşi şi plini de sine. *(Luca 18, 10 – 14)*

HRISTOS BINECUVÎNTEAZĂ COPIII

isus Hristos iubea foarte mult copiii pentru simplitatea, neprihănirea şi credința lor. De multe ori, copiii erau arătați drept exemplu pentru cei maturi, care urmau să fie tot atît de buni şi nevinovați, precum sînt copiii. Părinții îşi aduceau copiii la Iisus pentru a fi binecuvîntați. Ucenicii, însă, încercînd să evite îmbulzeala şi zarva, nu le permiteau copiilor să se apropie de El. Cînd Iisus a observat aceasta, s-a supărat şi le-a zis ucenicilor: „Lăsați copiii să vină la Mine! Nu-i opriți, căci unii ca aceştia moştenesc Împărăția lui Dumnezeu. Adevărat vă zic: cine nu va primi Împărăția lui Dumnezeu ca un copil, nu va intra în ea!". Adică, cine nu va crede sincer ca un copil, şi nu

DESPRE TÎNĂRUL BOGAT

Un tînăr bogat s-a apropiat de Iisus, a căzut în genunchi şi a zis:

– Bunule Învăţător, ce să fac ca să moştenesc viaţa de veci?

– Urmează poruncile lui Dumnezeu: să nu săvîrşeşti adulter, nu minţi, nu ucide, să nu furi, cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta, iubeşte-ţi aproapele ca pe tine însuţi, – i-a răspuns Iisus.

– Învăţătorule, toate acestea le-am urmat din copilărie, ce trebuie să mai fac? – l-a întrebat tînărul.

– Dacă voieşti să ajungi la desăvîrşire duhovnicească, – i-a spus Iisus – vinde-ţi averea şi împarte banii la săraci, apoi, vino şi urmează-Mă, îndurînd toate greutăţile şi durerile, şi vei avea o comoară în ceruri.

Auzind acestea, tînărul s-a întristat şi s-a îndepărtat, pentru că era foarte bogat şi nu vroia să se despartă de averea sa. Atunci, Iisus, adresîndu-se ucenicilor Săi, a zis:

– Greu vor intra în Împărăţia Cerurilor cei ce-şi iubesc bogăţiile. Mai uşor va trece cămila prin urechile acului[28], decît bogatul, căruia nu-i pasă de apropiaţii săi, va intra în Împărăţia lui Dumnezeu.

Dar Petru L-a întrebat pe Iisus:

– Noi am lăsat totul şi Te-am urmat. Cu noi, oare, ce va fi?

– Adevărat grăiesc vouă, a răspuns Iisus, voi, cei ce M-aţi urmat, cînd Fiul Omului va şedea pe tronul slavei Sale, veţi şedea şi voi pe douăsprezece tronuri, judecînd cele douăsprezece seminţii ale lui Israel[29]. Şi oricine a lăsat, pentru numele Meu, case sau fraţi, sau tată, sau mamă, sau femeie, sau copii, sau ţarine, va lua înapoi însutit şi va moşteni viaţa veşnică.

(Matei 19, 16 – 26; Marcu 10, 17 – 31; Luca 18, 18 – 30)

[28] Urechile acului este denumirea portiţei de la intrarea oraşului, prin care puteau trece numai oamenii.

[29] Poporul evreu se împărţea în douăsprezece seminţii, după numărul de fii ai patriarhului din Vechiul Testament, Iacov.

Ucenicii credeau că Lazăr a adormit cu somn obişnuit: „Doamne, dacă a adormit, se va trezi!", I-au răspuns ei Învățătorului.

Atunci Iisus le-a spus că Lazăr a murit deja. Şi a pornit la drum, îndreptîndu-se spre Iudeea.

Atunci cînd Iisus a ajuns în Betania, Lazăr fusese înmormîntat deja de patru zile. Conform tradiției, trupul lui a fost uns cu miresme, înfăşurat în pînză de in şi pus într-o peşteră, a cărei intrare era astupată cu o piatră mare. Betania se afla în apropiere de Ierusalim şi în casa lui Lazăr se adunase multă lume, ca să aline durerea Martei şi a Mariei. Auzind că vine Iisus, Marta i-a ieşit în întîmpinare, zicîndu-I:

– Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit. Dar şi acum ştiu că, orice vei cere de la Dumnezeu, Îți va da.

– Fratele tău va învia – i-a spus Iisus Martei.

– Ştiu că va învia atunci cînd vor învia toți morții, – a răspuns Marta, – în ziua cea de apoi.

– Eu sînt învierea şi viața, cel ce crede în Mine, chiar de va muri, va învia. Crezi aceasta?

– Da, Doamne, eu cred că Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, care a venit în lume! – a zis ea.

Apoi, a plecat şi, în taină, a chemat-o pe Maria. Auzind Maria că Iisus este la ei, s-a grăbit să-L întîmpine. Iudeii au crezut că a plecat la mormînt, să-l plîngă pe Lazăr, şi au pornit după ea.

Maria s-a apropiat de Iisus, a îngenunchiat şi I-a zis:

– Doamne, dacă ai fi fost aici, nu murea fratele meu.

Văzînd durerea surorilor lui Lazăr şi plînsul, suferința oamenilor, Iisus a lăcrimat şi El.

← *Mormîntul Sf. Lazăr*

– Iată cît de mult l-a iubit pe Lazăr, ziceau iudeii.

Iisus s-a apropiat de peştera unde odihnea răposatul şi a poruncit să fie ridicată piatra.

– Doamne, s-a adresat către El Marta, deja miroase, căci este a patra zi de cînd l-am înmormîntat.

– Nu ți-am spus că dacă vei crede, vei vedea slava lui Dumnezeu? – a întrebat-o Iisus.

După ce au ridicat piatra de la intrarea în peşteră, Iisus a ridicat ochii spre cer şi a zis: „Părinte, Îți mulțumesc că M-ai ascultat. Eu ştiam că întotdeauna Mă asculți, dar pentru mulțimea care stă în jur am zis, ca să creadă că Tu M-ai trimis". Şi, zicînd acestea, a strigat: „Lazăre, vino afară!"

O mare minune s-a întîmplat în acel moment. Lazăr care murise, legat la mîini şi la picioare cu fîşii de pînze, a ieşit din mormînt. Mulți iudei, văzînd această minune, au crezut în Iisus. Dar alții au povestit despre cele întîmplate arhiereilor şi fariseilor. Aceştia s-au mîniat şi, în acelaşi timp, s-au speriat că, în curînd, toți vor crede în Hristos, fiindcă El făcea multe minuni. Atunci, arhiereii şi fariseii au convocat sinedriul, hotărînd să-L ucidă pe Iisus. Aflînd despre aceasta, Domnul Iisus S-a retras din Iudeea în oraşul Efraim, unde a stat un timp împreună cu ucenicii Săi. *(Ioan 11, 1 – 45)*

CINA DIN BETANIA

u şase zile înainte de ziua Paştilui, Iisus Hristos a venit din nou în Betania, unde îl înviase pe Lazăr[31]. Gazdele au pregătit cina la care era şi Lazăr, iar Marta îi servea la masă. Maria a luat un vas cu mir scump, I-a uns picioarele lui Iisus, ştergîndu-I-Le cu părul său. Toată casa s-a umplut de aroma acestui ulei scump. Atunci, unul dintre ucenicii lui Iisus, Iuda Iscarioteanul, care avea să-L trădeze, a zis: „S-ar fi putut vinde acest mir cu 300 de dinari, iar banii să-i împărțim săracilor". Iuda nu spunea acestea din grijă față de săraci, ci pentru

[31] Tradiția ne spune că Lazăr a trăit după învierea sa încă treizeci de ani şi a fost numit episcop în Cipru, unde a propovăduit cu multă rîvnă Evanghelia, mărturisind şi minunea care s-a făcut cu el.

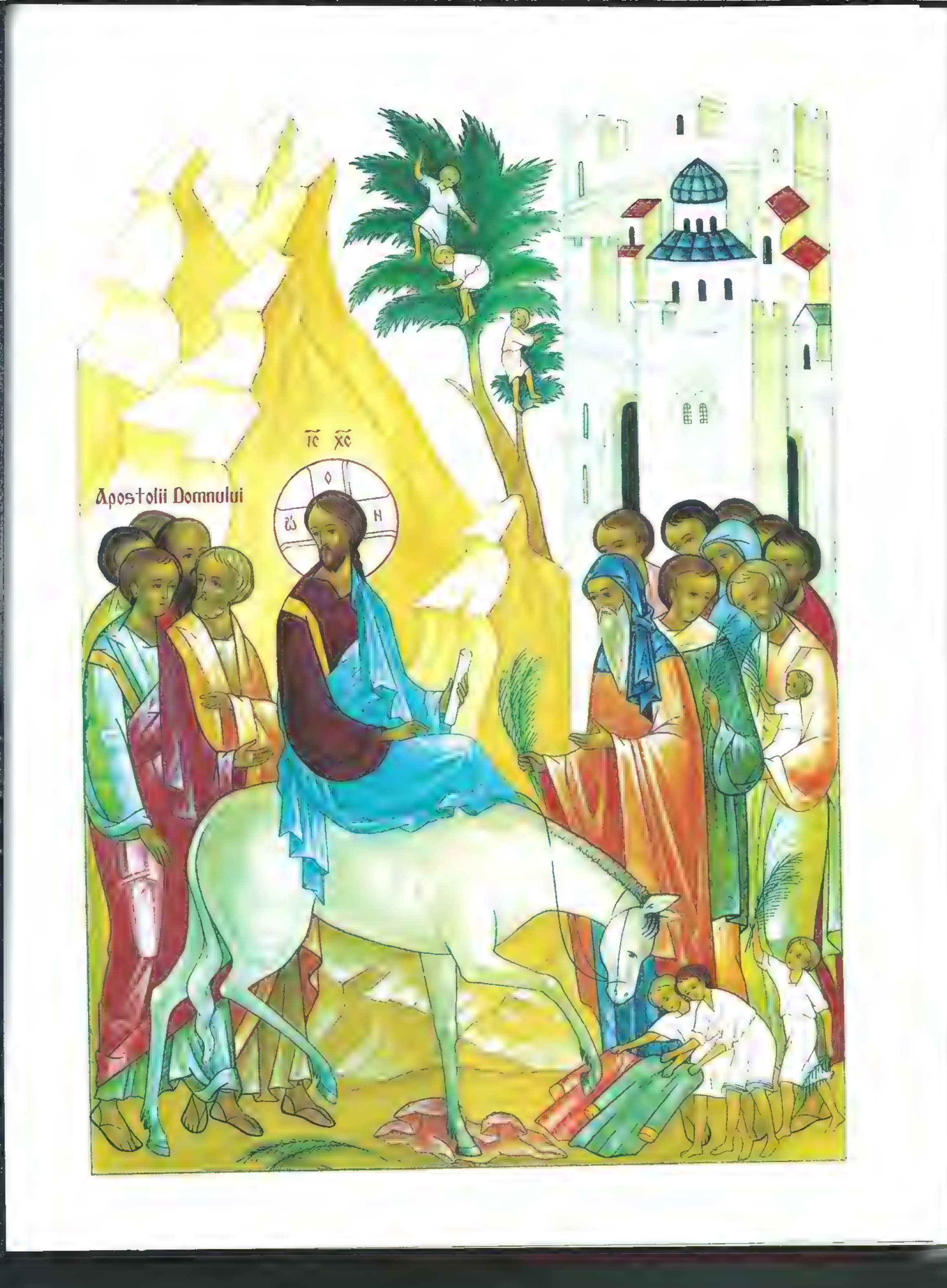
Apostolii Domnului
IC XC
O
Ω
N

început a învăța poporul despre adevărurile dumnezeiești, apoi a vindecat pe orbi și șchiopi.

Arhiereii și cărturarii căutau să-L prindă, dar nu puteau, pentru că poporul Îl înconjura peste tot și-I asculta învățătura. *(Matei 21, 1 – 10; Marcu 11, 1 – 11; Luca 19, 29 – 40; Ioan 12, 12 – 19)*

BLESTEMAREA SMOCHINULUI

Iisus, după intrarea în Ierusalim, s-a retras, să înnopteze în Betania, iar a doua zi, dimineață, a venit din nou cu ucenicii spre oraș. Pe drum, Iisus a flămînzit și, văzînd de departe un smochin înverzit, s-a îndreptat spre el. De obicei, roadele smochinului apar înaintea frunzelor. De aceea, Iisus spera să găsească fructe și să-și potolească foamea, dar n-a găsit nimic în afară de frunze. Privind la smochin, Iisus a zis: „De acum înainte să nu mai fie rod în tine, în veac!" Și smochinul s-a uscat îndată. La fel, Domnul îi va pedepsi și pe oamenii care, răi fiind, îi înșeală pe alții, prefăcîndu-se buni. Ucenicii, văzînd cum s-a uscat smochinul, s-au mirat și au întrebat: „Cum s-a întîmplat că smochinul s-a uscat îndată?" Iisus le-a răspuns: „Dacă veți avea credință și nu vă veți îndoi, veți face nu numai ce s-a făcut cu smochinul, ci și muntelui acestuia de veți zice: ridică-te și aruncă-te în mare, se va face. Și toate cîte veți cere, rugîndu-vă cu credință, veți primi".

Ei au ajuns la templul din Ierusalim, unde Iisus a învățat poporul toată ziua, iar seara tîrziu, s-a retras din oraș. *(Matei 29, 19 – 22; Marcu 11, 20 – 26)*

PILDA VIEI GELEI DATE LUCRĂTORILOR RĂI

n dimineața următoare, Iisus a venit din nou la templu, pentru a predica. Mulțimea, printre care erau și mai-marii iudeilor, L-a înconjurat pe Iisus, iar El continua să-i învețe prin pilde.

„Era un om care a sădit vie, a dat-o lucrătorilor s-o îngrijească, iar el a plecat pentru mai mult timp. Cînd a sosit timpul roadei, a trimis

pe toți cîți au găsit, şi răi şi buni, şi s-a umplut casa de oaspeți. Iar împăratul intrînd a văzut acolo un om, care nu era îmbrăcat în haină de nuntă şi i-a zis: Prietene, de ce ai intrat aici fără haină de nuntă?[32] Acesta însă a tăcut. Atunci, împăratul a poruncit să fie legat de mîini şi de picioare, şi aruncat în bezna de afară[33], căci mulți sînt chemați, dar puțini – aleşi".

Mulți sînt chemați în Împărăția Cerurilor, însă demni de a intra se întîmplă a fi puțini. Este puțin numai să vrei să obții viața veşnică, trebuie s-o mai şi meriți, să te cureți şi să te sfinţeşti. *(Matei 22, 15 – 22; Marcu 12, 13 – 17; Luca 20, 20 – 26)*

FARISEII ÎL ÎNTREABĂ PE IISUS SĂ PLĂTEASCĂ ORI NU DAJDIE* CEZARULUI

Ca să-L învinuiască pe Iisus înaintea autorităților romane, au trimis la El pe ucenicii lor cu întrebarea dacă se cuvine să plătească iudeii dajdie Cezarului[34]. Dacă Iisus ar fi răspuns că nu trebuie să plătească, ar fi fost considerat duşmanul Cezarului şi ar fi fost judecat. Dar Domnul, văzîndu-le viclenia, le-a răspuns: „De ce Mă ispitiți, fățarnicilor? Arătați-Mi banul de dajdie". Ei I-au adus un dinar.

– Spuneți-Mi, ale cui sînt chipul acesta şi inscripția de pe el? – i-a întrebat Iisus.

– Ale Cezarului – răspunseră ei.

Atunci, Iisus le-a zis:

– Dați, deci, Cezarului ce este a Cezarului şi lui Dumnezeu ce este a lui Dumnezeu!

Aşa şi n-au putut fariseii să-L prindă cu vorba. Ei s-au minunat de răspuns şi L-au lăsat pentru o vreme în pace. *(Matei 22, 15 – 22; Marcu 12, 13 – 17; Luca 20, 20 – 26)*

[32] Invitații la nuntă trebuiau să vină în haină nouă de sărbătoare. Conform tradiției orientale, stăpînii ospățului împărțeau îmbrăcăminte nouă oaspeților care nu aveau. Cel pedepsit, probabil, a refuzat să-şi schimbe haina şi, prin acest gest a ofensat grav stăpînul ospățului. La botez, omul de asemenea, se îmbracă în haine albe curate, care semnifică iertarea păcatelor şi alăturarea la membrii Bisericii, moştenitorii Împărăției lui Dumnezeu.

[33] Acest întuneric este iadul, unde va fi plîngerea şi scrîşnirea dinților.

* dajdie – impozit, dare, bir.

[34] Impăratul roman era numit Cezar.

Apostolii Domnului
IC XC
Văduva

vreun flămînd? Ai dat apă unui însetat? Ai adăpostit vreun pribeag? Ai vizitat, oare, un bolnav ori un întemnițat? În acea zi, după faptele lor, Domnul îi va împărți pe oameni în buni şi răi, aşa cum păstorul desparte oile de capre.

Drepții vor primi viața veşnică, iar păcătoşii – chinurile veşnice.

Iisus învăța că, slujind aproapelui nostru, Îi slujim lui Dumnezeu Însuşi. Şi invers, refuzînd să ajutăm oamenii, Îl respingem pe Hristos Însuşi. *(Matei 25, 31 – 46)*

PILDA CELOR ZECE FECIOARE

Iisus Hristos spunea că va veni să judece lumea atunci cînd oamenii nu-L vor aştepta. De aceea, trebuie să fim întotdeauna gata de venirea Domnului. Pentru ca ucenicii să înțeleagă mai bine, Iisus le-a spus următoarea pildă:

„La cea de-a doua venire a Domnului se va întîmpla ceea ce s-a întîmplat cu cele zece fecioare, care au ieşit să-şi întîmpine mirele. Cinci dintre ele erau înțelepte, iar cinci – neînțelepte. Fecioarele neînțelepte au luat candelele cu sine, dar n-au luat ulei. Cele înțelepte au luat şi candelele şi ulei. În aşteptarea mirelui care întîrzia, au ațipit şi au adormit. Iar pe la miezul nopții, s-a auzit un strigăt: „Uite, mirele vine, ieşiți-i în întîmpinare!”[35] Atunci, fecioarele înțelepte s-au deşteptat şi au aprins candelele, iar cele neînțelepte au început a le ruga pe fecioarele înțelepte: „Dați-ne din untdelemnul vostru, că se sting candelele noastre”. Dar cele înțelepte le-au răspuns: „Dacă vă dăm, s-ar putea să nu ne ajungă nici nouă, nici vouă. Mai bine mergeți şi vă cumpărați”. În timp ce fecioarele neînțelepte cumpărau untdelemn, a venit mirele şi fecioarele înțelepte au intrat împreună cu el în casă la ospățul de nuntă, iar uşile s-au încuiat. Mai tîrziu au venit şi celelalte fecioare şi au început a

[35] Nunțile în Vechiul Orient se făceau noaptea. Seara tîrziu, mirele împreună cu prietenii, pleca după mireasă, care se afla în casa tatălui ei. Prietenele miresei îl întîmpinau pe mire cu făclii aprinse şi-l conduceau la ea. Pentru cazul în care mirele va întîrzia, fetele luau ulei de rezervă pentru candele. Apoi, procesiunea solemnă se îndrepta spre casa părinților mirelui, unde avea loc nunta.

n-am semănat şi adun de unde n-am împrăştiat, i-a răspuns stăpînul, de ce n-ai dat argintul meu la negustori ca eu, venind, să fi luat ce este al meu cu dobîndă. Aşadar, luaţi de la el talantul şi daţi-l celui ce are zece talanţi. Căci, celui ce are, i se va adăuga, iar celui care nu vrea să folosească ceea ce a primit, i se va lua totul". Stăpînul a poruncit slugilor: „Aruncaţi sluga netrebnică în bezna de afară, acolo va fi plîngerea şi scrîşnirea dinţilor". *(Matei 25, 15 – 30)*

TRĂDAREA LUI IUDA

Cu două zile înainte de Paşti, miercuri, marii preoţi şi cărturarii s-au adunat în curtea arhiereului Caiafa şi s-au sfătuit să-L prindă pe Iisus cu vicleşug şi să-L ucidă. Şi au hotărît să-şi înfăptuiască planul nu în ziua sărbătorii, ca să nu tulbure poporul, care-L cinstea pe Iisus.

Uite însă că, pe neaşteptate, vine la ei unul dintre cei doisprezece ucenici ai lui Hristos, Iuda Iscarioteanul, şi-i întreabă: „Ce îmi veţi oferi dacă Îl voi da pe mîinile voastre?" Auzind acestea, arhiereii s-au bucurat şi i-au propus treizeci de arginţi[36]. Iuda s-a învoit, pentru această sumă, să-L trădeze pe Iisus. De atunci, căuta un prilej potrivit să-L dea în mîinile lor, aşa ca să nu vadă mulţimea. *(Matei 26, 2 – 4; 14 – 16)*

PREGĂTIREA PENTRU CINA CEA DE TAINĂ

A doua zi, joi, înainte de Paşti, ziua cînd se înjunghie mieii[37], ucenicii L-au întrebat pe Iisus: „Unde voieşti să pregătim masa de Paşti?" Domnul a spus lui Petru şi lui Ioan: „Mergeţi la Ierusalim şi, cînd veţi intra în cetate, veţi întîlni un om cu un ulcior cu apă: mergeţi după el în casa în care va intra şi spuneţi-i stăpînului casei:

[36] Un argint echivala cu patru drahme sau dinari. Un lucrător, spre exemplu, pentru o zi de muncă primea un dinar. Deci, Iuda a luat pentru trădarea sa suma egală cu aproximativ salariul lucrătorului pentru patru luni.

[37] De Paşti se înjunghia un miel, aşa cum făceau iudeii în Egipt, la porunca Domnului. Ei au uns uşile cu sîngele mielului şi Îngerul care a lovit pe toţi întîi-născuţii egiptenilor, de copiii iudeilor nu s-a atins. După aceea, faraonul a permis iudeilor să plece din Egipt.

Sf. Ap. Petru
IC XC

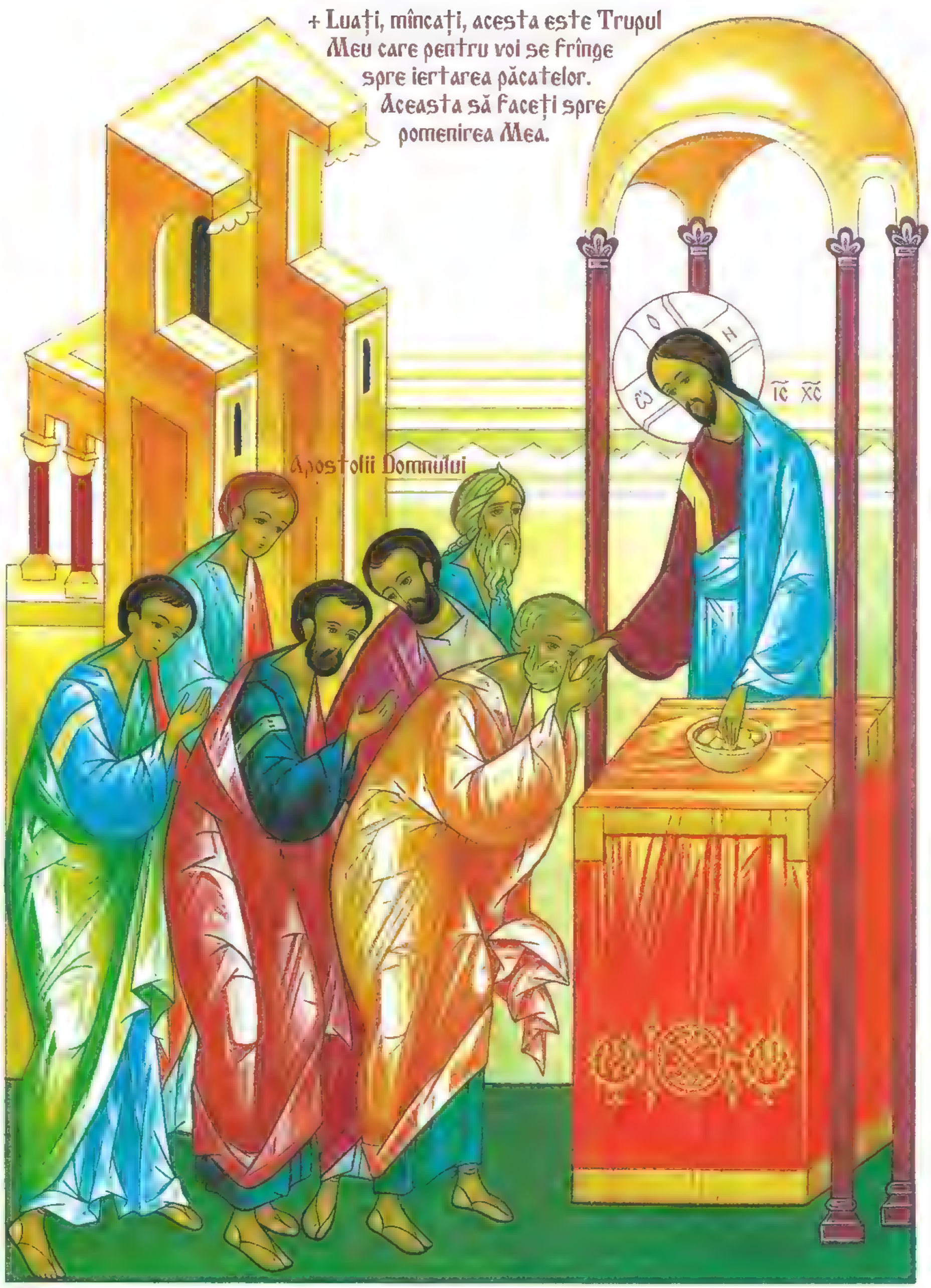
+ Luați, mîncați, acesta este Trupul
Meu care pentru voi se frînge
spre iertarea păcatelor.
Aceasta să faceți spre
pomenirea Mea.
Apostolii Domnului
IC XC

cați: această Pîine este Trupul Meu răstignit pentru iertarea păcatelor voastre. Mîncați această Pîine în amintirea Mea).

Luînd paharul, a mulțumit Tatălui Ceresc şi le-a dat ucenicilor, zicînd: „Beți dintru acesta toți, că acesta este Sîngele Meu, al Legii celei noi, care pentru voi şi pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor. Faceți aceasta întru pomenirea Mea"[38] (Beți de aici toți: acest vin este Sîngele Meu, pe care îl vărs pentru voi şi pentru mulți alți oameni, pentru a le spăla păcatele. Beți acest pahar în amintirea Mea).

La această Cină, Apostolii s-au împărtăşit, pentru prima dată în chip tainic, cu Trupul şi Sîngele Domnului. *(Matei 26, 26 – 29; Marcu 14, 22 –25; Luca 22, 19 – 20)*

ULTIMA DISCUȚIE A LUI IISUS CU UCENICII

n discuțiile cu ucenicii, Iisus îi învăța să împlinească poruncile, dîndu-le o nouă poruncă: „Iubiți-vă unii pe alții". „Să vă iubiți unul pe altul, precum v-am iubit Eu. Prin aceasta vor cunoaşte toți că sînteți ucenicii Mei". El le-a mai spus că în curînd se vor despărți: în această noapte toți Îl vor părăsi şi, de frică, se vor împrăştia, dar după învierea Sa, îi va întîlni în Galileea. Auzind acestea, Petru, încrezut, I-a spus: „Doamne, împreună cu Tine sînt gata să merg şi în temniță, şi la moarte, sufletul meu îl voi da pentru Tine!" Iar Iisus i-a zis: "Adevărat grăiesc ție, că tu în noaptea aceasta mai înainte de a cînta de două ori cocoşul, de trei ori te vei lepăda de Mine". Dar Petru şi ceilalți ucenici Îi spuneau că pentru nimic nu-L vor părăsi.

După aceasta, Iisus a vorbit încă multe cu ei. Mîngîindu-Şi ucenicii, El le-a zis aşa: „Să nu se tulbure inimile voastre. Credeți în Dumnezeu Tatăl şi în Mine!" Iisus le-a descoperit unitatea Sa Dumnezeiască cu Tatăl: „Eu sînt întru Tatăl şi Tatăl este întru Mine. Eu sînt calea, adevărul şi viața".

[38] Urmînd acestei porunci, Biserica Ortodoxă săvîrşeşte zilnic Sf. Taină a Euharistiei în timpul Liturghiei, la care se amintesc patimile Domnului nostru Iisus Hristos, moartea Sa pe cruce şi Învierea. În timpul acestei Sfinte Taine, prin lucrarea Duhului Sfînt, se sfinţeşte pîinea şi vinul, devenind Trupul şi Sîngele Domnului nostru Iisus Hristos. Împărtăşindu-se cu Sfintele Taine ale lui Hristos, membrii Bisericii se unesc, în mod tainic, cu Domnul şi devin Trupul Lui. Capul Trupului este Însuşi Hristos.

ucenicii, Iisus a căzut cu fața la pămînt şi se ruga Tatălui Ceresc să-L izbăvească de patimile ce urmau: „Părintele Meu, de este cu putință, să treacă de la Mine paharul acesta! Dar nu precum voiesc Eu, ci precum Tu voieşti". Întorcîndu-Se la ucenici, i-a găsit dormind. „Simone, s-a adresat Iisus lui Petru, n-ați putut veghea măcar o oră? Vegheați şi vă rugați, ca să nu cădeți în ispită. Căci duhul este rîvnitor, iar trupul – neputincios".

şi apere Învăţătorul, a scos sabia şi a lovit sluga arhiereului, pe nume Malhus, tăindu-i urechea dreaptă. Dar, Iisus i-a potolit, zicînd: „Lăsaţi, destul!" Şi, atingîndu-Se de urechea slugii, l-a vindecat, iar lui Petru i-a zis: „Pune sabia la locul ei, că toţi ce scot sabia, de sabie vor pieri. Sau crezi că nu pot să rog pe Tatăl Meu să-Mi trimită douăsprezece legiuni

Veneau mulți netrebnici şi mincinoşi, care, pentru bani, Îl învinuiau pe Iisus, toate erau însă deşarte şi fără temei pentru pedeapsa cu moartea. În sfîrşit, au apărut doi martori, care au declarat că au auzit cum Iisus a promis să distrugă templul Domnului şi în trei zile să-L reconstruiască. Nici aceste mărturii nu erau suficiente. La toate învinuirile, Domnul Iisus Hristos nu zicea nici un cuvînt. Arhiereul Caiafa, mînios, L-a întrebat: „De ce nu răspunzi nimic la ceea ce mărturisesc aceştia împotriva Ta?" Dar, Iisus tăcea. Atunci, Caiafa, în culmea furiei, că nu poate dovedi vinovăția lui Iisus, a strigat: „Te jur pe Dumnezeul cel viu, să ne spui nouă de eşti Tu Hristos, Fiul lui Dumnezeu?"

A venit momentul să mărturisească deschis că este Mesia. Dar Iisus, ştiind ce au în inima lor, le-a răspuns: „Tu ai zis. Şi vă spun încă: De acum veți vedea pe Fiul Omului şezînd de-a dreapta puterii şi venind pe norii cerului!" Atunci, Caiafa, în semn de nemulțumire şi îngrozire prefăcută, şi-a sfîşiat hainele, zicînd: „Huleşte! La ce ne mai trebuie martori? L-ați auzit cum huleşte? El se consideră Fiul lui Dumnezeu! Ce vom face cu El?" Toți au strigat într-un glas: „Este vinovat de moarte!" Atunci cei adunați au început a-L scuipa pe Iisus, a-L bate cu pumnii, a-L chinui care şi cum putea. Alții, rîzînd de El, Îi acopereau ochii şi-L loveau, întrebîndu-L: „Proroceşte, Hristoase, cine te-a lovit?" Şi multe alte ocări şi ofense Îi aduceau lui Iisus.

Toate chinurile şi batjocurile, Domnul le îndura în tăcere. Cînd au obosit să-L mai chinuie, L-au scos în curte şi L-au lăsat în paza străjerilor pînă dimineață. *(Ioan 18, 13 – 24)*

PETRU SE LEAPĂDĂ DE ÎNVĂȚĂTORUL SĂU

Apostolul Ioan îl cunoştea pe arhiereu, de aceea a putut uşor intra în curtea casei lui, unde se afla Iisus. Ioan l-a condus şi pe Petru. O slugă, văzîndu-l pe Petru, l-a întrebat: „Tu eşti ucenicul lui Iisus?" „Nu" – i-a răspuns Petru, temîndu-se că va fi denunțat.

Era o noapte răcoroasă şi slugile au aprins un foc să se încălzească. Petru era alături, încălzindu-se şi el la foc. O altă slugă, arătînd spre

IISUS HRISTOS ÎNAINTEA LUI PILAT

u venirea dimineții s-a adunat sinedriul, adunarea supremă de judecată la iudei. Hristos a fost adus aici şi supus unui nou interogatoriu:

– Tu eşti Mesia, Hristos?

Iisus răspundea:

– Dacă vă voi spune, nu veți crede, iar dacă vă voi întreba, nu-Mi veți răspunde. De acum însă Fiul Omului va şedea de-a dreapta puterii lui Dumnezeu (adică, va împărăți cu Tatăl).

– Aşadar, Tu eşti Fiul lui Dumnezeu? – L-au întrebat ei.

Conform legilor romane, iudeii nu puteau executa o sentință de condamnare la moarte fără acordul autorităților romane locale. Pe atunci, guvernatorul Iudeii era romanul Pontiu Pilat. Membrii sinedriului L-au adus la el pe Iisus Hristos, ca acesta să sancționeze sentința de condamnare la moarte, pronunțată de ei. Pilat le-a ieşit în întîmpinare şi i-a întrebat:

– Ce învinuire aduceți Omului Acestuia?

Iar ei au răspuns:

– Dacă Acesta n-ar fi fost un răufăcător, nu ți L-am fi adus ție.

Pilat le-a răspuns:

– Atunci luați-L şi judecați-L voi după legea voastră!

– Nouă nu ne este îngăduit să omorîm pe nimeni – i-au răspuns iudeii adunați în curte.

După aceea, iudeii au început a-L defăima cu răutate pe Iisus, învinuindu-L că răzvrăteşte poporul, interzice să se dea dajdie Cezarului şi se numeşte pe Sine rege. Ei aşteptau ca Pilat să-L condamne pe Iisus ca pe un duşman al puterii romane şi rege impostor. A te declara rege era o crimă deosebit de gravă împotriva Cezarului roman.

– De ce nu răspunzi? – s-a mirat Pilat. Uite cîți mărturisesc împotriva Ta!

Mîntuitorul însă tăcea. Atunci, guvernatorul a decis să afle răspunsul

ULTIMA JUDECATĂ A DOMNULUI IISUS HRISTOS

Aducîndu-L pe Iisus iarăşi la Pilat, arhiereii şi cărturarii au găsit curtea pretoriului plină de oameni. Pilat s-a adresat poporului şi arhiereilor: „Aţi adus la mine pe Omul acesta ca pe un răzvrătitor al poporului, dar eu, cercetîndu-L în faţa voastră, n-am găsit în El nici o vină, din cele ce aduceţi împotriva Lui. Şi nici Irod n-a găsit, căci L-a trimis iarăşi la noi. Deci, pedepsindu-L, Îl voi elibera".

În Iudeea, era un obicei: de Paşti era eliberat din temniţă cîte un condamnat şi Pilat a propus poporului să-L elibereze pe Iisus. Mai ales că şi soţia lui a trimis o slugă să-i transmită acest cuvînt: „Să nu-i faci nimic acestui Om drept, pentru că mult am suferit azi în vis pentru El".

Dar arhiereii şi bătrînii au învăţat mulţimea să ceară eliberarea lui Baraba, întemniţat pentru tîlhărie şi ucidere. Şi poporul, urmînd îndemnul mai-marilor săi, a început a striga:

– Eliberează-l pe Baraba!

– Dar ce voi face cu Iisus, ce se cheamă Hristos? – i-a întrebat Pilat.

– Să fie răstignit![43], au răspuns cu toţii.

– Dar ce rău a făcut? – i-a întrebat iarăşi guvernatorul. Nu i-am găsit nici o vină. De aceea, pedepsindu-L, Îl voi elibera.

Mulţimea înfuriată striga şi mai tare:

– Răstigneşte-L, răstigneşte-L!

Văzînd Pilat că nimic nu ajută şi că mulţimea se revoltă şi mai mult, l-a eliberat pe Baraba, iar pe Iisus a poruncit să-L biciuiască. Ostaşii L-au adus pe Iisus în pretoriu şi, dezbrăcîndu-L de haine, I-au pus o hlamidă roşie. Împletind o cunună din spini, I-au pus-o pe cap, iar în mîna dreaptă, I-au pus o trestie în loc de sceptru regal şi îşi băteau joc de El. Îngenuncheau înaintea Lui şi exclamau: „Bucură-Te, rege al iu-

[43] Răstignirea era una dintre cele mai ruşinoase şi mai chinuitoare pedepse pentru criminali. Cetăţenii romani nu se condamnau la această formă de pedeapsă.

deilor!" Scuipau asupra Lui şi-L băteau cu trestia peste cap. Iar după ce L-au batjocorit, L-au adus chinuit în fața lui Pilat.

Pilat a ieşit în curte şi, voind să-L elibereze, iarăşi a zis poporului: „Iată vi-L aduc afară ca să ştiți că nu găsesc în El nici o vină"[44]. Cînd Domnul a ieşit afară, purtînd cununa de spini şi mantia purpurie, Pilat a arătat spre El şi a zis: „Iată Omul!" (adică: „Este un Om nevinovat!") Pilat nădăjduia că, văzîndu-L pe Iisus rănit şi însîngerat, poporul se va milostivi de El, turma înrăită însă striga necontenit:

– Răstigneşte-L, răstigneşte-L!

– Răstigniți-L voi, le-a spus Pilat enervat, eu nu-I găsesc nici o vină.

– Potrivit legii noastre, El trebuie să moară, stăruiau iudeii.

Auzind acestea, Pilat s-a întors în pretoriu şi L-a întrebat pe Iisus:

– De unde eşti Tu? (Adică eşti un om obişnuit ori Trimisul lui Dumnezeu?)[45].

Dar Iisus nu i-a răspuns nimic.

– Mie nu-mi vorbeşti? Nu ştii că am putere să Te eliberez şi am putere să Te răstignesc?

Atunci, Iisus i-a răspuns:

– N-ai avea nici o putere asupra Mea, dacă nu ți-ar fi fost dat ție de sus. De aceea, mai mare păcat au conducătorii iudei, cei ce M-au predat ție.

Din acel moment, Pilat voia şi mai mult să-L elibereze. Ieşind din pretoriu, L-a dus afară pe Iisus şi a şezut pe scaunul de judecată. Arătînd spre El, a zis mulțimii:

– Iată Regele vostru!

La care mulțimea iarăşi a strigat:

– Ia-L, ia-L, răstigneşte-L!

– Să răstignesc pe Regele vostru? – încerca să se opună Pilat.

– Nu avem alt rege decît Cezarul! – au răspuns arhiereii, dacă Îl eliberezi pe Acesta, nu eşti prieten al Cezarului! Oricine se numeşte pe

[44] Această declarație a lui Pilat a fost surprinzătoare pentru mulțime, deoarece, conform legilor romane, condamnații la răstignire erau supuşi mai întîi biciuirii.

[45] Romanii credeau în zei, care, temporar, puteau lua chip omenesc.

pe Ţarina Olarului, după cum mi-a spus mie Domnul". De atunci şi pînă astăzi acel loc se numeşte Ţarina Sîngelui.

(Matei 27, 3 – 5)

DRUMUL SPRE GOLGOTA

Ostaşii L-au dezbrăcat pe Iisus de mantia purpurie, L-au îmbrăcat cu hainele Lui şi L-au dus să-L răstignească. I-au pus pe umeri crucea şi-L duceau la locul pedepsei, numit locul Căpăţînii, în evreieşte Golgota[47]. Istovit de torturi, Domnul Iisus Hristos cădea de multe ori sub povara crucii. La ieşirea din oraş, Simon din Cirene, care se întorcea din cîmp, a întîlnit mulţimea care-L ducea pe Iisus la răstignire. Văzînd că Iisus nu-Şi va putea duce crucea pînă la locul răstignirii, ostaşii l-au silit pe Simon să-I ducă crucea.

Împreună cu Hristos, erau duşi la moarte şi doi tîlhari. O numeroasă mulţime mergea spre locul de execuţie. Femeile, care-L cinsteau pe Iisus, mergeau în urma mulţimii şi Îl plîngeau amarnic pe Suferindul nevinovat. Domnul Iisus Hristos, adresîndu-li-se, a zis: „Fiice ale Ierusalimului, nu Mă plîngeţi pe Mine, ci pe voi plîngeţi-vă şi pe copiii voştri. Căci, iată, vin zile în care se va zice: Fericite sînt femeile fără copii. Mai bine de n-am trăi, decît să îndurăm atîtea suferinţe".

Aşa, Domnul a prezis distrugerea Ierusalimului şi risipirea poporului iudeu, care s-a şi întîmplat curînd, după răstignirea Sa.

(Matei 27, 31 – 34; Marcu 15, 20 – 29; Luca 23, 26 – 28; Ioan 19, 16 – 17)

[47] Golgota – în traducere din limba arameică înseamnă „cranii", probabil, pentru că în acel loc se aflau craniile executaţilor. Pe vremea lui Hristos Golgota se afla în afara Ierusalimului. Conform tradiţiei, pe acest deal a fost înmormîntat Adam – primul om. Nu întîmplător, pe icoanele Răstignirii, craniul lui Adam este pictat la rădăcina crucii Domnului.

În sec. al IV-lea, împărăteasa Elena, mama împăratului Constantin, a ridicat pe locul răstignirii şi înmormîntării Domnului Biserica „Învierea Domnului". Această biserică se află în centrul vechiului oraş şi este cinstită cu sfinţenie de toţi creştinii.

RĂSTIGNIREA DOMNULUI NOSTRU IISUS HRISTOS

Când au ajuns pe Golgota, I-au propus lui Hristos să bea vin amestecat cu fiere[48], însă, Iisus, gustînd, nu a voit să bea.

Astfel, la ora nouă dimineața[49], L-au răstignit, bătîndu-L în cuie pe cruce. Domnul se ruga Tatălui să-i ierte pe călăi: „Tată, iartă-le lor, că nu ştiu ce fac!"

Alături de Iisus au fost răstigniți doi tîlhari, unul în dreapta şi altul în stînga Lui. Aşa s-a împlinit prorocirea că Mesia va fi trecut printre răufăcători. Deasupra capului lui Iisus au bătut o tăbliță cu inscripția „Iisus Nazarineanul, Regele iudeilor", scrisă în limba ebraică, latină şi greacă. Văzînd această inscripție, arhiereii iudeilor i-au zis lui Pilat: „Nu scrie „Regele iudeilor", ci „El zicea: Eu sînt împăratul iudeilor". Pilat, voind însă să-i supere pe iudeii nesuferiți, le-a răspuns: „Ce-am scris, scris rămîne" şi a refuzat să mai facă schimbări în inscripție.

Ostaşii care L-au răstignit pe Iisus Hristos, au luat hainele Lui şi le-au împărțit în patru părți. Iar pentru cămaşa care era țesută în întregime, au aruncat sorți cui îi va reveni. Despre aceasta a prorocit împăratul David în unul din psalmi: „Împărțit-au hainele Mele lor şi pentru cămaşa Mea au tras la sorți"[50]. Poporul adunat urmărea ce se întîmpla pe Golgota. Trecătorii Îl huleau şi rîdeau de El, zicînd: „Pe alții i-a mîntuit, iar pe Sine nu se poate mîntui! Dacă Tu eşti Fiul lui Dumnezeu, coboară de pe cruce şi vom crede!" Şi arhiereii, şi ostaşii Îl ocărau, zicînd: „Dacă eşti regele lui Israel, mîntuieşte-Te pe Tine Însuți!"

Părea că toate puterile răului îşi triumfau biruința asupra Domnu-

[48]Această băutură li se dădea condamnaților, ca aceştia, îmbătîndu-se, să nu simtă atît de acut durerea.

[49] După ora iudeilor – la ora trei după amiază.

[50] Psalmul 21, versetul 19.

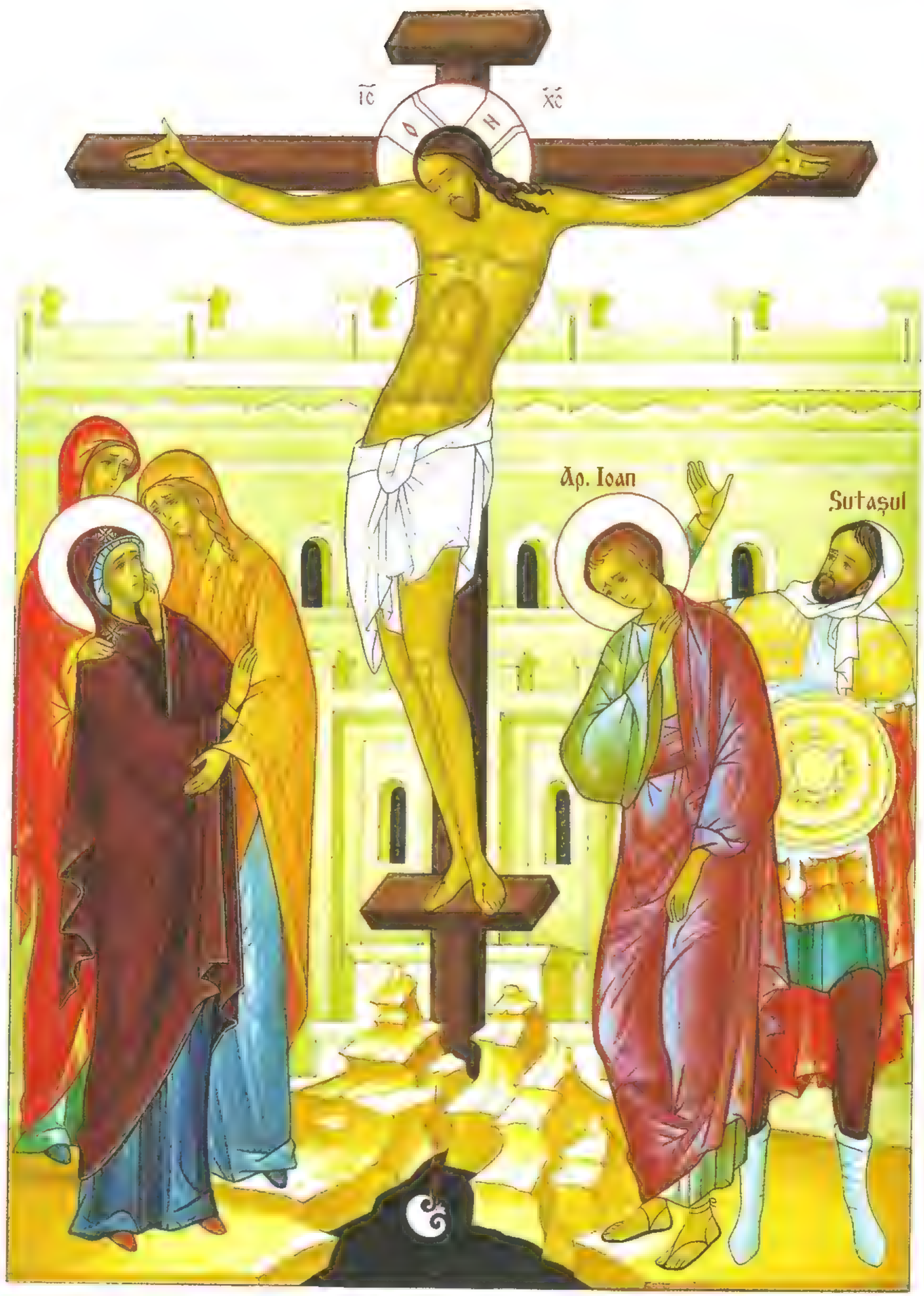
IC
XC
Ap. Ioan
Sutașul

PUNEREA ÎN MORMÎNT A MÎNTUITORULUI

În aceeaşi seară, vineri, un om din Arimateia, pe nume Iosif, a îndrăznit să vină la Pilat şi să-i ceară permisiunea de a-L înmormînta pe Iisus. Iosif era un membru de onoare al sinedriului, dar n-a participat la osîndirea Domnului. El era ucenicul în taină al lui Hristos, un om bun şi cinstit.

ÎNVIEREA LUI HRISTOS

n noaptea de sîmbătă spre duminică, Domnul nostru Iisus Hristos a înviat, adică s-a ridicat viu din mormînt, avînd un trup înnoit şi luminos. Acest eveniment a fost însoţit de un puternic cutremur de pămînt. Un Înger a coborît din cer. Avea faţa luminată ca un fulger, iar îmbrăcămintea – albă ca zăpada. El a dat la o parte piatra de la intrarea în mormînt, ca toţi să se convingă că Iisus nu mai este acolo, ci a înviat[54].

Ostaşii care păzeau peştera, de frică, au căzut cu faţa la pămînt şi zăceau ca nişte morţi. Cînd şi-au revenit, au luat-o la fugă. Unii dintre ei, intrînd în Ierusalim, au povestit arhiereilor ce au văzut. Aceştia s-au adunat şi s-au sfătuit să plătească bine străjerii, ca să nu spună că Hristos a înviat. „Spuneţi tuturor că aţi adormit, iar noaptea au venit ucenicii lui Iisus şi au furat trupul Lui din mormînt", le-au poruncit arhiereii ostaşilor. Şi aceştia au făcut aşa cum au fost învăţaţi. *(Matei 28, 1 – 10; Marcu 16, 1 – 7; Luca 24, 1 – 11; Ioan 20, 3 – 9)*

[54] Învierea Domnului nu este reprezentată în icoane, deoarece este o mare taină, necunoscută şi de necuprins pentru noi. Iconografii arată evenimentul care s-a produs imediat după moartea Mîntuitorului. Domnul s-a pogorît în iad şi i-a eliberat pe Adam, pe Eva şi pe toţi protopărinţii, patriarhii şi pe mulţi alţi drepţi. Pe icoana, numită „pogorîrea în iad", este reprezentat Iisus Hristos, călcînd porţile căzute ale iadului. Cu mîna dreaptă Hristos scoate pe Adam şi pe Eva din iad, iar în mîna stîngă ţine crucea – arma de biruinţă asupra diavolului, iadului şi a morţii.

Ierusalim. Biserica Învierii Domnului

Mormîntul Domnului

ARĂTAREA DOMNULUI ÎNVIAT MARIEI MAGDALENA ŞI ALTOR FEMEI MIRONOSIŢE

n ziua de duminică, înainte de răsăritul soarelui, Maria Magdalena a pornit pe întuneric la mormîntul Domnului. Ea a văzut că piatra de la intrarea în peşteră este dată într-o parte şi mormîntul este gol. Atunci a alergat să-i spună lui Petru şi lui Ioan despre aceasta: „L-au luat pe Domnul din mormînt şi nu ştim unde L-au pus". Auzind acestea, Petru şi Ioan, s-au grăbit să vadă şi ei mormîntul, iar după ei şi Maria Magdalena. Ioan a fugit mai repede decît Petru, ajungînd primul la peşteră. El nu intrase încă înăuntru, cînd a văzut jos giulgiul cu care a fost înfăşurat trupul Mîntuitorului. Petru l-a ajuns din urmă pe Ioan şi împreună au intrat în mormînt, unde au văzut numai pînza cu care a fost acoperit capul lui Iisus. Ioan a crezut că Iisus a înviat. După aceea ucenicii s-au întors acasă.

La mormînt a rămas plîngînd doar Maria Magdalena. Ea s-a uitat în mormînt şi a văzut doi Îngeri în veşminte albe, care au întrebat-o:

– Femeie, de ce plîngi?

– L-au luat pe Domnul meu şi nu ştiu unde L-au pus, – le-a răspuns ea.

Zicînd acestea, şi-a întors faţa şi L-a văzut pe Iisus, însă nu L-a recunoscut.

– Femeie de ce plîngi? Pe cine cauţi? – a întrebat-o Iisus.

Iar ea, crezînd că este grădinarul, I-a zis:

– Domnule, dacă tu l-ai luat, spune-mi unde L-ai pus.

Atunci i-a zis:

– Maria!

Ea L-a recunoscut şi s-a repezit spre El. Însă Iisus a oprit-o:

– Nu te atinge de Mine, căci încă nu M-am suit la Tatăl Meu. Mergi la fraţii Mei şi le spune că Mă sui la Tatăl Meu şi Tatăl vostru şi la Dumnezeul Meu şi la Dumnezeul vostru.

Maria Magdalena s-a grăbit să le transmită ucenicilor cuvintele Domnului. Dar aceştia ascultînd-o, n-au crezut.

Între timp, abia luminîndu-se de ziuă, unele femei, printre care şi Maria lui Iacov, Ioana, Salomeia, au luat mir înmiresmat pentru a unge trupul Mîntuitorului şi au pornit spre mormînt. Pe drum discutau cine le va mişca piatra de la intrare ca să poată intra în peşteră. Dar cînd au ajuns la mormînt, au văzut intrarea deschisă, iar pe piatră un Înger şedea în haine luminoase. Văzînd Îngerul, s-au speriat foarte tare. Iar Îngerul le-a zis: „Nu vă temeţi! Ştiu că Îl căutaţi pe Iisus Cel răstignit. Nu este aici, ci a înviat. Vedeţi locul unde a zăcut Domnul. Mergeţi repede şi spuneţi-le ucenicilor Lui că a înviat şi că Îl vor vedea în Galileea". Femeile mironisiţe[55] au făcut aşa cum a spus Îngerul: cu frică şi cu bucurie au plecat în grabă la ucenici. Pe cînd se aflau în drum, Iisus Însuşi le-a întîlnit, salutîndu-le: „Bucuraţi-vă!" Ele au căzut cu faţa la pămînt. „Nu vă temeţi – le-a zis Iisus – ci mergeţi la fraţii Mei şi le spuneţi să meargă în Galileea unde Mă vor vedea".

Mironosiţele au venit la ucenici şi le-au adus fericita veste că Iisus a înviat şi că ele L-au văzut. Dar nici pe ele ucenicii nu le-au crezut.[56] *(Matei 28, 1 – 10; Ioan 20, 11 – 18)*

IISUS SE ARATĂ UCENICILOR ÎN DRUM SPRE EMAUS

n aceeaşi primă zi a săptămînii, doi ucenici, Luca şi Cleopa, mergeau la Emaus, vorbind între ei despre evenimentele petrecute. În timpul discuţiei Iisus Însuşi li s-a alăturat, ei însă nu L-au recunoscut. Atunci, Iisus i-a întrebat:

– Despre ce vorbiţi şi de ce sînteţi trişti?

Unul dintre ei, pe nume Cleopa, I-a răspuns:

– Oare nu ştii despre cele ce s-au întîmplat în zilele acestea în Ierusalim?

– Ce anume? – a întrebat Iisus.

[55] Femeile mironosiţe sînt femeile care au adus mirul pentru ungerea trupului Mîntuitorului.

[56] Sf. Apostol Pavel scrie că Hristos după Înviere s-a arătat şi Sf. Apostol Petru.

DOMNUL IISUS HRISTOS SE ARATĂ CELOR ZECE APOSTOLI

Apostolii ascultau povestirea lui Luca şi Cleopa cînd, deodată, Însuşi Iisus a apărut în mijlocul lor şi a zis: „Pace vouă!" Ei s-au speriat, crezînd că văd un duh, deoarece nimeni nu putea intra în casă, pentru că uşile erau încuiate, de frica iudeilor. Dar, Iisus i-a liniştit, zicîndu-le: „De ce v-aţi speriat? Vedeţi mîinile Mele, acesta-s Eu Însumi, pipăiţi-Mă şi vedeţi, că duhul nu are carne şi oase, precum Mă vedeţi pe Mine că am". Iar ei, de bucurie, se minunau şi nu credeau. Pentru a-i convinge că El este, Iisus a cerut să I se dea ceva de mîncare. Apostolii I-au dat o bucată de peşte fript şi miere dintr-un fagure. Iisus a mîncat înaintea lor, apoi, a zis: „Uite, s-au împlinit cele spuse despre Mine prin profeţi".

Atunci Iisus le-a dat înţelepciunea de a înţelege Scripturile. Hristos le-a explicat de ce a trebuit să pătimească şi să moară, iar a treia zi să învie. De acum înainte, în toată lumea trebuie să se propovăduiască pocăinţa şi iertarea păcatelor în numele Lui, iar Apostolii să fie martorii acestora. Apoi iarăşi le-a spus: „Pace vouă! Precum Tatăl M-a trimis în lume, aşa vă trimit şi Eu să propovăduiţi Evanghelia în toată lumea". Şi, zicînd acestea, a suflat asupra lor şi a spus: „Luaţi Duh Sfînt. Cărora veţi ierta păcatele, vor fi iertate şi cărora le veţi ţine, vor fi ţinute". *(Luca 24, 33 – 49; Ioan 20, 19 – 25)*

NEGREDINŢA APOSTOLULUI TOMA

Apostolul Toma nu a fost prezent la prima arătare a Domnului în faţa ucenicilor. Cînd ei i-au povestit că L-au văzut pe Domnul înviat, nu numai că n-a crezut, ci a zis: „Pînă nu voi vedea în mîinile Lui urmele cuielor şi dacă nu voi pune degetul pe aceste răni şi pe coasta Lui, nu voi crede".

În a opta zi după Învierea lui Hristos, ucenicii s-au adunat din nou, de această dată şi Toma fiind cu ei. Iisus a intrat în casă ca şi prima

dată, uşile fiind încuiate, a şezut în mijlocul lor şi a zis: „Pace vouă!" şi S-a adresat lui Toma: „Apropie-te, atinge-Mi rănile şi coasta, nu te mai îndoi, ci crede în învierea Mea!" Atunci, Toma, convingîndu-se că stă înaintea lui Iisus Hristos, a exclamat, cu bucurie: „Domnul şi Dumnezeul meu!" Iisus i-a zis: „Pentru că M-ai văzut, ai crezut. Fericiţi sînt cei ce nu M-au văzut, dar au crezut!"[57] *(Ioan 20, 26 – 31)*

DOMNUL SE ARATĂ UCENICILOR LA MAREA TIBERIADEI

Iisus Hristos le-a poruncit ucenicilor să meargă în Galileea şi acolo să-L aştepte. Ajungînd în Galileea, ucenicii se ocupau cu vechea lor meserie, pescuitul pe Marea Tiberiadei.

Odată, Apostolii Petru, Toma, Natanael, Iacov, Ioan şi alţi doi au pescuit toată noaptea, dar n-au prins nimic. S-a făcut dimineaţă şi au zis să se întoarcă la mal. Deodată, pe ţărm li se arătă Iisus, însă, Apostolii nu L-au recunoscut. Iisus i-a întrebat:

– Fraţilor, nu cumva aveţi ceva de mîncare?

– Nu, I-au răspuns ei.

– Aruncaţi mreaja în partea dreaptă a bărcii şi veţi prinde, le-a zis Iisus.

Ei au aruncat mreaja şi nu mai puteau s-o scoată, atît de mult peşte prinseseră. Atunci, Ioan i-a spus lui Petru: „Este Domnul!" Iar Petru,

[57] Conform Tradiţiei, Sf. Apostol Toma a propovăduit Evanghelia în India, unde a murit cu moarte de mucenic pentru Hristos. Sf. Biserică îl cinsteşte pe Sf. Apostol Toma, care a dorit să se convingă personal de adevărul Învierii lui Hristos, deoarece, datorită lui, avem încă o mărturie convingătoare despre Învierea Domnului.

Litoralul Mării Galileii →

Îngerii Domnului
Apostolii Domnului
Apostolii Domnului

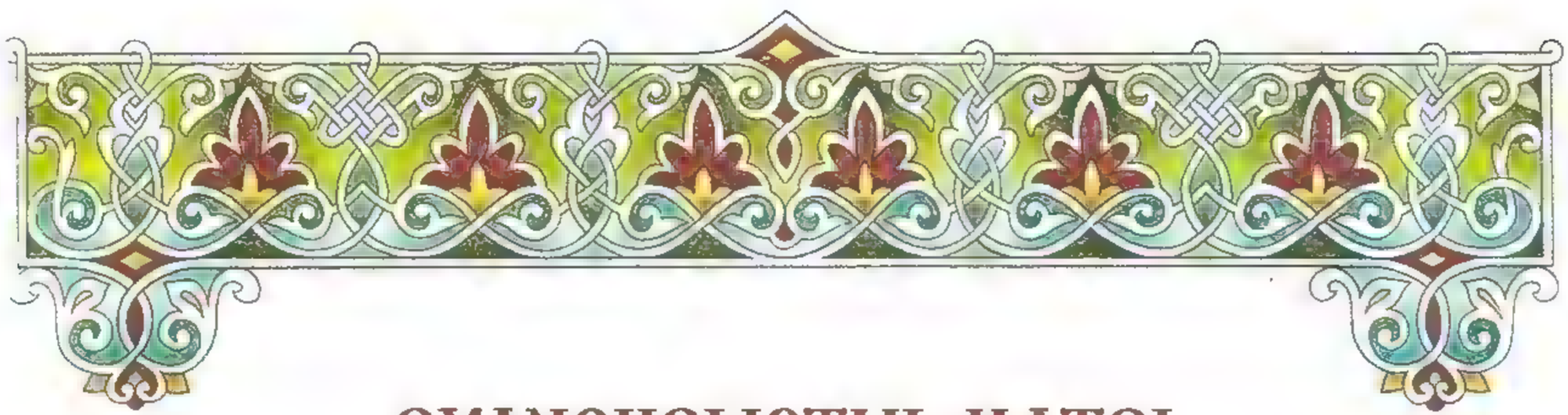

EVANGHELISTUL MATEI

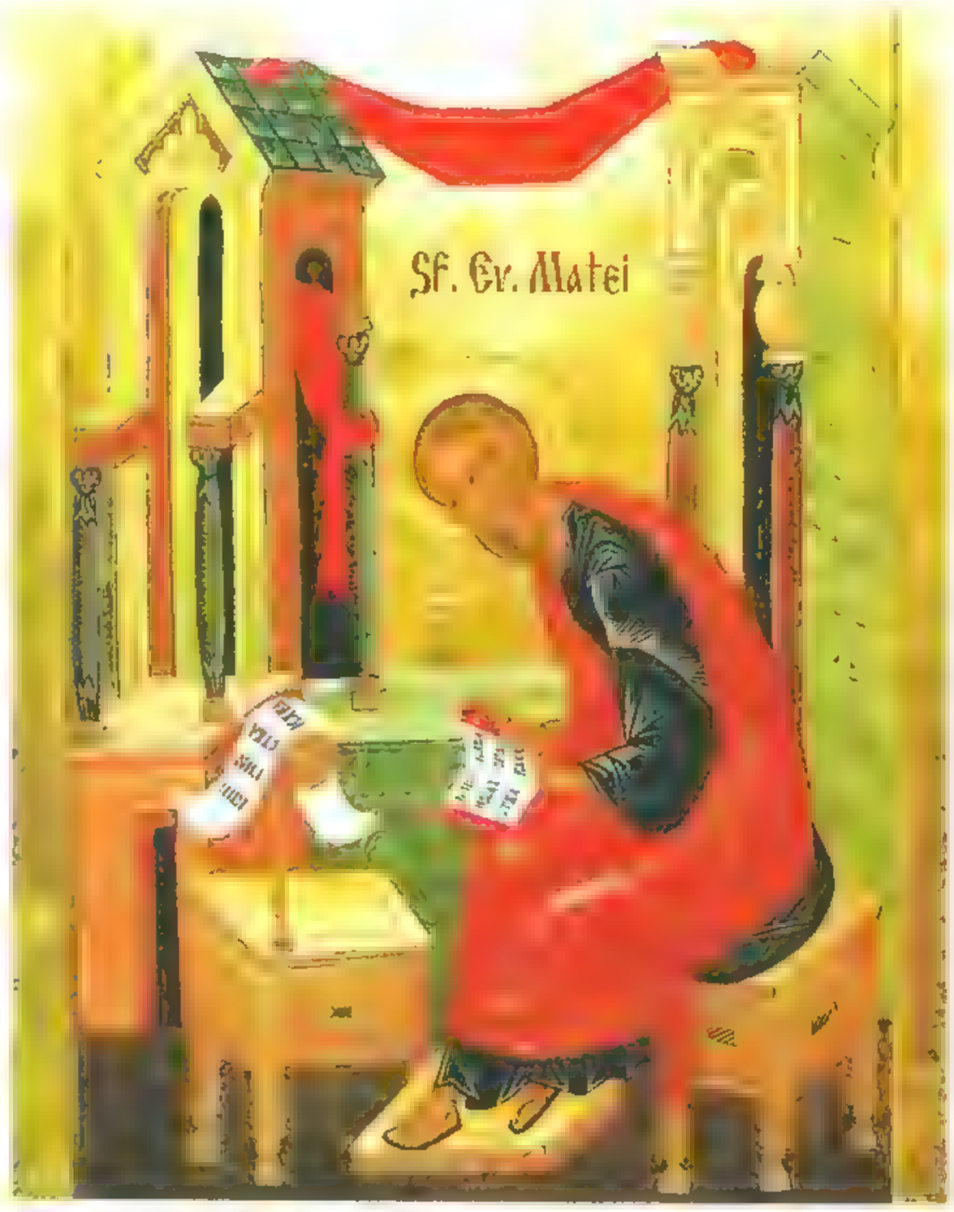

Evanghelistul Matei era vameş, împlinitor de impozite. Pentru această îndeletnicire oamenii îl urau şi-l disprețuiau. Într-o zi, pe cînd aduna dajdiile, Domnul trecea pe alături, dar nu l-a condamnat pe vameş, ci l-a ales dintre mai mulți oameni şi i-a poruncit să-L urmeze. Şi Levi Matei s-a ridicat fără a ezita şi L-a urmat pe Iisus. Şi au fost împreună în toate zilele slujirii Lui pămînteşti. Mai apoi Apostolul Matei a predicat cuvîntul lui Dumnezeu în Palestina. Oamenii l-au rugat să scrie tot ce le spunea, şi aşa Apostolul a scris o Evanghelie. Din Palestina el a pornit să predice Evanghelia în alte țări. Potrivit Tradiției, a ajuns şi în Etiopia. Evanghelistul Matei a ridicat acolo o biserică şi le-a împărtăşit oamenilor cuvîntul lui Dumnezeu. Mulți au început să creadă în Hristos şi să se boteze. Guvernatorul țării l-a acuzat pe Apostol de vrăjitorie şi a poruncit să fie executat. Au încercat să ardă trupul lui Matei în foc, dar flăcările nu-l puteau mistui. Atunci el a fost închis într-un sicriu de fier şi aruncat în mare, dar valurile aduceau sicriul înapoi la mal. Guvernatorul, uimit de aceste minuni, s-a pocăit de păcatele făcute şi s-a botezat cu numele Matei. Cu timpul, el a devenit ierarhul Bisericii din Etiopia. În felul acesta, Apostolul Matei i-a adus pe oameni la Hristos nu numai în timpul vieții sale, ci şi după plecarea lui din viață.

Domnului împreună cu Apostolul Pavel şi a fost singurul care nu l-a părăsit, cînd acesta a fost întemnițat în închisoarea din Roma. Tot la Roma, Luca, sub conducerea lui Pavel, a scris o Evanghelie. El a încercat să descrie amănunțit tot ce cunoştea despre Iisus Hristos şi învățătura Lui, să arate că Domnul a venit pentru mîntuirea tuturor oamenilor de pe pămînt, nu numai a unui singur popor. Potrivit tradiției bisericeşti, Evanghelistul Luca a pictat primele icoane ale Preasfintei Fecioare Maria şi ale Apostolilor Petru şi Pavel. În timpul persecutării creştinilor, Apostolul Luca a murit muceniceşte pentru Domnul.

EVANGHELISTUL IOAN

Evanghelistul Ioan pescuia în mare Galileii. El a devenit ucenic al lui Ioan Botezătorul, dar auzind mărturiile acestuia despre Domnul, L-a urmat pe Iisus. Printre cei trei ucenici aleşi, el a fost martorul evenimentelor din viața Mîntuitorului, necunoscute de alții. Lui, ucenicului îndrăgit, Hristos i-a poruncit de pe cruce să aibă grijă de Preasfînta Născătoare de Dumnezeu. Ioan a predicat cuvîntul lui Dumnezeu în sînul multor popoare, apoi s-a stabilit la Efes, în Asia Mică. În perioada persecutării creştinilor, Apostolul a fost exilat în insula Pathmos. Acolo Sfîntul Duh i-a descoperit viitorul lumii şi al Bisericii. Cînd s-a întors din exil la Efes, creştinii i-au adus trei Evanghelii şi l-au rugat

CUPRINS

Cuvînt Înainte.....5
Vestea despre naşterea lui Ioan Botezătorul.....7
Bunăvestirea.....8
Întîlnirea Mariei cu Elizabeta.....10
Naşterea lui Ioan Botezătorul.....12
Vestea cea bună adusă lui Iosif.....12
Naşterea Domnului.....14
Închinarea magilor.....15
Întîmpinarea Pruncului Iisus la Templu.....16
Fuga în Egipt. Irod ucide pruncii din Bethleem.....18
Copilul Iisus la templu.....20
Predica lui Ioan Botezătorul.....22
Botezul Domnului.....24
Postul de patruzeci de zile.....26
Primii ucenici ai lui Hristos.....27
Prima minune a lui Iisus în oraşul Cana Galileii.....28
Alungarea vînzătorilor din templu.....29
Convorbirea lui Iisus cu Nicodim.....31
Iisus şi samarineanca.....32
Iisus vindecă fiul unui slujitor regesc.....35
Pescuirea minunată.....35
Vindecarea demonizatului.....37
Vindecarea soacrei lui Petru şi a altor bolnavi.....38
Vindecarea slăbănogului din Capernaum.....38
Chemarea lui Matei vameşul.....39

Învățătură despre smerenie.....66
Povață despre iertarea greșiților.....68
Pilda samarineanului milostiv.....69
Hristos în casa Martei și Mariei.....72
Pilda despre smochinul fără rod.....72
Parabolele despre oaia rătăcită și despre drahma cea pierdută.....74
Parabola despre fiul risipitor.....75
Vindecarea celor zece leproși.....77
Pilda despre vameș și fariseu.....78
Hristos binecuvîntează copiii.....78
Despre tînărul bogat.....80
Pocăința lui Zaheu.....81
Învierea lui Lazăr.....81
Cina din Betania.....84
Intrarea Domnului în Ierusalim.....85
Blestemarea smochinului.....88
Pilda viei celei date lucrătorilor răi.....88
Pilda nunții fiului de împărat.....89
Fariseii Îl întreabă pe Iisus
să plătească ori nu dajdie Cezarului.....90
Porunca cea mare a iubirii.....91
Banul văduvei.....91
Discuție despre sfîrșitul lumii și a doua venire a lui Hristos.....93
Despre Judecata de Apoi.....93
Pilda celor zece fecioare.....94
Pilda despre talanți.....95
Trădarea lui Iuda.....96
Pregătirea pentru Cina cea de Taină.....96
Iisus spală picioarele ucenicilor Săi.....97
Iisus îl demască pe trădătorul Iuda.....99
Instituirea Tainei Sfintei Împărtășanii.....99

Editura
Frăției Misionare Ortodoxe "Sf. Ciprian"
Edineț – 2009

$ 39,00

Prin aceste cuvinte el a prezis durerile cumplite pe care avea să le îndure Maica Domnului în timpul suferințelor şi Răstignirii Domnului.

Acolo se afla şi prorocița Ana, care ajunsese la adînci bătrînețe. După ce a trăit cu soțul său şapte ani, ea a rămas văduvă şi de atunci nu mai părăsise templul, slujindu-i lui Dumnezeu în post şi rugăciuni. Ea s-a apropiat de Iosif şi Maria şi a început să-L slăvească pe Domnul născut.

După ce au împlinit cele prescrise de lege, Iosif şi Fecioara Maria cu Pruncul s-au întors acasă. *(Luca 2, 23 – 38)*

FUGA ÎN EGIPT. IROD UCIDE PRUNCII DIN BETHLEEM

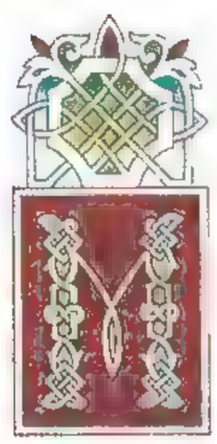

Magii erau în drum spre țara lor, cînd Îngerul Domnului i s-a arătat lui Iosif în vis şi i-a spus: „Scoală-te, ia Pruncul şi pe Mama Lui şi fugi în Egipt, şi stai acolo pînă îți voi spune să te întorci, căci Irod vrea să-L ucidă pe Prunc". Iosif a făcut aşa cum i-a poruncit Domnul. S-a ridicat îndată şi, împreună cu Maria şi Iisus, a plecat noaptea în Egipt[6], unde au rămas pînă la moartea lui Irod.

Cînd Irod a înțeles că magii l-au păcălit şi că nu se vor mai întoarce la el, s-a făcut foc de mînie. Neştiind cum să-L găsească pe Pruncul Hristos, a poruncit să fie ucişi toți băieții pînă la doi ani din Bethleem. El

[6] Din Sfînta Tradiție aflăm că în timpul călătoriei în Egipt Sfînta Familie a fost atacată de nişte tîlhari. Unul dintre tîlhari, privind Pruncul, a rămas uimit de frumusețea Lui şi a zis: „Dacă Dumnezeu ar lua chip de om, n-ar putea fi mai frumos decît acest micuț". Fecioara Maria i-a răspuns: „Acest Prunc te va răsplăti cu mare răsplată". Tîlharul, după mulți ani va fi răstignit de-a dreapta Mîntuitorului, se va pocăi, recunoscîndu-şi păcatele şi va auzi de la Iisus cuvintele: „Chiar azi vei fi cu mine în Rai".

La hotarul Egiptului, Familia Sfîntă a făcut un popas sub un copac lîngă localitatea Matarie. Copacul şi-a plecat crengile pletoase, pentru a umbri Familia Sfîntă de arşița zilei, crengi care au rămas aşa plecate pentru totdeauna. Frunzele acestui copac tămăduiau oamenii de diferite boli.

Alături de acest copac a apărut un izvor care pînă în prezent potoleşte setea trecătorilor. La intrarea Pruncului dumnezeesc în Egipt s-a întîmplat încă o minune: toți idolii păgîni au căzut şi sau sfărîmat.

EVANGHELIA

PENTRU COPII

CUVÎNT ÎNAINTE

Dragi copii, ați deschis acum o carte minunată – o Carte Sfîntă. Această Carte ne povestește despre Fiul lui Dumnezeu Mîntuitorul lumii, Domnul nostru Iisus Hristos Care a venit în lume să mîntuiască oamenii de păcat și de moarte.

Istoria vieții pămîntești a Mîntuitorului a fost scrisă de ucenicii Săi în Cartea numită Sfînta Evanghelie, care în traducere din greacă înseamnă „Vestea cea bună". Este „bună" pentru că ne deschide porțile Împărăției Cerești și mai ales, ne comunică învățătura Domnului nostru Iisus Hristos. Sfînta Evanghelie este o carte necesară și importantă, este o carte cu literă mare. Prin cei patru autori ai Cărții, Sfinții Evangheliști Matei, Marcu, Luca și Ioan, ni se adresează Însuși Dumnezeu.

Lecturînd Cartea veți afla despre evenimentele care s-au desfășurat cu 2000 de ani în urmă. Această Carte nu este doar istorică. Cuvîntul evanghelic este veșnic viu, pentru că odată cu venirea Mîntuitorului, viața întregii omeniri s-a schimbat radical. Oamenilor le-a fost descoperit Adevărul Dumnezeiesc. Domnul ne-a chemat la pocăință, la credință adevărată, la împlinirea principalelor porunci evanghelice – iubirea față de Dumnezeu și față de aproapele. Omenirea s-a pomenit în fața unei dileme: să trăiască în cuvioșie după poruncile lui Hristos, slujind binelui și să-și mîntuiască sufletul sau să slujească răului și să piară. De atunci această liberă alegere trebuie s-o facă fiecare om. Domnul nu impune pe nimeni să-L iubească, ci vrea să fie iubit sincer, conștient și liber.

Dragii mei copilași, să aveți întotdeauna Evanghelia în sufletele voastre! Citiți-o și recitiți-o, luați sfaturi și învățați din Ea. Sfînta Scriptură conține înțelepciunea Dumnezeiască. Cuvîntul lui Dumnezeu încălzește inima creștinului și o îndrumează spre o viață cuvioasă. Evanghelia să vă fie o oglindă pentru sufletele voastre. Analizați-vă la sfîrșitul zilei toate faptele voastre, toate gîndurile și sentimentele și întrebați-vă: oare așa a învățat Domnul să fac? Sînt oare demn a mă numi fiul Lui?

Așadar, împliniți potruncile evanghelice, păstrați-vă curățenia sufletelor voastre și credința Ortodoxă și atunci faptele voastre vor fi binecuvîntate!

† DORIMEDONT, Episcop de Edineț și Briceni

VESTEA DESPRE NAȘTEREA LUI IOAN BOTEZĂTORUL

Acum 2000 de ani, în îndepărtata Palestină trăia preotul Zaharia şi soția sa Elizabeta — o familie de oameni evlavioşi care întotdeauna îndeplineau poruncile lui Dumnezeu. Ajunşi, însă la anii bătrîneții, nu aveau copii, fapt pentru care sufereau mult. Dar nu-şi pierdeau speranța, rugîndu-se fierbinte la Dumnezeu să le dăruiască un copilaş.

Într-o zi, pe cînd Zaharia slujea în templul Domnului, i s-a arătat Arhanghelul Gavriil şi i-a vestit că rugăciunea lor a fost auzită şi soția sa Elizabeta va naşte, în curînd, un fiu pe care îl vor numi Ioan. El va fi mare înaintea Domnului, pe mulți îi va întoarce spre Dumnezeu şi va pregăti poporul pentru întîmpinarea Mîntuitorului. Dar Zaharia a pus la îndoială cuvintele Arhanghelului, deoarece ei erau deja bătrîni şi nu mai puteau avea copii. Pentru îndoiala sa, Zaharia a fost pedepsit. Arhanghelul i-a spus: „Nu vei putea vorbi pînă nu se vor împlini cuvintele mele". Într-adevăr, cînd Zaharia a ieşit înaintea poporului, nu a putut spune nimic şi de aceea explica prin gesturi. Şi toți au înțeles că preotul Zaharia a avut în templu o vedenie.

Cinci luni de zile Elizabeta a ascuns de oameni că aşteaptă un copil şi se bucura nespus de mult că degrabă vecinii nu-i vor mai nesocoti, pe dînsa şi pe Zaharia, pentru că nu aveau copii.

În vremurile străvechi, sfinții lui Dumnezeu, prorocii, preziceau că Dumnezeu Mîntuitorul va veni pe pămînt să-i mîntuiască pe oameni. Dar înainte de întruparea Mîntuitorului, trebuia să se nască Profetul şi Înaintemergătorul Lui, ca să-i pregătească pe oameni de întîlnirea cu Domnul. Dumnezeu i-a înştiințat pe oameni despre venirea lui Ioan Botezătorul prin profetul Său, Maleahi: „Iată, vă trimit pe Îngerul Meu, şi el va pregăti calea înaintea Mea". Cuvîntul „Înger" sau „trimis" se referă la Ioan Botezătorul. Şi alți proroci, cu mult înainte de venirea în lume a lui Hristos, profețeau că El se va naşte din Fecioară, arătau locul şi timpul naşterii Lui, vorbeau despre suferințele Lui pe Cruce şi despre Învierea Sa. Ei învățau oamenii adevărata credință, chemîndu-i la pocăință, credință în Domnul şi iubire față de aproapele. *(Luca 1, 5 – 25)*

Sf. Arh. Gavriil

MP ΘY
SF. ELIZABETA

Iosif

Păstorii s-au înapoiat la turmele lor, slăvindu-L pe Dumnezeu pentru tot ce văzuseră şi auziseră. *(Luca 2, 1 – 20)*

ÎNCHINAREA MAGILOR

Surînd, după Naşterea lui Iisus, la Ierusalim au sosit craii[3] de la Răsărit care-i întrebau pe toţi: „Unde e Regele Iudeilor Care S-a născut? Noi I-am văzut steaua la Răsărit şi am venit să ne închinăm Lui".

Auzind una ca asta, regele Irod[4] care era atunci cîrmuitorul ţării, a fost cuprins de nelinişte şi întreg Ierusalimul împreună cu el.

Irod se gîndea: „Acest rege îmi va lua împărăţia şi mă va alunga". Iar locuitorii se temeau, zicînd: „Vor începe să se lupte doi regi: Adevăratul Rege cu Irod şi atunci vai de noi: ne vor distruge casele, ne vor prăda averile, ne vor bate pe noi şi pe familiile noastre".

Irod a chemat imediat cărturarii, înţelepţii şi arhiereii iudei şi i-a întrebat: „Unde trebuie să se nască Hristos?"[5] Iar ei i-au răspuns: „În

[3] Magii, numiţi şi crai erau înţelepţii care studiau stelele. Ei erau păgîni şi credeau că odată cu naşterea omului pe cer apare o nouă stea. Odată au observat pe cer o stea nouă şi neobişnuită. Auziseră de la iudei despre Mîntuitorul Hristos şi au înţeles că Mesia cel aşteptat S-a născut. Craii au fost primii care L-au cinstit pe Iisus ca pe Dumnezeu, Împărat şi Om. Tămîie I-au adus ca unui Dumnezeu; aur – ca un dar ce se aduce regilor, iar smirnă – ca unui om muritor. Iudeii ungeau trupul neînsufleţit cu smirnă şi apoi îl puneau în mormînt. Tradiţia bisericească menţionează că aceşti trei crai au devenit creştini. Numele lor era: Melhior, Baltazar şi Gaspar.

[4] Irod era un tiran necruţător. El se temea să nu-şi piardă cumva tronul, de aceea se răfuia crîncen cu oricare concurent sau trădător. Una dintre cele mai nemiloase fapte de cruzime a lui Irod a fost asasinarea soţiei şi a fiului său pe care i-a bănuit de infidelitate.

[5] Numele grecesc Hristos sau în ebraică Mesia, înseamnă Unsul lui Dumnezeu. Regii, preoţii, uneori şi prorocii erau unşi pentru slujire cu untdelemn sau mir (un ulei înmiresmat şi scump). Acesta era semnul că sînt aleşii lui Dumnezeu, asupra cărora erau revărsate darurile Duhului Sfînt. Dar, Domnul Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, avea toate darurile Duhului Sfînt. El era Marele Arhiereu, Proroc şi Împărat.

Iosif
Ana
Sf. Simeon

Iosif
ΜΡ ΘΥ
ΙC XC

Iosif
ΙΣ
ΧΣ
Ο
Η
Ω

La chemarea Domnului, Ioan a început a predica în împrejurimile Iordanului: „Pocăiți-vă, pentru că s-a apropiat Împărăția Cerului!", „Amintiți-vă de păcatele voastre, pocăiți-vă că ați trăit pînă acum în păcat, plîngeți acum pentru că n-ați ascultat de Dumnezeu, n-ați iubit aproapele, cereți de la Milostivul Dumnezeu iertare şi îndreptați-vă. Nu trebuie să rămîneți aşa păcătoşi, pentru că a venit Hristos".

Din toate colțurile țării, poporul se aduna, mărturisindu-şi păcatele şi Ioan îi boteza în rîul Iordan. Pe toți care veneau la dînsul Ioan îi îndruma să-şi îndrepte viața: să-şi împartă cu cei săraci hainele şi hrana. Vameşii erau sfătuiți să nu ia de la oameni în plus, ci numai cît se cuvine. Ostaşii – să nu supere pe nimeni şi să se mulțumească cu puținul pe care-l au. Multe alte lucruri bune îi învăța Ioan pe oameni, propovăduindu-le poruncile lui Dumnezeu.

Mulți credeau că anume Ioan ar fi Hristos, Cel aşteptat de toți. Însă, Ioan le spunea acestora: „Vine în urma mea Cel ce este mai mare decît mine, Căruia nu sînt vrednic, plecîndu-mă, să-i dezleg cureaua încălțămintei. Eu v-am botezat cu apă, El, însă, vă va boteza cu Duh Sfînt". Aşa spunea Ioan despre Iisus Hristos. *(Matei 3, 1 – 12)*

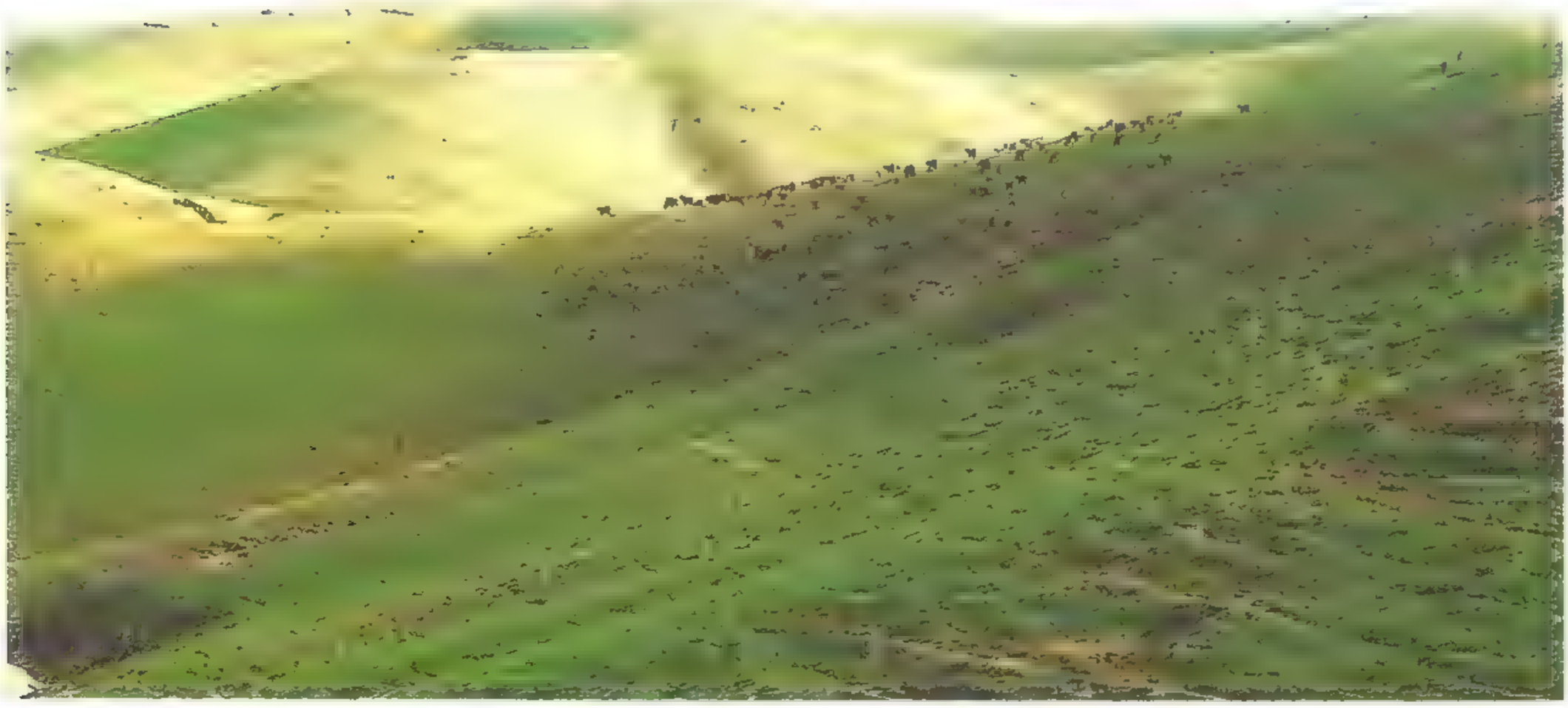

Pustiul Iudeii

Sf. Ioan Botezătorul
Ο
Ω
Η
Îngerii Domnului

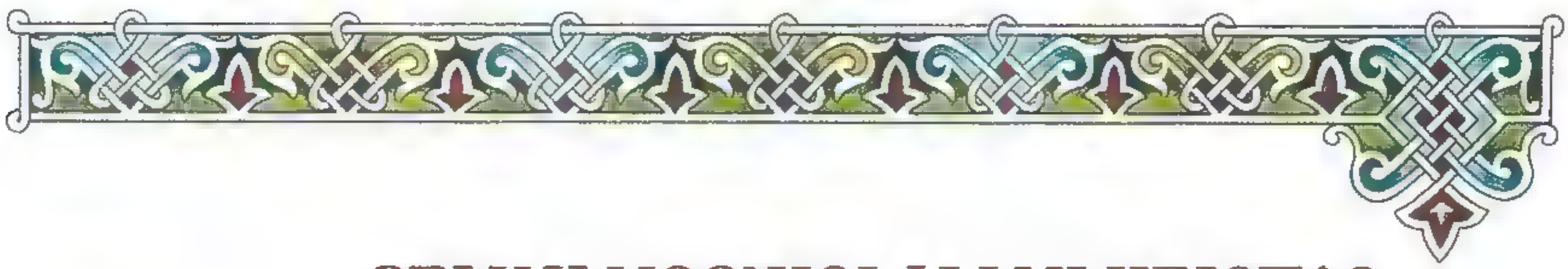

PRIMII UCENICI AI LUI HRISTOS

evenind din pustiu, Domnul s-a întors la Ioan în valea Iordanului, care stătea pe mal împreună cu doi dintre ucenicii săi şi, văzîndu-L pe Iisus, le-a zis: „Iată Mielul lui Dumnezeu". Auzind acestea, ambii ucenici au mers după Iisus la El acasă. Întreaga zi L-au ascultat vorbind despre Dumnezeu şi Împărăția Cerurilor. Aceşti ucenici ai lui Ioan Botezătorul erau Andrei şi Ioan. Andrei s-a dus la fratele său, Simon, zicîndu-i: „L-am găsit pe Hristos!", şi au pornit împreună la Iisus. Văzîndu-l pe Simon, Hristos i-a zis: „Simone, de acum înainte te vei numi Petru"[11].

A doua zi, mergînd spre Galileea, Iisus l-a întîlnit pe Filip şi i-a spus: „Urmează-Mă" (adică, fii ucenicul Meu). Iar Filip, găsindu-l pe Natanael, prietenul său, i-a spus:

– Noi L-am găsit pe Cel despre Care au scris Moise şi profeții, pe Iisus, fiul lui Iosif din Nazaret.

– Din Nazaret? – se miră Natanael. Oare poate fi ceva bun în Nazaret? l-a întrebat cu suspiciune acesta.

– Vino şi vezi, – a răspuns Filip.

Cînd s-a apropiat Natanael de Iisus, Acesta a spus despre el:

– Iată cu adevărat israelian în care nu este viclenie.

Atunci Natanael, mirat, L-a întrebat:

– De unde mă cunoşti?

– Înainte de a te chema Filip, îi răspunse Iisus, te-am văzut sub smochin.

– Învățătorule, Tu eşti Fiul lui Dumnezeu, Tu eşti Regele lui Israel – a exclamat Natanael, surprins că Iisus ştie despre el ceea ce nu se putea vedea, nici auzi.

– Pentru că ți-am spus că te-am văzut sub smochin, crezi? Lucruri mai mari decît acestea vei vedea, – i-a răspuns Iisus. De acum, veți vedea cerul deschizîndu-se şi pe Îngerii lui Dumnezeu, înălțîndu-se şi coborîndu-se peste Fiul Omului. *(Matei 4, 12 – 22; Marcu 13 – 19; Ioan 1, 40 – 51)*

[11] În timpurile străvechi iudeii aveau, de obicei, cîteva nume. De cele mai multe ori, numele omului se trăgea de la un eveniment important din viața lui ori spunea despre felul lui de a fi. Iisus, l-a numit pe Simon Petru, ceea ce înseamnă „piatră", care arăta tăria credinței lui.

şi mireasă şi, pentru a-i salva de ruşine, Ea L-a rugat pe Fiul Său să le ajute. „Faceţi ce vă va spune El”, le-a zis ea slugilor.

Alături se aflau şase vase mari de piatră pentru spălarea înainte de masă[12]. Iisus a poruncit să fie umplute cu apă. Şi deodată s-a întîmplat o minune – apa s-a prefăcut în vin. „Iar acum, a zis Iisus, luaţi vin şi duceţi-l nunului”. Nunul nu ştia despre cele întîmplate, fiindcă doar slugile şi ucenicii lui Iisus fuseseră martorii minunii. Cînd acesta a gustat vinul care se prefăcuse din apă, l-a chemat pe mire şi i-a zis: „De obicei oaspeţii se servesc cu cel mai bun vin la început, iar spre sfîrşit, li se aduce din cel mai slab, pe cînd tu ai păstrat vinul cel bun pentru sfîrşit”.

Astfel în Cana Galileii, Iisus a pus începutul minunilor Sale şi a arătat puterea Sa Dumnezeiască, iar ucenicii Lui au crezut şi mai mult în El. *(Ioan 2, 1–11)*

ALUNGAREA VÎNZĂTORILOR DIN TEMPLU

Paştile iudeilor se apropia şi Domnul Iisus Hristos a venit la Ierusalim. În curtea templului era zarvă şi dezordine. Lumea adunată de pretutindeni se îmbulzea, cumpărînd ori vînzînd animale pentru jertfă, schimbînd bani.

Iisus a făcut un bici din funii şi a alungat toţi negustorii cu oile şi vitele lor, iar mesele zarafilor le-a răsturnat, împrăştiindu-le banii. Vînzătorilor de porumbei le-a spus:

– Duceţi-i de aici. Nu faceţi Casa Tatălui Meu casă de negustorie!

Atunci iudeii L-au întrebat:

– Ce minune poţi face ca să dovedeşti că ai dreptul să porunceşti acestea?

– Dărîmaţi templul acesta şi în trei zile îl voi ridica, – le-a răspuns Iisus.

Iudeii s-au mirat şi nu L-au crezut:

[12] Iudeii îşi spălau mîinile şi picioarele înainte de a intra în casă; la fel procedau şi cu mesele, scaunele şi vasele înainte de a lua masa.

– Templul acesta a fost zidit în 46 de ani şi Tu îl vei ridica în trei zile?

Domnul, însă, vorbea despre Trupul Său ca Biserică. El prevestea că iudeii Îl vor ucide, iar El va învia din morți în a treia zi.

Sărbătoarea Paştilui la Ierusalim a durat cîteva zile. În acest răstimp, Domnul Iisus Hristos a făcut multe minuni şi mulți au crezut în El. *(Ioan 2, 13 – 23)*

CONVORBIREA LUI IISUS CU NICODIM

Printre oamenii care au văzut minunile săvîrşite de Iisus a fost şi fariseul[13] Nicodim. Acesta a crezut că Iisus este trimisul lui Dumnezeu şi vroia să ştie cum să se mîntuiască şi să facă voia lui Dumnezeu. Într-o noapte, Nicodim a venit, în taină, la Iisus să vorbească cu El. În această discuție, Iisus i-a spus că de nu se va naşte cineva de sus, nu va putea să vadă Împărăția lui Dumnezeu. Nicodim s-a mirat: „Cum poate omul să se nască a doua oară, fiind bătrîn?" Însă Hristos nu i-a vorbit despre naşterea din părinți pămînteşti, ci despre naşterea spirituală care are loc prin botez. Cînd Duhul Sfînt pogoară peste om, acesta devine curat şi fără de păcat, ca un prunc. Pentru a te mîntui, trebuie să crezi în Fiul lui Dumnezeu, să te botezi şi să devii un adevărat creştin.

Mîntuitorul i-a vorbit lui Nicodim despre moartea Sa pe cruce pentru mîntuirea oamenilor. Aşa cum prorocul Moise a ridicat un şarpe de aramă pe lemn în pustiu ca să privească la el israeliții şi, în chip minu-

[13] Fariseii studiau minuțios Legea şi vechea tradiție. Ei credeau în nemurirea sufletului, în învierea morților, în chinurile veşnice pentru păcate şi aşteptau venirea lui Mesia, care, după ei, trebuia să fie un rege puternic, ce îi va izbăvi din robia romană şi va întemeia o împărăție pe tot pămîntul. Cei mai demni moştenitori ai acestei împărății se credeau, desigur, a fi chiar ei. Fariseii posteau, se rugau, aduceau jertfe, donau la templu a zecea parte din veniturile lor. Ei urmăreau cu strictețe respectarea Legii, de aceea sîmbăta, în ziua lor de odihnă, interziceau chiar şi faptele de milostenie şi iubire. Pentru ei, vechile tradiții erau mai presus de poruncile lui Dumnezeu. Invocînd tradiția, îşi permiteau să se poarte în mod nedrept şi dur chiar cu părinții şi apropiații lor. Cuvioşia de ochii lumii a fariseilor, devenită proverbială, era, de cele mai multe ori, însoțită de fățărnicie, mîndrie şi ură față de oameni.

IC XC
O
Ω
H
TEMEIA SAMARINCANCĂ

IISUS VINDECĂ FIUL UNUI SLUJITOR REGESC

jungînd în Galileea, Domnul Iisus Hristos a poposit în oraşul Cana, unde făcuse cîndva o minune, prefăcînd apa în vin. În apropiere de Cana se mai afla un orăşel Capernaum. Aici locuia o slugă regească, al cărui fiu era grav bolnav. Auzind că Iisus s-a întors în Galileea, nenorocitul părinte s-a grăbit să-I ceară ajutorul. Sluga regească a venit în Cana şi L-a căutat peste tot pînă L-a găsit. La rugămintea bietului părinte, Hristos a zis:

– Voi nu credeţi pînă nu vedeţi semne şi minuni.

Dar sărmana slugă, îngrijorată pentru viaţa fiului bolnav, a început să-L roage şi mai fierbinte:

– Doamne, vino înainte de a muri copilul meu!

– Du-te acasă, copilul tău este sănătos, i-a răspuns Iisus.

Omul a crezut în ceea ce i-a spus Hristos şi s-a întors împăcat la Capernaum. În drum spre casă şi-a întîlnit slugile care i-au spus că fiul lui s-a însănătoşit.

– La ce oră i s-a făcut bine? – a întrebat tatăl.

– Ieri, în ceasul al şaptelea l-au lăsat frigurile – i-au răspuns ei.

Fericit, tatăl copilului a înţeles că minunea s-a întîmplat atunci cînd Iisus i-a spus: „Fiul tău este sănătos". Aşa au crezut în Iisus Hristos slujitorul regesc şi toţi cei ai casei. Aceasta a fost a doua minune făcută de Mîntuitorul în Galileea. *(Ioan 4, 43 – 54)*

PESCUIREA MINUNATĂ

ntr-una din zile Iisus predica pe malul mării Galileii[15]. În jurul Lui s-a adunat să asculte cuvîntul lui Dumnezeu o mulţime atît de mare, încît Îl înghesuiau chiar şi pe Iisus. Nu departe de ţărm El a zărit două bărci, lîngă care pescarii spălau mrejele. Domnul a urcat în una din ele, în cea a lui Simon Petru, şi l-a rugat să

[15] Mării Galileii i se mai spune şi lacul Ghenizaret, după numele cîmpiei din nord-vestul lui, sau Tiberiada, după numele oraşului din vecinătate. Deşi mică şi, de obicei, liniştită, Marea Galileii este uneori bîntuită de furtuni puternice.

se depărteze puțin de mal. Stînd în barcă, Domnul învăța poporul. Iar cînd a sfîrşit, l-a rugat pe Simon să îndepărteze barca mai în larg şi să arunce mrejele. Petru i-a răspuns:

– Învățătorule, toată noaptea ne-am ostenit şi nimic n-am prins, dar Te voi asculta şi voi arunca mrejele.

Pescarii au aruncat mrejele şi au prins atît de mult peşte, încît li se rupeau mrejele de greutate. De aceea, a trebuit să cheme în ajutor pescarii din cealaltă barcă. Şi după ce au scos mrejele, au umplut ambele bărci cu peşte.Văzînd această minune, Simon Petru a căzut speriat la picioarele lui Iisus, zicînd: „Ieşi de la mine, Doamne, că sînt om păcătos!" Iar Iisus l-a liniştit pe Simon Petru, zicîndu-i: „Nu te teme, de acum înainte vei pescui oameni pentru Împărăția Cerurilor". Domnul avea în vedere că Petru va deveni un predicator al Evangheliei, va salva oamenii din adîncul păcatelor şi-i va aduce la Dumnezeu. După pescuirea minunată, Andrei, Simon, Iacov şi Ioan au lăsat pescuitul, familiile şi averile lor, urmîndu-L pe Iisus, de Care nu s-au mai despărțit. *(Luca 5, 1–10)*

VINDECAREA DEMONIZATULUI

Iisus Hristos a stat o perioadă în oraşul galileian Capernaum. Sîmbăta mergea la sinagogă, unde se rugau iudeii şi învăța poporul. Toți se minunau de învățătura Lui, pentru că explica altfel decît cărturarii, care tîlcuiau Scriptura după mintea lor. Cuvîntul Lui avea o deosebită putere.

Într-o zi, a venit la sinagogă un om, stăpînit de duh necurat. Văzîndu-L pe Iisus, a strigat cu glas tare:

– Ce ai cu noi, Iisuse Nazarinene, ai venit să ne pierzi (pe demoni)? Ştiu cine eşti: Sfîntul lui Dumnezeu.

Dar Iisus i-a zis demonului:

– Taci şi ieşi din el.

Atunci, demonul, scoțînd un răcnet, l-a zguduit pe om şi a ieşit din el. Cei care au văzut, s-au speriat şi se întrebau unii pe alții: ce învățătură nouă este aceasta, că şi duhurile necurate I se supun.

În scurt timp, vestea despre Iisus s-a răspîndit în toată Galileea. *(Marcu 1, 21–28; Luca 4, 31– 37)*

apropiat patru bărbați, aducînd într-un pat un om care era slăbănog. Din pricina mulțimii, au urcat pe acoperiş şi, scoțîndu-l, au coborît patul în mijlocul casei, exact la picioarele lui Iisus Hristos. Văzîndu-le credința, a zis: „Omule, iertate îți sînt păcatele tale!", iar cărturarii şi fariseii care erau şi ei acolo, au început a cîrti: „Acesta huleşte! Cine poate să ierte păcatele decît Unul Dumnezeu?" Iisus însă, cunoscîndu-le gîndurile, le-a răspuns: „Să ştiți că Fiul Omului are pe pămînt putere să ierte păcatele". Drept confirmare celor spuse, i-a poruncit slăbănogului: „Scoală-te, ia patul tău şi mergi la casa ta!"

Slăbănogul s-a ridicat îndată înaintea lor, şi-a luat patul şi a plecat acasă, slăvindu-L pe Dumnezeu. Astfel, săvîrşind un lucru anevoios pentru oameni – vindecarea slăbănogului, Iisus a arătat că poate face şi lucruri mai simple – să ierte păcatele oamenilor. Groaza i-a cuprins pe toți cei care au văzut această minune. Lumea Îl slăvea pe Dumnezeu şi, înfricoşată zicea: „Am văzut astăzi lucruri minunate!" *(Matei 9, 1 – 8; Marcu 2, 1–12; Luca 5, 17 – 26)*

CHEMAREA LUI MATEI VAMEȘUL

eşind din casa unde a fost vindecat slăbănogul, Iisus a văzut un vameş pe nume Levi, zis şi Matei, şi i-a spus: „Vino după Mine!"

Acesta, lăsînd toate, s-a ridicat şi a pornit după Hristos. Curînd Matei a făcut la el acasă un ospăț mare pentru Iisus şi ucenicii Lui, la care au venit şi mulți vameşi, prieteni ai lui Matei. Cărturarii şi fariseii, nemulțumiți, murmurau către ucenicii lui Iisus, reproşîndu-le:

– De ce mîncați şi beți împreună cu vameşii şi păcătoşii?

– N-au nevoie de doctor cei sănătoşi, dar cei bolnavi, le-a răspuns Iisus. N-am venit să chem la pocăință pe drepți, ci pe păcătoşi.

Domnul Iisus Hristos îi învăța că Dumnezeu nu respinge pe nimeni, oricît de păcătos ar fi, unica condiție fiind pocăința şi îndreptarea. Dumnezeu îi iubeşte pe păcătoşii care se căiesc şi se smeresc, şi Se întoarce de la drepții orgolioşi şi plini de sine. *(Matei 9, 9 –13; Marcu 2, 13 –17; Luca 5, 27 – 32)*

time. Peste puțin timp, Domnul l-a întîlnit pe slăbănogul vindecat la templu şi i-a zis:

– Iată că te-ai făcut sănătos. De acum să nu mai păcătuieşti, ca să nu-ți fie şi mai rău.

Atunci, omul vindecat de Iisus a plecat şi le-a povestit iudeilor că Cel care l-a însănătoşit este Iisus.

Iudeii au început a-L prigoni pe Iisus şi-au pus în gînd să-L omoare pentru vindecările făcute în ziua de odihnă.

Mîntuitorul îi învăța pe oameni că tot ce face este după voia Tatălui Său Ceresc. Cine nu-L cinsteşte pe Fiul, nu-L cinsteşte nici pe Tatăl. De atunci, iudeii căutau şi mai mult să-L omoare, nu numai pentru că dezlega sîmbăta, dar şi pentru că zicea că Dumnezeu este Tatăl Său, numindu-Se pe Sine Fiu al lui Dumnezeu, adică deopotrivă cu Dumnezeu. *(Ioan 5, 1– 47)*

DISCUȚIA DESPRE ZIUA DE SÎMBĂTĂ

Intr-o sîmbătă, Iisus trecea pe lîngă un lan de grîu, iar ucenicii Săi, flămînzi, rupeau spice, le frecau în palme şi mîncau boabele. Fariseii, văzîndu-i, I-au spus lui Iisus:

– De ce faceți ce nu se cade a face sîmbăta?

Şi Iisus le-a răspuns:

– Oare n-ați citit ce-a făcut David cînd a flămînzit el şi cei ce erau cu dînsul? El a intrat în templul lui Dumnezeu şi a luat pîinile punerii înainte pe care aveau voie să le mănînce numai preoții, şi i-a hrănit pe însoțitorii săi. Sîmbăta este făcută pentru om şi nu omul pentru sîmbătă.

Într-o altă sîmbătă, Iisus a intrat din nou în sinagogă şi învăța poporul. În acea zi, venise şi un om a cărui mînă dreaptă era uscată. Fariseii şi cărturarii Îl urmăreau pe Iisus de va vindeca bolnavi sîmbăta, ca să-L învinuiască. Iisus, însă, cunoscîndu-le gîndurile, i-a întrebat:

– Vă întreb pe voi, ce se cade a face sîmbăta? A face bine sau a face rău? A salva un suflet sau a-l pierde? Care dintre voi, avînd o oaie, dacă în zi de sîmbătă cade în groapă, nu o va scoate? Cu cît este mai bun omul decît o oaie?

Ei tăceau. Mîhnit de împietrirea inimilor lor, Iisus i-a zis bolnavului să întindă mîna. Omul şi-a întins mîna şi aceasta s-a vindecat. Văzînd aces-

ΙΣ
Ο
ΙΩ
Η

– Prorocii ziceau: „Să nu ucizi! Iar cine va ucide, vrednic va fi de osîndă”. Eu, vă spun însă, îşi învăţa Iisus poporul, că vrednic este de osîndă oricine se mînie pe fratele său. Aţi auzit că s-a zis celor de demult: „Să iubeşti pe aproapele tău şi să urăşti pe vrăjmaşul tău”. Iar Eu vă zic vouă: iubiţi pe vrăjmaşii voştri, binecuvîntaţi-i pe cei ce vă blestemă, faceţi bine celor ce vă urăsc şi rugaţi-vă pentru cei ce vă vatămă şi vă prigonesc – atunci veţi fi fiii Tatălui vostru Celui din Ceruri, pentru că Dumnezeu face să răsară soarele peste cei drepţi şi peste cei nedrepţi.

Dar dacă voi veţi iubi numai pe cei ce vă iubesc, ce răsplată veţi avea? Şi dacă îmbrăţişaţi numai pe fraţii voştri, ce faceţi mai mult? Oare nu fac şi păgînii acelaşi lucru?

Fiţi, dar, desăvîrşiţi, precum Tatăl vostru Cel ceresc desăvîrşit este. *(Matei 5, 21 – 23; 5, 43 – 48)*

Despre milostenie

– Luaţi aminte, să nu faceţi milostenie înaintea oamenilor ca să fiţi văzuţi de ei şi să vă laude, altfel nu veţi lua răsplată de la Tatăl Cel ceresc. Şi atunci cînd faci milostenie nu trîmbiţa despre aceasta, cum fac făţarnicii, tu, însă, fă milostenie în taină, să nu ştie stînga ta ce face dreapta. Nu te mîndri că ai făcut un bine şi străduieşte-te să nu-ţi aminteşti despre aceasta. Şi atunci, Domnul, Care vede cele tainice ale tale, te va răsplăti. Fiţi milostivi aşa cum este milostiv Tatăl vostru Cel din ceruri! *(Matei 6, 1 – 4)*

Despre rugăciune

– Cînd vă rugaţi, nu fiţi ca făţarnicii, cărora le place să se roage în văzul oamenilor, ca aceştia, văzîndu-i rugîndu-se, să-i laude. Adevărat vă spun vouă: ei îşi iau deja plata. Tu, însă, cînd te rogi, intră în cămara ta şi, închizînd uşa, roagă-te Tatălui Ceresc în ascuns, iar El care vede rugăciunea ta în taină, îţi va da ceea ce ai cerut. Cînd vă rugaţi, nu spuneţi multe, ca păgînii, care cred că pentru vorbăria lor multă vor fi auziţi de Dumnezeu. Căci, Tatăl vostru ştie de ce aveţi nevoie, înainte de a cere voi. Rugaţi-vă deci aşa:

Tatăl nostru Carele eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău! Vie Împărăţia Ta, facă-se voia Ta, precum în cer, aşa şi pe pămînt. Pîinea noastră

Apostolii Domnului
Apostolii Domnului
Ο
Ω
Η
Ι̅Ϲ̅
Χ̅Ϲ̅

a crezut că Iisus este Dumnezeu, Care poate numai prin cuvînt conduce creaturile Sale: să vindece, bunăoară, neputințele omenești.

Iar cînd trimişii au ajuns acasă, sluga era deja sănătoasă. *(Matei 8, 5 –13; Luca 7, 1–10)*

ÎNVIEREA TÎNĂRULUI DIN NAIN

Părăsind Capernaumul Domnul a pornit spre oraşul Nain, însoțit de ucenici şi multă lume. Apropiindu-se de poarta oraşului, au văzut o procesiune funerară – murise singurul copil al unei văduve. Iisus a văzut văduva şi I s-a făcut milă de ea şi i-a zis: „Nu plînge!" Apoi, S-a apropiat de sicriu şi S-a atins de copil, poruncindu-i: „Tinere, îți zic ție, scoală-te!" Şi mortul a înviat imediat, s-a ridicat şi a început a vorbi. Mare frică i-a cuprins pe toți. Lumea Îl slăvea pe Dumnezeu şi zicea: „Profet mare s-a ridicat dintre noi şi Dumnezeu a cercetat poporul Său". *(Luca 7, 11 – 16)*

UNGEREA LUI IISUS DE CĂTRE FEMEIA PĂCĂTOASĂ

Un fariseu, pe nume Simon, L-a invitat într-o zi pe Iisus la prînz. În acel oraş, trăia o femeie căreia îi mersese vestea că este păcătoasă. Aflînd că Iisus şade la masă în casa fariseului, ea a venit acolo, aducînd un vas cu mir. Căzînd în genunchi la picioarele lui Iisus, ea, plîngînd, i le-a udat cu lacrimi, i le-a şters cu părul şi i le-a uns cu mir. Văzînd acestea, fariseul s-a gîndit: „Dacă El ar fi profet, ar şti că femeia ce se atinge de El este păcătoasă".

Cunoscînd gîndurile fariseului, Iisus i s-a adresat lui Simon şi i-a spus următoarea parabolă[17]:

– Un om, care dădea bani cu împrumut, avea doi datornici. Unul îi

[17] Parabola din Evanghelie este o scurtă povestire comparativă, cu ajutorul căreia Domnul le împărtăşea oamenilor învățătura Sa. Domnul Iisus Hristos a expus circa treizeci de parabole, pentru a-i uşura poporului înțelegerea învățăturii din Evanghelie despre Împărăția Cerurilor, despre cum poate omul deveni moştenitorul acestei Împărății.

cu apă, ea Mi le-a spălat însă cu lacrimile ei. Tu nu M-ai salutat nici cu un sărut, ea însă, de cînd a sosit, nu încetează să-Mi sărute picioarele. Tu nu Mi-ai uns capul nici măcar cu untdelemn, ea însă Mi-a uns picioarele cu mir scump. De aceea pentru marea ei iubire, i se iartă multe păcate. Celuia care iubeşte puţin i se iartă puţin.

Adresîndu-i-se femeii, Mîntuitorul a zis:

– Iertate îţi sînt păcatele. Credinţa ta te-a mîntuit, mergi în pace. *(Luca 7, 37 – 50)*

PILDA SEMĂNĂTORULUI

Iisus Hristos, însoţit de cei doisprezece ucenici ai Săi, umbla prin oraşe şi sate, predicînd şi vestind Împărăţia lui Dumnezeu. Şi nişte femei li s-au alăturat, pe care Iisus le-a vindecat de diferite boli ori duhuri rele. Printre acestea se afla Maria Magdalena, din care Iisus izgonise şapte demoni, Ioana, Susana şi multe altele. Ele îşi slujeau dumnezeiescul Învăţător cu multă dăruire şi zel.

Într-una din zile, Iisus Hristos predica pe malul mării Galileii, înconjurat, ca de obicei, de o mulţime de oameni. Fiind înghesuit de popor, a urcat într-o barcă şi, îndepărtîndu-se puţin de la mal, continua să-i înveţe prin pilde.

„Iată a ieşit semănătorul să semene. Şi pe cînd semăna, unele seminţe au căzut lîngă drum şi au venit păsările şi le-au ciugulit. Altele au căzut pe loc pietros şi au răsărit curînd, deoarece acolo solul nu era adînc. Dar cînd s-a ivit soarele, s-au ofilit de arşiţă şi, neavînd rădăcină, s-au uscat. Altele au căzut printre spini, dar spinii au crescut şi le-au înăbuşit. Altele au căzut pe sol bun şi au dat rod: una de o sută, alta de şaizeci, alta de treizeci de ori mai mult decît s-a semănat".

Mai tîrziu, rămînînd doar cu ucenicii Săi, Iisus le-a lămurit astfel tîlcul acestei parabole. Seminţa este cuvîntul lui Dumnezeu, semănătorul este cel care îl predică, iar solul este sufletul, inima omului.

Seminţa căzută lîngă drum este cuvîntul lui Dumnezeu căzut în inima unui om care îl aude, dar nu-l primeşte. La acesta vine curînd diavolul şi-i fură ceea ce i s-a semănat în inimă. Iar seminţa căzută pe loc

cei care au primit învățătura Domnului, iar neghina – fiii diavolului, oamenii răi şi necinstiți. Secerişul este sfîrşitul lumii, iar secerătorii – îngerii. La sfîrşitul veacului, Domnul va trimite pe îngerii Săi care-i vor aduna pe cei ce au făcut numai rău şi-i vor arunca în foc (adică în iad), acolo va fi plîngerea şi scrîşnirea dinților. Iar drepții, vor străluci ca soarele în Împărăția lui Dumnezeu". *(Matei 13, 24 – 30)*

ALTE PILDE DESPRE ÎMPĂRĂȚIA CERURILOR

Iisus Hristos compara de asemenea Împărăția Cerurilor cu un grăunte de muştar, pe care omul îl seamănă în țarina sa. Această semință este cea mai mică dintre toate semințele, dar, crescînd, devine un copac mare în al cărui ramuri se adăpostesc păsările. Împărăția Cerurilor nu se va deschide deodată şi nu atunci cînd vor aştepta oamenii, ci treptat şi pe neobservate, la fel cum creşte o semință de muştar. Şi cînd va veni Împărăția Cerurilor, va cuprinde întreaga lume, iar sufletele drepților îşi vor găsi pacea, precum păsările în coroana pomilor.

Acelaşi înțeles îl are şi o altă pildă în care Împărăția Cerurilor este comparată cu aluatul, pe care o femeie îl pune la dospit. Plămădeala, deşi mică, are putere mare şi face aluatul să crească[18].

Hristos a mai comparat Împărăția Cerurilor cu o perlă prețioasă pe care negustorul văzînd-o a cumpărat-o, vînzîndu-şi tot avutul şi pe toate celelalte ale sale. Dobîndirea Împărăției lui Dumnezeu este scopul suprem al oricărui creştin. Pentru aceasta, el trebuie să fie gata a jertfi orice bunăstare pămîntească şi chiar viața. Nimeni nu poate spune despre Împărăția lui Dumnezeu: este aici ori acolo, pentru că ea se deschide în interiorul omului, dacă acesta urmează poruncile Domnului.

După cuvîntul lui Hristos, la venirea Împărăției lui Dumnezeu, se va întîmpla ceea ce se întîmplă cînd pescarii prind în năvod peşti de soiuri diferite, pe cei de soi bun îi aleg, iar restul îi aruncă. Aşa se va întîmpla

[18] Biserica, alcătuită la începuturi din ucenicii mai apropiați ai lui Hristos, era puțin numeroasă, cu Harul Domnului însă Apostolii au reuşit să aducă la credință multe popoare.

Iisus a poruncit duhurilor necurate să iasă din acest om.

Nu departe de ei era o turmă mare de porci, care păştea pe munte. Demonii L-au rugat pe Iisus să nu-i trimită în adînc, ci să le îngăduie să intre în porci şi Domnul le-a îngăduit. Ieşind demonii din om, au intrat în animale, care s-au aruncat de pe ţărm în mare şi s-au înecat.

Văzînd păstorii ce s-a întîmplat, au alergat în oraş să povestească tuturor. Iar cînd a venit lumea din oraş şi l-au văzut pe demonizat în toate minţile, s-au speriat foarte tare şi L-au rugat pe Iisus să plece de la ei. Omul vindecat Îl ruga pe Iisus să-l ia cu Sine, dar Iisus i-a spus să se întoarcă acasă şi să povestească tuturor cît bine i-a făcut Dumnezeu. Omul umbla prin ţinutul Gherghesenilor şi povestea tuturor despre minunata lui vindecare.

(Luca 8, 26 – 39)

Stînca de pe care, potrivit tradiţiei, porcii au sărit în mare

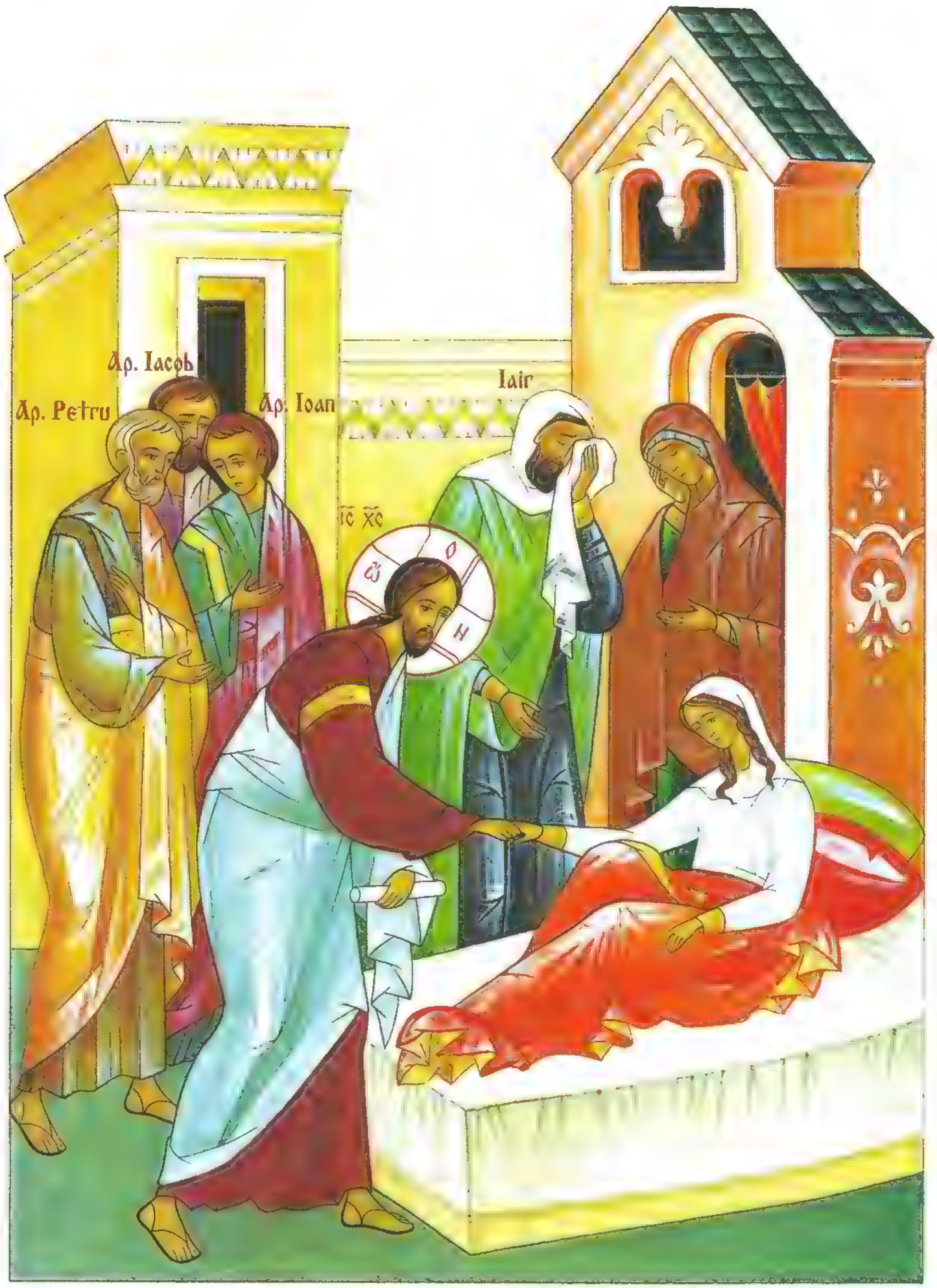
Ap. Iacob
Ap. Petru
Ap. Ioan
Iair
IC XC
Ω
Θ
Η

Vă trimit ca pe nişte oi în mijlocul lupilor. Aşadar, fiţi înţelepţi ca şerpii şi nevinovaţi ca porumbeii. Să ştiţi că veţi fi urîţi pentru numele Meu, iar cel ce va îndura toate încercările se va mîntui. Oricine îşi va mărturisi credinţa în Mine înaintea oamenilor voi mărturisi şi eu credinţa lui înaintea Tatălui. Iar cine se va lepăda de Mine înaintea oamenilor şi Eu Mă voi lepăda de el înaintea Tatălui Meu, Care este în ceruri".

Apostolii au pornit şi au predicat cuvîntul lui Dumnezeu. Ei izgoneau demonii din oameni, pe mulţi bolnavi îi ungeau cu ulei şi îi vindecau.

(Matei 10, 1 – 20)

TĂIEREA CAPULUI LUI IOAN BOTEZĂTORUL

n timp ce Domnul Iisus Hristos şi ucenicii Săi predicau prin oraşe şi sate, Ioan Botezătorul a fost aruncat în temniţă. Regele Irod Antipa[21] a poruncit ca Ioan să fie întemniţat, deoarece acesta îl mustra pe rege pentru că s-a căsătorit cu soţia lui Filip, fratele său. Irodiada îl ura pe Ioan şi se gîndea cum să-l omoare, nu putea însă s-o facă, deoarece Irod se temea de Ioan şi-i plăcea să discute cu el, considerîndu-l un om cuvios.

Cu ocazia zilei sale de naştere, Irod a făcut un ospăţ mare. La ospăţ fiica Irodiadei, Salomeia, a dansat pentru oaspeţi şi i-a încîntat pe toţi cu dansul ei.

Însuşi regele, cuprins de admiraţie, i-a făgăduit cu jurămînt:

– Cere de la mine orice vrei, că-ţi voi da chiar şi jumătate de împărăţie.

Salomeia a întrebat-o pe maică-sa ce să ceară, iar ea i-a răspuns:

[21] Irod Antipa a fost fiul lui Irod cel Mare, cel care a ucis 14 mii de prunci din Bethleem după Naşterea Domnului nostru Iisus Hristos. Regele Irod Antipa era la fel de crud şi nemilos precum tatăl său. El l-a executat pe Ioan Botezătorul, iar mai tîrziu, L-a batjocorit pe Hristos, cînd Acesta fusese întemniţat de Pilat.

După moartea şi Învierea Domnului, Irod a fost acuzat de trădare şi exilat, împreună cu Irodiada, în pămînturile îndepărtate ale Galiei, unde şi-au sfîrşit viaţa în ruşine şi necinste. În exil, Salomeia a murit năprasnic. Trecînd pe gheaţă un rîu, a căzut în apă, iar bucăţile de gheaţă desprinse, i-au tăiat capul. Aşa a fost răsplătită asasinarea cuviosului.

IC XC
Ω
O
H
Apostolii Domnului

Apostolii Domnului
Petru

– Da, Doamne, dar şi cîinii mănîncă din fărîmăturile ce cad de la masa stăpînilor lor, a spus canaaneeanca.

Auzind acestea, Iisus i-a răspuns:

– O, femeie, mare este credința ta, facă-ți-se după cum voieşti.

Întorcîndu-se acasă, femeia şi-a găsit fiica sănătoasă.

(Matei 15, 21 – 28; Marcu 7, 25 – 30)

MĂRTURISIREA LUI PETRU. CEA DINTÎI VESTIRE A PATIMILOR, MORȚII ȘI ÎNVIERII DOMNULUI

Părăsind Fenicia, Iisus, însoțit de ucenicii Săi, s-a îndreptat spre ținuturile Cezareii lui Filip. Pe drum, i-a întrebat pe ucenici:

– Cine zic oamenii că sînt Eu, Fiul Omului?

Ei i-au răspuns:

– Unii că ai fi Ioan Botezătorul, alții – Ilie, iar o parte – că ai fi unul dintre proroci.

– Dar voi cine ziceți că sînt?

– Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu! – a exclamat Petru.

Iisus, adresîndu-i-se lui, i-a spus:

– Fericit eşti Simone! Pentru că nu un om ți-a descoperit acestea, ci Tatăl Meu. Şi Eu îți zic ție: tu eşti Petru şi pe această piatră voi zidi Biserica Mea şi nici o putere a iadului nu o va birui. Şi îți voi da cheile Împărăției Cerurilor.

Ruinele Cezareii lui Filip →

Sf. Prooroc
Ilie
IC
XC
Sf. Prooroc
Moise
Sf. Ap. Petru
Sf. Ap. Ioan

POVAȚĂ DESPRE IERTAREA GREȘIȚILOR

Intr-o zi Apostolul Petru Îl întrebă pe Iisus: „Doamne, de cîte ori să-l iert pe fratele meu dacă îmi va greşi? Poate de şapte ori?" La care Iisus i-a răspuns: „Nu de şapte ori, ci de şaptezeci de ori cîte şapte!"

Ca să înțeleagă Petru şi alți ucenici că Dumnezeu nu primeşte oamenii care nu iartă greşelele apropiaților lor, Iisus le-a spus următoarea pildă:

„Un rege a chemat la sine pe sluga, care îi era datoare cu zece mii de talanți[25] şi i-a cerut să-i întoarcă datoria. Sluga însă, nu avea de unde să-i întoarcă banii. Atunci, regele a poruncit să fie vîndut el, femeia lui, copiii şi toată averea ca să achite datoria. Iar sluga, căzînd în genunchi, i se închina şi zicea: „Doamne, mai aşteaptă puțin şi-ți voi plăti tot". Regele s-a milostivit de el şi i-a iertat datoria. Ieşind de la rege, sluga a întîlnit un tovarăş de-al său care-i datora acestuia o sută de dinari. Şi, punînd mîna pe el, a prins a-l sugruma, zicînd: „Plăteşte-mi ce-mi datorezi!" Datornicul a căzut la picioarele lui şi-l ruga: „Mai aşteaptă puțin şi-ți voi întoarce datoria!" Sluga aceea era crudă şi nemiloasă, de aceea a întemnițat datornicul pînă se va răsplăti. Celelalte slugi, văzînd cele întîmplate, s-au întristat şi i-au povestit regelui cele întîmplate. Atunci, regele a chemat nemiloasa sa slugă şi i-a zis cu mînie: „Slugă vicleană, ți-am iertat datoria fiindcă m-ai rugat, nu trebuia oare să-l ierți şi tu pe tovarăşul tău?" Supărat, regele a poruncit ca sluga să fie aruncată în temniță, pînă nu-i va întoarce datoria.

Tot aşa şi Tatăl Meu Ceresc vă va face vouă dacă nu veți ierta din tot sufletul şi din toată inima păcatele şi greşelile apropiaților voştri"– a încheiat Iisus. *(Matei 18, 21 – 34)*

[27] În vremurile Noului Testament, în Palestina circulau monedele romane, greceşti şi iudaice. Sicla iudaică echivala cu aproximativ 11 grame de argint; mina grecească echivala cu 500 de sicle. Talantul era cea mai mare unitate bănească, egală aproximativ cu 6000 de drahme. Cea mai mică unitate bănească era banul de aramă iudaic: 128 de bani erau egali cu o drahmă. Moneda cea mai răspîndită pe atunci era drahma grecească şi constituia 1/100 de mină. La templu nu se acceptau jertfe în bani romani, de aceea în templul de la Ierusalim zarafii prosperau.

Maria
IC
XC
Maria

PARABOLA DESPRE FIUL RISIPITOR

Continuînd să învețe poporul, Iisus a mai spus o pildă din care vedem cît de mult îi iubeşte Dumnezeu pe oameni, chiar şi pe cei mai mari păcătoşi. El este gata să-i ierte şi să primească pe fiecare, care se apropie cu căință sinceră pentru păcatele săvîrşite.

Un om avea doi fii. Într-o, zi cel mai mic i-a zis tatălui: „Tată, dă-mi partea din avere ce mi se cuvine". El hotărîse să înceapă o viață independentă.

Tatăl a împărțit averea între fii. Mezinul şi-a luat partea şi a părăsit casa părintească, plecînd într-o țară îndepărtată. Acolo a început a petrece în desfătări şi plăceri, aşa încît a risipit repede toată averea. Cînd acea țară a fost lovită de o mare foamete, el a început a duce lipsuri. Ca să nu moară de foame, s-a angajat să pască porcii unui băştinaş şi era bucuros să-şi îndestuleze pîntecele măcar cu roşcovele pe care le mîncau porcii, dar nimeni nu i le dădea. În cele din urmă îşi aminti de tatăl său, zicînd: „Cîți argați are tatăl meu şi toți sînt îndestulați cu pîine, iar eu pier aici de foame. Mă voi duce la tatăl meu şi-i voi spune: „Tată, am greşit înaintea cerului şi înaintea ta şi nu mai sînt vrednic să mă numesc fiul tău, primeşte-mă ca pe unul din argații tăi". Fiul risipitor a lăsat țara de pribegie şi s-a întors la tatăl său.

Era încă departe cînd tatăl l-a văzut şi i s-a făcut milă de el. A alergat în întîmpinarea lui, l-a cuprins şi l-a sărutat. Iar fiul îi spuse: „Tată, am greşit înaintea cerului şi înaintea ta şi nu mai sînt vrednic să mă numesc fiul tău". Tatăl a poruncit slugilor să-i dea haina şi încălțămintea cea mai bună, să-i pună pe deget un inel prețios şi să taie vițelul cel gras ca să facă ospăț mare. „Căci acest fiu al meu mort era şi a înviat, zicea tatăl, pierdut era şi s-a găsit".

Între timp, s-a întors de la cîmp fiul mai mare, a auzit cîntări şi veselie în casă. El a chemat pe o slugă şi a întrebat-o ce se întîmplă. „Fratele tău s-a întors şi tatăl tău a înjunghiat vițelul cel mai gras pentru

că fiul i s-a întors viu şi sănătos" – i-a răspuns sluga. Fiul mai mare s-a supărat şi nu voia să intre în casă. Tatăl îl ruga, iar el i-a răspuns: „De atîția ani îți slujesc şi niciodată n-am încălcat porunca ta, şi mie niciodată nu mi-ai dat un ied ca să mă veselesc cu prietenii mei. Dar cînd a venit acest fiu al tău, care ți-a risipit averea, ai înjunghiat pentru el vițelul cel mai gras". Tatăl, însă, i-a răspuns: „Fiule, tu întotdeauna eşti cu mine şi toate ale mele, ale tale sînt. Trebuie să te veseleşti şi tu că fratele tău mort era şi a înviat, pierdut era şi s-a găsit".

Dumnezeu este Tatăl nostru Cel iubitor şi se bucură de fiecare păcătos care se pocăieşte. Această parabolă conține şi un reproş adresat fariseilor înfumurați. Aceştia, asemeni fratelui mai mare, îi urau pe păcătoşii care-L urmau pe Hristos. *(Luca 15, 11 – 32)*

VINDECAREA CELOR ZECE LEPROȘI

Într-o zi Iisus a ajuns într-o localitate, situată între Galileea şi Samaria. Acolo I-au ieşit înainte zece leproşi. Această boală contagioasă le acoperea corpul cu răni înspăimîntătoare. Ei nu îndrăzneau să se apropie de Iisus, de aceea strigau din depărtare: „Iisuse, Învățătorule, fie-ți milă de noi!" Domnul, văzîndu-i şi făcîndu-I-se milă de ei, le-a zis: „Duceți-vă şi arătați-vă preoților"[27]. Dar, pe cînd se duceau s-au şi vindecat. Şi numai unul dintre ei s-a întors să-I mulțumească lui Iisus, acesta fiind samarinean. Venind la Iisus, a căzut la picioarele Lui, mulțumindu-I şi slăvindu-L cu glas tare pe Dumnezeu. Atunci, Iisus i-a zis: „Oare nu zece s-au curățit? De ce numai unul, şi acela de alt neam, s-a întors să-L slavească pe Dumnezeu? Deci, i-a zis: „Scoală-te şi du-te, credința ta te-a mîntuit!"

Să-i mulțumim întotdeauna lui Dumnezeu pentru mila Sa şi să nu uităm că nerecunoştința este un mare păcat.

(Luca 17, 11 – 19)

[27] Conform legii iudaice, după ce leproşii se vindecau, trebuiau să se arate preoților ca aceştia să le permită întoarcerea acasă. Pînă se însănătoşeau, leproşii locuiau izolați de oamenii sănătoşi.

va respecta poruncile lui Dumnezeu, nu va intra în Împărăția Cerurilor. Şi îmbrățişînd copiii, a pus mîinile peste ei şi i-a binecuvîntat.

(Matei 18, 1 – 5; Marcu 9, 36 – 37; Luca 18, 15 – 17)

POCĂINȚA LUI ZAHEU

Pe cînd Iisus trecea cu ucenicii prin Ierihon, un om pe nume Zaheu, mai-marele vameşilor, dorea mult să-L vadă. Zaheu era mic de statură şi din această cauză, nu-L putea vedea pe Iisus, Care, întotdeauna, era înconjurat de mulțime. Atunci, acest om bogat şi cunoscut în tot oraşul, a fugit înainte, a urcat într-un copac, care era în drumul pe unde trebuia să treacă Iisus, ca să-L vadă. Mîntuitorul, văzîndu-l pe Zaheu, i-a zis: „Zaheu, coboară-te degrabă, căci astăzi voi fi la tine în casă". Zaheu a coborît în grabă şi, cu multă bucurie, L-a găzduit pe Iisus.

Locuitorii Ierihonului se revoltau că Iisus, fiind înconjurat de o mulțime de admiratori, a ales să intre în casa unui vameş păcătos. Privirea milostivă şi cuvîntul blînd ale Mîntuitorului, l-au schimbat pe Zaheu. Acesta a zis către Iisus: „Doamne, iată jumătate din averea mea o dau săracilor şi dacă am năpăstuit pe cineva, îi întorc de patru ori mai mult!" Iisus i-a răspuns: „Astăzi această casă a fost mîntuită, căci şi acesta este fiul lui Avraam[30], pentru că Fiul Omului a venit să caute şi să mîntuiască pe cel pierdut". *(Luca 19, 1 – 10)*

ÎNVIEREA LUI LAZĂR

În casa surorilor Marta şi Maria din Betania s-a întîmplat o nenorocire. Fratele lor, Lazăr, s-a îmbolnăvit grav. Surorile au trimis la Iisus să-L anunțe că Lazăr, pe care îl iubea foarte mult, este bolnav. Primind această veste, Iisus a zis: „Această boală nu va fi spre moartea lui Lazăr, ci, prin ea, Fiul lui Dumnezeu se va slăvi". Iisus a mai rămas două zile în locul unde se afla, după care le-a spus ucenicilor Săi: „Să mergem iarăşi în Iudeea, prietenul nostru, Lazăr, a adormit şi Eu Mă duc să-l trezesc".

[30] Patriarhul Avraam este numit în Scriptură părintele credincioşilor. El s-a distins printr-o adîncă credință şi fidelitate față de Dumnezeu. Iisus l-a lăudat pe Zaheu, care a revenit sincer şi deschis la credință, ca un adevărat fiu al lui Avraam.

Apostolii Domnului
Sf. Lazar
Marta
Maria

că era hoț. El avea punga cu donații și lua de multe ori de acolo bani. Iar Iisus i-a răspuns: „N-o supărați, ea a făcut un lucru bun pentru Mine – M-a pregătit pentru îngropare. Săracii îi aveți întotdeauna alături, pe cînd Eu nu sînt întotdeauna. Adevărat vă spun: oriunde va fi predicată Evanghelia, în toată lumea, se va spune și ce a făcut ea".

Mulți iudei, aflînd că Iisus este în casa lui Lazăr, au venit să-L vadă și pe El și pe Lazăr cel înviat din morți.

Arhiereii și-au pus în gînd să-l ucidă și pe Lazăr, pentru că minunea făcută cu el i-a convins pe mulți să creadă în Iisus Hristos.

(Matei 26, 6 – 13; Marcu 14, 3 – 9; Ioan 12, 1 – 8)

INTRAREA DOMNULUI ÎN IERUSALIM

A doua zi, Domnul a plecat, împreună cu ucenicii Săi, la Ierusalim să sărbătorească Paștile. În drum spre Ierusalim, rămînînd numai cu ucenicii, Iisus le-a povestit următoarele: „Iată, degrabă vom ajunge la Ierusalim, unde voi fi trădat și osîndit la moarte, înjosit, bătut și răstignit. Iar a treia zi voi învia". Ucenicii așteptau că va veni în curînd Împărăția lui Dumnezeu, pe care o va conduce Învățătorul lor, iar ei vor sta pe cele douăsprezece tronuri. Ei nu puteau și nici nu voiau să creadă că au mai rămas zile numărate pînă la îngrozitoarele evenimente pe care le prezicea Iisus.

Apropiindu-se de muntele Eleon, Iisus a trimis pe doi dintre ucenici, zicîndu-le: „Mergeți în satul din fața

Poarta de aur prin care Iisus Hristos a intrat în Ierusalim

voastră, acolo veți vedea o asină şi un măgăruş. Dezlegați-i şi aduceți-i la Mine. Şi dacă va zice cineva ceva, să spuneți că-I trebuie Domnului".

Ucenicii au mers şi au făcut aşa după cum le-a spus Iisus. Ei au adus asina şi măgăruşul, şi au pus peste animale hainele lor, Iisus a încălecat măgăruşul şi a pornit spre poarta oraşului. Aşa au spus şi prorocii: „Nu te teme, Ierusalime, iată Împăratul tău vine, călare pe mînzul asinei".

Mulțimea de oameni care a venit la sărbătoare din toate părțile Iudeii, I-a ieşit în întîmpinare pentru că auziseră despre învierea lui Lazăr. Unii îşi aşterneau hainele înaintea Lui, alții Îl salutau cu bucurie, fluturînd ramuri de copaci şi strigînd: „Binecuvîntat este Cel ce vine întru numele Domnului! Osana Fiului lui David! Osana întru cei de sus!" (ceea ce înseamnă: A venit mîntuirea prin Fiul lui David, Împăratul Israelului! Mîntuirea este din ceruri!)

Fariseii, auzind aceste strigări, s-au mîniat şi au zis lui Iisus: „Învățătorule, interzice-le să strige aşa!", la care, Iisus a răspuns că dacă vor tăcea aceştia, pietrele vor începe a striga şi a-L slăvi pe Fiul lui Dumnezeu.

Iisus a intrat prin poarta oraşului şi privea cu durere la vechiul Ierusalim. El ştia că oamenii, care atăzi Îl întîlnesc cu bucurie, Îl vor respinge în curînd şi-L vor trăda, iar acest oraş frumos şi măreț va fi distrus. Mîntuitorul a plîns şi a zis proroceşte: „Dacă ai înțelege măcar în ziua aceasta ce este necesar pentru pacea şi bunăstarea ta! Vor veni zile, cînd duşmanii tăi vor săpa şanț în jurul tău şi te vor strîmtora din toate părțile, şi te vor face una cu pămîntul, şi vor omorî copiii tăi, şi nu vor lăsa piatră pe piatră, pentru că nu ai cunoscut vremea cercetării tale şi n-ai crezut în Fiul lui Dumnezeu".

Cînd Iisus a intrat în Ierusalim, tot oraşul a început a forfoti, deoarece toți voiau să-L vadă pe Marele Proroc şi făcător de minuni. Domnul s-a îndreptat spre templu, care, în acele zile de sărbătoare, părea o piață orientală zgomotoasă. Piața templului era plină de negustori nesățioşi, animale de jertfă, se auzeau tocmeli, zornăit de monede şi behăit de animale.

Mîhnit şi îndurerat, Domnul i-a dat afară pe negustori, zicîndu-le: „Casa Domnului este casă de rugăciune, iar voi ați făcut din ea peşteră de tîlhari".

După alungarea negustorilor, în templu s-a făcut linişte. Mîntuitorul a

sluga la lucrători ca să ia roada. Dar lucrătorii, punînd mîna pe slugă, au bătut-o şi au trimis-o înapoi fără nimic. Atunci, stăpînul, a trimis la ei o altă slugă, aceştia au bătut-o cu pietre şi au trimis-o înapoi, fără a-i da ceva. Stăpînul a trimis şi a treia slugă, dar lucrătorii au rănit-o de moarte şi au aruncat-o peste gard. Şi alte slugi a mai trimis la ei stăpînul răbdător, dar şi pe acelea le-au bătut şi le-au omorît. În sfîrşit. stăpînul a trimis la ei pe iubitul său fiu, sperînd că se vor ruşina de el. Lucrătorii, însă văzîndu-l, au zis: „Acesta este moştenitorul, hai să-l omorîm şi să luăm noi moştenirea lui". Şi, punînd mîna pe el, l-au scos afară din vie şi l-au ucis".

– Deci, cînd va veni stăpînul viei, s-a adresat Iisus către popor, ce va face acestor lucrători?

– Pe aceşti răi îi va da morții – răspunse mulțimea – iar via o va încredința altor lucrători, care îi vor da roada la timp.

– Să nu fie aceasta! – au strigat marii preoți şi cărturarii, care au înțeles că Iisus vorbea despre ei. Căci atît ei cît şi înaintaşii lor au omorît mulți profeți, trimişi de la Dumnezeu. În cumplita lor mînie, voiau să-L prindă pe Iisus, dar s-au temut de lume, care Îl cinstea pe Iisus ca pe un profet. *(Luca 20, 9 – 16)*

PILDA NUNȚII FIULUI DE ÎMPĂRAT

n acea zi, Iisus a mai spus mulțimii adunate o pildă.

„Un împărat a făcut nuntă mare fiului său. Şi a trimis slugile să cheme oaspeți la masă, însă învitații n-au voit să vină. El a trimis din nou slugile să le spună că totul este pregătit: juncanii îngrăşați au fost înjunghiați şi ospățul este gata. Dar ei au neglijat invitația şi-şi vedeau de treabă: unul – în cîmp, altul – cu negoțul. Aşa şi mulți dintre noi, preocupați de grijile acestei lumi, renunțăm la Împărăția lui Dumnezeu. Iar unii invitați au prins slugile împăratului şi chiar le-au omorît. Auzind despre aceasta, împăratul s-a umplut de mînie şi, trimițînd oştile sale, a nimicit ucigaşii şi a dat foc oraşului lor, iar robilor săi le-a spus: „Nunta este gata, dar cei poftiți n-au fost vrednici. Mergeți, deci, la răspîntiile drumurilor şi pe cîți veți găsi, chemați-i la nuntă". Şi, ieşind slugile la drumuri, i-au adunat

PORUNCA CEA MARE A IUBIRII

Un cărturar s-a apropiat de Domnul Iisus Hristos şi, ispitindu-L, L-a întrebat:

– Învăţătorule, care poruncă din Lege este mai mare?

– Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău cu toată inima ta, cu tot sufletul tău şi cu tot cugetul tău. Aceasta este marea şi întîia poruncă – îi răspunse Iisus. A doua este la fel ca şi aceasta: să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi. Pe aceste două porunci se întemeiază legea şi profeţiile.

– Bine, Învăţătorule, a încuviinţat cărturarul. Tu ai spus adevărul. Unul este Dumnezeu şi nu-i altul afară de El. Şi fiecare om trebuie să-L iubească cu toate puterile sufletului său. Iar să-ţi iubeşti aproapele ca pe tine însuţi este mai mult decît arderea* şi jertfele, pe care le cere Legea.

– Nu eşti departe de Împărăţia lui Dumnezeu – i-a spus Iisus.

După aceea, nimeni nu mai îndrăznea să-L întrebe.

(Matei 22, 36 – 40)

BANUL VĂDUVEI

Chiar şi templul din Ierusalim avea o visterie – o ladă în care se adunau donaţiile pentru templu. Iisus s-a aşezat şi privea cum lumea dădea bani în visterie. Bogaţii aruncau mai mult. Dar iată că s-a apropiat o văduvă săracă, aruncînd acolo doi bani. Arătînd spre văduvă, Iisus le-a spus ucenicilor: „Adevărat vă spun că această văduvă a aruncat mai mult decît toţi. Toţi au aruncat la daruri din prisosul lor, aceasta însă – din sărăcia ei, căci a aruncat tot ce-i mai rămăsese pentru viaţă”.

(Marcu 12, 38 – 44; Luca 21, 1 – 4)

* ardere – jertfă în timpul căreia animalul sacrificat era ars în întregime.

DISCUȚIE DESPRE SFÎRȘITUL LUMII ȘI A DOUA VENIRE A LUI HRISTOS

n seara aceleiaşi zile Hristos se afla numai cu ucenicii pe muntele Eleon. El le-a povestit despre semnele sfîrşitului lumii şi a celei de-a doua veniri a Lui: „Feriți-vă să nu fiți amăgiți de cineva, căci mulți vor veni în numele Meu şi vor zice: „Eu sînt Hristos!", şi mulți vor crede în aceşti mincinoşi".

Vor începe războaie şi tulburări, va fi foamete şi molime, boli cumplite, cutremure şi semne înfricoşătoare din cer: soarele şi luna se vor întuneca, stelele vor cădea din cer. Toate acestea nu vor fi decît începutul nenorocirilor.

Pentru predicarea cuvîntului lui Dumnezeu veți fi prigoniți, vă vor da în judecată, vă vor arunca în temnițe, vă vor chinui şi vă vor ucide... Oamenii se vor urî unii pe alții, fărădelegile se vor înmulți şi iubirea multora se va răci. Frate va ucide pe frate, tatăl – pe copii. Şi voi veți fi urîți pentru numele Meu. Dar fără voia Domnului, nici un fir de păr nu va cădea de pe capul vostru. Prin răbdare, vă veți mîntui sufletele. Cel ce va îndura pînă la sfîrşit se va mîntui. Această Evanghelie va fi predicată în toată lumea, la toate popoarele şi atunci va fi sfîrşitul lumii.

În acea zi toți îl vor vedea pe Fiul Omului, Care va veni cu putere şi slavă multă. Venirea Lui va fi asemenea fulgerului care va lumina cerul de la răsărit la asfințit. El va trimite înaintea Sa pe Îngerii Săi care vor aduna toate popoarele la Judecată. Despre ziua şi ceasul acela, însă, nimeni nu ştie, nici Îngerii cereşti, nici Fiul, ci numai Tatăl Meu. Aşadar, vegheați şi vă rugați, căci nu ştiți ceasul cînd va veni Domnul vostru". *(Matei 24, 1 – 31)*

DESPRE JUDECATA DE APOI

ând Domnul Iisus Hristos va apărea în slava Sa, înconjurat de Sfinții Săi Îngeri, atunci se vor aduna la El toate neamurile. Nu numai cei vii, dar şi morții, înviind vor veni la Judecata lui Dumnezeu. În acea zi, Domnul îl va întreba pe fiecare: Ai hrănit

bate în uşă şi să roage cu glas tare: „Doamne, Doamne, deschide-ne!" Iar el le-a răspuns: „Adevărat zic vouă, nu vă cunosc".

Aşadar, vegheaţi, pentru că nu ştiţi, nici ziua, nici ora, cînd va veni Fiul Omului".

Fecioarele din această parabolă sînt sufletele oamenilor care aşteaptă întîlnirea cu Domnul. Numai sufletele sfinte, care ard de iubire către Hristos, vor moşteni viaţa veşnică. Şi dimpotrivă, sufletele întunecate de păcate, nu vor ajunge în rai. *(Matei 25, 1 – 13)*

PILDA DESPRE TALANŢI

Iisus Hristos îi atenţiona pe oameni să nu cadă în trîndăvie şi lenevire. Fiecare trebuie să muncească şi să slujească, prin talentele sale lui Dumnezeu şi oamenilor. Iată ce pildă le-a spus Iisus celor ce-L ascultau.

Fiul Omului se aseamănă cu un stăpîn bogat, care, pornind într-o ţară îndepărtată, îşi cheamă slugile şi le încredinţează averea. Unuia i-a dat cinci talanţi, altuia – doi, celuilalt – unu.

Sluga care avea cinci talanţi a investit banii într-o afacere şi a cîştigat încă cinci. Cel ce avea doi talanţi a procedat la fel şi a cîştigat alţi doi talanţi. Iar sluga care avea un talant a săpat o groapă în care a ascuns argintul stăpînului său.

La întoarcere, stăpînul a chemat slugile, cerîndu-le socoteală pentru banii pe care-i primiseră. Sluga care a primit cinci talanţi, i-a adus încă cinci. Stăpînul s-a bucurat şi a lăudat-o: „Bine, slugă credincioasă, în puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune".

S-a apropiat şi sluga ce luase doi talanţi şi i-a spus stăpînului său: „Doamne, doi talanţi mi-ai dat, iată alţi doi am cîştigat cu ei". „Bine, slugă bună şi credincioasă, în puţine ai fost credinciosă, peste multe te voi pune" – a lăudat-o şi pe aceasta stăpînul.

Apoi, s-a apropiat şi sluga cu un talant şi a zis: „Doamne, te-am ştiut că eşti om aspru, care seceri unde n-ai semănat şi aduni de unde n-ai împrăştiat şi, temîndu-mă, m-am dus şi am ascuns talantul tău în pămînt. Iată ai ce este al tău". „Slugă vicleană şi leneşă, ştiai că secer unde

„Învățătorul întreabă unde este încăperea în care va sărbători Paştile cu ucenicii Săi?" El vă va arăta un foişor mare, împodobit ca de sărbătoare, acolo să pregătiți totul".

Ucenicii au plecat şi au pregătit totul pentru serbarea Paştilui, aşa cum le-a poruncit Domnul. *(Luca 22, 7 – 13)*

IISUS SPALĂ PICIOARELE UCENICILOR SĂI

Iisus a venit seara, cu ucenicii Săi, în foişorul pregătit de sărbătoare. Aşezîndu-se la masă, El a zis: „Am voit foarte mult să mănînc cu voi acest paşte mai înainte de patima Mea, căci vă zic vouă, de acum nu-l voi mai mînca pînă cînd nu va fi desăvîrşit în Împărăția lui Dumnezeu". După ce au mîncat mielul pascal, Domnul s-a ridicat, s-a dezbrăcat de haine şi, luînd un prosop, s-a încins cu el. După aceea, a turnat apă în vas şi a început să spele picioarele ucenicilor, şi să le şteargă cu

Sala în locul foişorului din Sion, unde a avut loc Cina cea de Taină

prosopul cu care era încins. După ce a sfîrşit lucrul, care, de obicei, îl făcea ultima slugă în casă, s-a adresat către ucenici: „Voi Mă numiţi Învăţător şi Domn: este adevărat. Deci, dacă Eu, Domnul şi Învăţătorul, v-am spălat picioarele, atunci şi voi sînteţi datori să spălaţi unii altora picioarele".

Aşa Domnul a arătat tuturor un exemplu de dragoste şi smerenie în slujirea unuia faţă de altul. *(Luca 22,14-16; Ioan 13, 4 – 38)*

IISUS ÎL DEMASCĂ PE TRĂDĂTORUL IUDA

n timpul cinei, Iisus Hristos le-a dezvăluit ucenicilor Săi că unul dintre ei Îl va trăda. Ei s-au întristat nespus de tare şi fiecare se întreba: „Nu cumva sînt eu?" Trădătorul Iuda a avut îndrăznea-la să-L întrebe: „Nu cumva sînt eu, Învăţătorule?" Iar, Hristos i-a răspuns: „Tu ai zis!"

Apostolul Ioan, pe care Mîntuitorul îl iubea foarte mult, se rezemase de pieptul Învăţătorului. Petru i-a făcut semn lui Ioan să-L întrebe pe Iisus cine este trădătorul. Ioan, plecînd capul la pieptul lui Iisus, L-a întrebat: „Doamne, cine este?" „Cel, căruia Eu, întingînd o bucăţică de pîine, i-o voi da", a răspuns Iisus. Şi, întingînd o bucăţică, i-a dat-o lui Iuda Iscarioteanul. După aceasta, a intrat satana în Iuda. Iar Iisus a zis: „Ceea ce vrei să faci, fă mai curînd!"

Nimeni dintre ucenici n-a înţeles ce i-a vorbit Iisus lui Iuda. Unii au crezut că El i-a poruncit să cumpere ceva pentru sărbătoare, întrucît Iuda avea punga cu bani. Iuda, luînd bucăţica de pîine, a ieşit îndată. Era noapte tîrzie. *(Matei 26, 21 – 25)*

INSTITUIREA TAINEI SFINTEI ÎMPĂRTĂŞANII

ând trădătorul plecase, Domnul Iisus Hristos a luat pîinea, a binecuvîntat-o, a frînt-o şi, dînd ucenicilor, a zis: „Luaţi, mîncaţi, acesta este Trupul Meu, care pentru voi se frînge spre iertarea păcatelor. Să faceţi aceasta întru pomenirea Mea" (Primiţi, mîn-

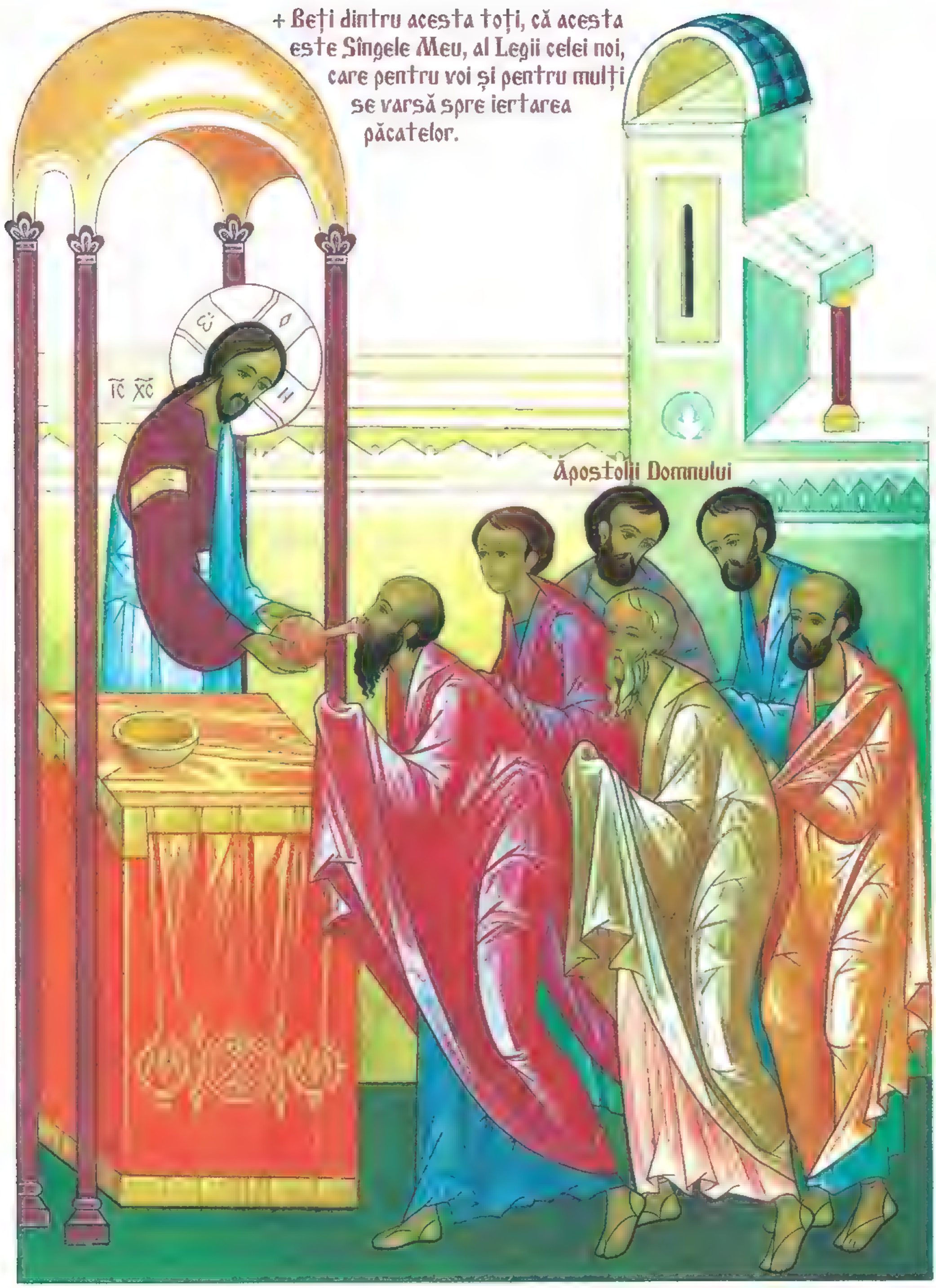
+ Beți dintru acesta toți, că acesta este Sîngele Meu, al Legii celei noi, care pentru voi și pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor.
Ă P O S T O L I I D O M N U L U I

Calea în Împărăția lui Dumnezeu este credința în Fiul lui Dumnezeu. Numai prin credința în Fiul, poți ajunge la Tatăl. „Cel ce crede în Mine, va face aceleaşi lucrări pe care Eu le fac şi chiar mai multe decît acestea va face, pentru că Eu Îl voi ruga pe Tatăl", zicea Domnul.

Iisus le-a promis ucenicilor că nu-i va părăsi. Le va trimite curînd un Mîngîietor – pe Duhul Sfînt. Cînd va veni Duhul adevărului, le va aminti despre toate cîte i-a învățat El, şi-i va îndrepta spre adevăr. Dacă Fiul lui Dumnezeu nu S-ar fi dat la moarte, Duhul Sfînt, n-ar fi venit în lume. „Ieşit-am de la Tatăl şi am venit în lume şi iarăşi las lumea şi Mă duc la Tatăl".

Hristos a prezis, de asemenea, că, pentru credință, ucenicii vor fi prigoniți şi vor îndura multe rele din partea fiilor lumii acesteia. „În lume veți avea suferințe, zicea El, dar, îndrăzniți, deoarece Eu am biruit lumea".

În comuniune cu Hristos credincioşii vor putea să îndure cu tărie toate suferințele, necazurile şi vor învinge. *(Matei 26, 31 – 36; Ioan 16, 1 – 15)*

RUGĂCIUNEA DIN GRADINA GHETSIMANI

Iisus Hristos, împreună cu unsprezece Apostoli, a plecat pe muntele Măslinilor, în grădina Ghetsimani. Despre acest loc ştia şi Iuda, deoarece Iisus venea adeseori pe aici cu ucenicii.

Ajungînd la locul cunoscut din grădină, Iisus le-a spus Apostolilor: „Stați aici pînă Mă voi ruga".

O negrăită tristețe şi durere L-a cuprins pe Iisus în acel moment. Luînd cu Sine pe Petru, Iacov şi Ioan, Iisus s-a retras puțin într-o parte şi le-a zis: „Întristat este sufletul Meu pînă la moarte. Rămîneți aici şi vegheați împreună cu Mine".

Nu departe de locul unde se aflau

Măslini seculari în grădina Ghetsimani →

Lăsîndu-i, s-a retras a treia oară să se roage. El se ruga atît de aprins, încît de pe fruntea Lui au început să cadă picături de sînge. Şi I s-a arătat un Înger din cer care-L îmbărbăta. După rugăciune, le-a zis ucenicilor care dormeau: „Sculați-vă, să mergem. E gata! A sosit ceasul. Fiul Omului este dat în mîinile păcătoşilor! Iată se apropie cel ce M-a vîndut!" *(Matei 26, 36 – 57; Luca 22, 39 – 53; Ioan 18, 1 – 12)*

PRINDEREA LUI IISUS

Pe cînd spunea Iisus aceste cuvinte, iată că dintre copaci a apărut o mulțime de oameni şi ostaşi înarmați, purtînd felinare şi făclii. Iuda Iscarioteanul îi conducea la locul cunoscut. El le-a spus mai înainte: „Pe cine voi săruta, acela este Iisus. Pe El să-L luați". Iuda s-a apropiat de Iisus, L-a îmbrățişat, L-a sărutat şi I-a zis:

– Bucură-Te, Învățătorule!

Domnul l-a întrebat, cu blîndețe, pe Iuda:

– Prietene, pentru ce ai venit aici? Cu o sărutare trădezi pe Fiul Omului?

După aceea, Iisus s-a adresat către gloată:

– Pe cine căutați?

– Pe Iisus Nazarineanul – I-au răspuns.

– Eu sînt! – le-a zis Iisus.

Gloata s-a retras înapoi şi a căzut cu fața la pămînt. Cînd s-a ridicat, El a întrebat din nou:

– Pe cine căutați?

– Pe Iisus din Nazaret – I-au răspuns ei.

Atunci, Domnul le-a zis:

– V-am spus că Eu sînt. Deci dacă Mă căutați, luați-Mă, iar pe ucenicii Mei nu-i atingeți, lăsați-i să plece.

Ucenicii, văzînd ce avea să se întîmple, L-au întrebat: „Doamne, poate să lovim cu sabia?" A început învălmăşeala. Simon Petru, dorind să-

de Îngeri? Dar, atunci cum se vor împlini cele spuse despre Mine de profeți în Scriptură?"

Apoi, Iisus s-a adresat mulțimii, zicînd: „Ați ieşit cu săbii şi cu ciomege să Mă prindeți ca pe un tîlhar. În fiecare zi şedeam în templu şi învățam, şi n-ați pus mîna pe Mine. Dar acum este ceasul vostru şi stăpînirea întunericului".

Ostaşii L-au luat pe Iisus, L-au legat şi L-au dus la arhiereu. Ucenicii, speriați, s-au împrăştiat, părăsindu-şi Învățătorul. Şi numai Petru cu Ioan mergeau în urma mulțimii, urmărind din depărtare, ce vor face iudeii cu Iisus.

(Matei 26, 46 – 56; Marcu 14, 43 – 53; Ioan 18, 3 – 13)

IISUS HRISTOS LA JUDECATA ARHIEREILOR

Iisus a fost adus de ostaşi la arhiereul Anna, socrul lui Caiafa, arhiereul acelui an. Acesta L-a întrebat pe Iisus despre învățătura Sa şi despre ucenici, sperînd să-I găsească vreo vină, dar Domnul tăcea. Atunci, Anna, batjocurindu-L, L-a trimis, legat, la arhiereul Caiafa[40]. Între timp, aici se adunaseră arhiereii, bătrînii şi cărturarii, ca să găsească motive de acuzare pentru care l-ar fi putut condamna la moarte pe Iisus Hristos.

[40] Caiafa era cel ce sfătuise pe iudei că este mai bine să moară un om (Iisus), decît tot poporul. Mai-marii iudeilor se temeau că, dacă poporul Îl va proclama pe Iisus regele lor, atunci, Cezarul roman va distruge Iudeea pentru nesupunere față de puterea romană.

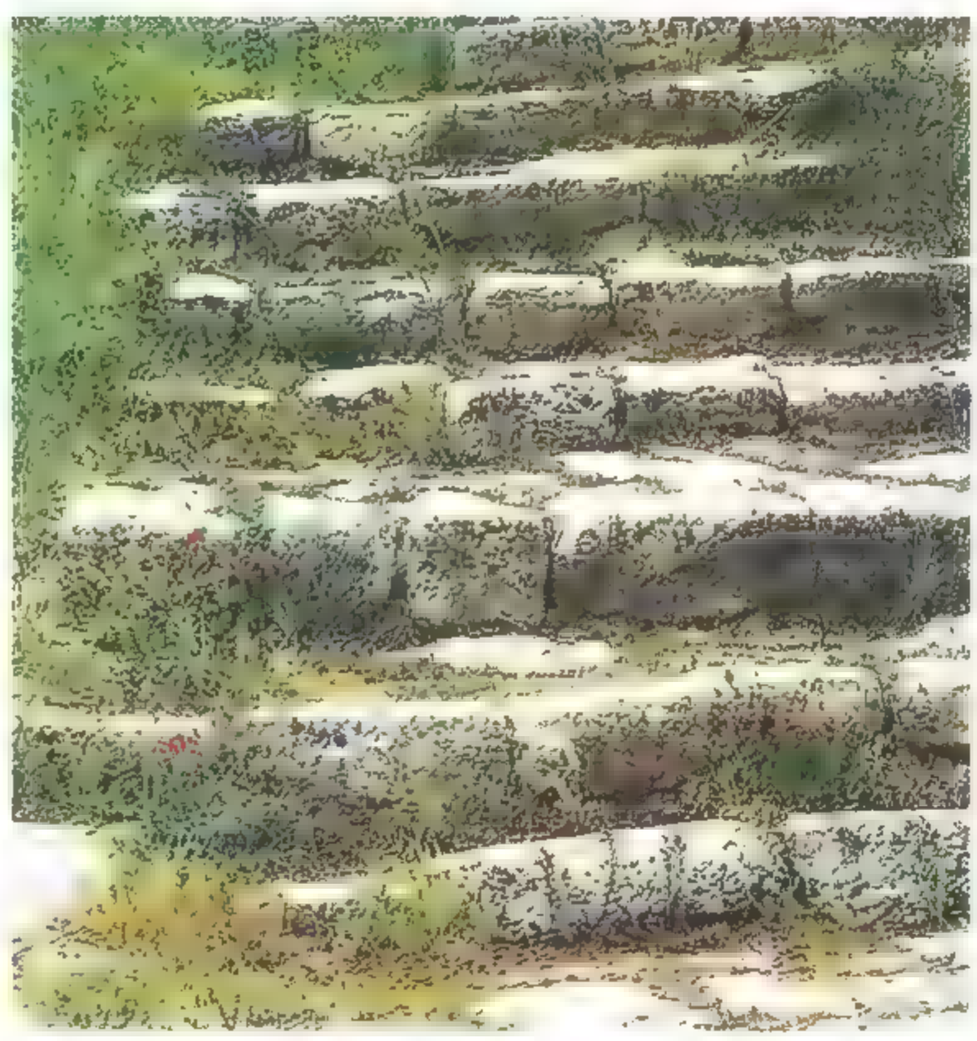

Scările pe care le-a urcat Iisus la interogatoriul din casa arhiereului Anna.

el. a zis: „Şi acesta a fost cu Iisus Nazarineanul". Petru, însă, s-a lepădat şi de această dată de El, spunînd că nu-l cunoaşte pe acest Om. Şi alţi slujitori l-au recunoscut pe Petru, reproşîndu-i: „Cu adevărat şi tu eşti dintre ei, căci graiul tău te trădează". Atunci, s-a apropiat o rudă a lui Malhus, căruia Petru i-a tăiat urechea, şi a confirmat: „Şi eu te-am văzut cu El în grădina Ghetsimani". Auzind acestea, Petru a început a se jura că nu-L cunoaşte pe acest Om. Imediat după aceasta, cocoşul a cîntat a doua oară. Petru a întors capul spre Iisus şi I-a prins privirea blîndă, amintindu-şi de cuvintele pe care I le-a spus mai înainte: „Pînă va cînta cocoşul, te vei lepăda de Mine de trei ori".

Un profund regret pentru laşitatea sa a cuprins inima lui Petru[41]. Ieşind din curtea arhiereului, a început a plînge amarnic. *(Matei 26, 58 – 75; Marcu 14, 66 – 72; Luca 22, 56 – 72; Ioan 18, 25 – 27)*

[41] Pînă la sfîrşitul zilelor sale, Ap. Petru s-a căit pentru lepădarea sa de Domnul, aşa încît ochii nu i se mai uscau de lacrimi. Toată viaţa a fost ucenic fidel al lui Iisus Hristos şi bun propovăduitor al învăţăturii Lui. După înălţarea Domnului, Apostolul a predicat în Palestina şi în alte ţări, botezînd oamenii şi făcînd diferite minuni şi vindecări. Irod Antipa l-a întemniţat pe Petru şi a vrut să-l omoare, dar Îngerul Domnului l-a eliberat în chip minunat. Conform tradiţiei, pe vremea împăratului Nero, Apostolul Petru, asemeni Învăţătorului său, a fost condamnat la moarte prin răstignire pe cruce, dar, considerîndu-se nevrednic să moară ca Hristos, a rugat să fie răstignit cu capul în jos. Pentru rîvna cu care a propovăduit creştinismul, Apostolul Petru a fost numit primul dintre Apostoli.

Casa arhiereului, descoperită în urma săpăturilor arheologice şi locul unde s-a lepădat Petru de Hristos.

la învinuirea principală. A intrat împreună cu Iisus în pretoriu şi L-a întrebat din nou:

– Aşadar, Tu eşti împărat?

– Sînt Rege, i-a răspuns Iisus, dar Împărăția Mea nu este din lumea aceasta. Eu M-am născut şi am venit în lume ca să mărturisesc adevărul. Oricine caută şi iubeşte adevărul, ascultă glasul Meu.

Pilat a înțeles că are înaintea sa un cuvios, un învățător al poporului şi nu este periculos pentru puterea romană.

– Ce este adevărul? – L-a întrebat Pilat pe Iisus.

A cugeta despre adevăr, Pilat considera a fi o ocupație[42] deşartă, de aceea, neaşteptînd răspunsul, a ieşit la iudei, declarîndu-le: „Eu nu găsesc în El nici o vină". Dar arhiereii şi bătrînii insistau asupra pedepsirii lui Iisus. Ei susțineau că Acesta răzvrăteşte poporul, predicîndu-şi învățătura în toată țara, din Galileea pînă la Ierusalim. Auzind că Iisus este din Galileea, Pilat a hotărît să scape de acest caz neplăcut. El nu dorea să condamne la moarte un Om nevinovat şi le-a poruncit să meargă la regele Galileii, Irod, care tocmai atunci se afla în Ierusalim.

(Ioan 18, 28 – 40; 19, 1 – 13)

IISUS LA JUDECATA LUI IROD

Regele Irod Antipa, cel care l-a executat pe Ioan Botezătorul, auzise foarte multe despre Iisus Hristos şi de mult timp dorea să-L vadă. Cînd L-au adus pe Hristos legat, Irod s-a bucurat, sperînd să vadă vreo minune săvîrşită de El. I-a pus multe întrebări, dar n-a obținut nici un răspuns. Mai-marii iudei Îl condamnau cu răutate pe Iisus înaintea lui Irod.

Mîniat de tăcerea Lui, regele Irod L-a batjocorit şi L-a înjosit pe Iisus. Dar, înțelegînd că Iisus nu este vinovat, a poruncit să fie îmbrăcat în haină strălucitoare şi dus înapoi la Ponțiu Pilat. Irod şi Pilat au devenit după aceea prieteni, deşi în trecut se duşmăneau. *(Luca 23, 7 – 71)*

[42] Romanii de multă vreme se dezamăgiseră de toate învățăturile filosofilor şi de toate adevărurile despre care vorbeau aceştia.

Pilat
Ο
Ω
Η

sine rege, este împotriva Cezarului!

Tulburarea şi revolta mulţimii creştea. Temîndu-se că iudeii îl vor denunţa Cezarului, Pilat a cedat cererii poporului. Conform tradiţiei iudaice, s-a spălat pe mîini înaintea poporului şi a zis:

– Nevinovat sînt de sîngele acestui Om drept. Toată răspunderea pentru moartea Lui fie asupra voastră.

Tot poporul a răspuns, strigînd:

– Sîngele Lui asupra noastră şi asupra copiilor noştri! (Adică, să ne pedepsească Dumnezeu, dacă pedepsim un om nevinovat).

Atunci, Pilat a poruncit ca Iisus să fie executat prin răstignire[46]. *(Marcu 15, 6 – 20)*

MOARTEA LUI IUDA

ndată după condamnarea la moarte a lui Iisus de către arhiereii şi bătrînii poporului, Iuda trădătorul şi-a dat seama de păcatul pe care l-a săvîrşit. Îl mustra conştiinţa pentru trădarea Dumnezeiescului Învăţător pentru o plată mizerabilă, şi supunerea Lui unor patimi îngrozitoare, şi unei morţi chinuitoare.

El a venit la templu şi a întors arhiereilor cei treizeci de arginţi, zicînd: „Am greşit, vînzînd sînge nevinovat, am predat morţii un Om nevinovat!" „Ce ne priveşte pe noi? Tu vei vedea!" – i-au răspuns cu indiferenţă lui Iuda.

Aducînd arginţii în templu, Iuda, disperat a plecat şi s-a spînzurat. Iar arhiereii, luînd banii aruncaţi, au zis: „Nu se cuvine să-i punem în visteria templului, deoarece sînt preţ pentru sînge". Şi, sfătuindu-se, au cumpărat cu ei un teren pentru înmormîntarea străinilor.

Aşa s-a împlinit prezicerea lui Ieremia: „Şi au luat treizeci de arginţi, preţul celui preţuit, pe care l-au preţuit fiii lui Israel, şi i-au dat

[46] Astfel, Pilat a încălcat una dintre principalele reguli ale legii romane prin care se interzicea să se pedepsească ori să se îndreptăţească acuzatul la dorinţa mulţimii.

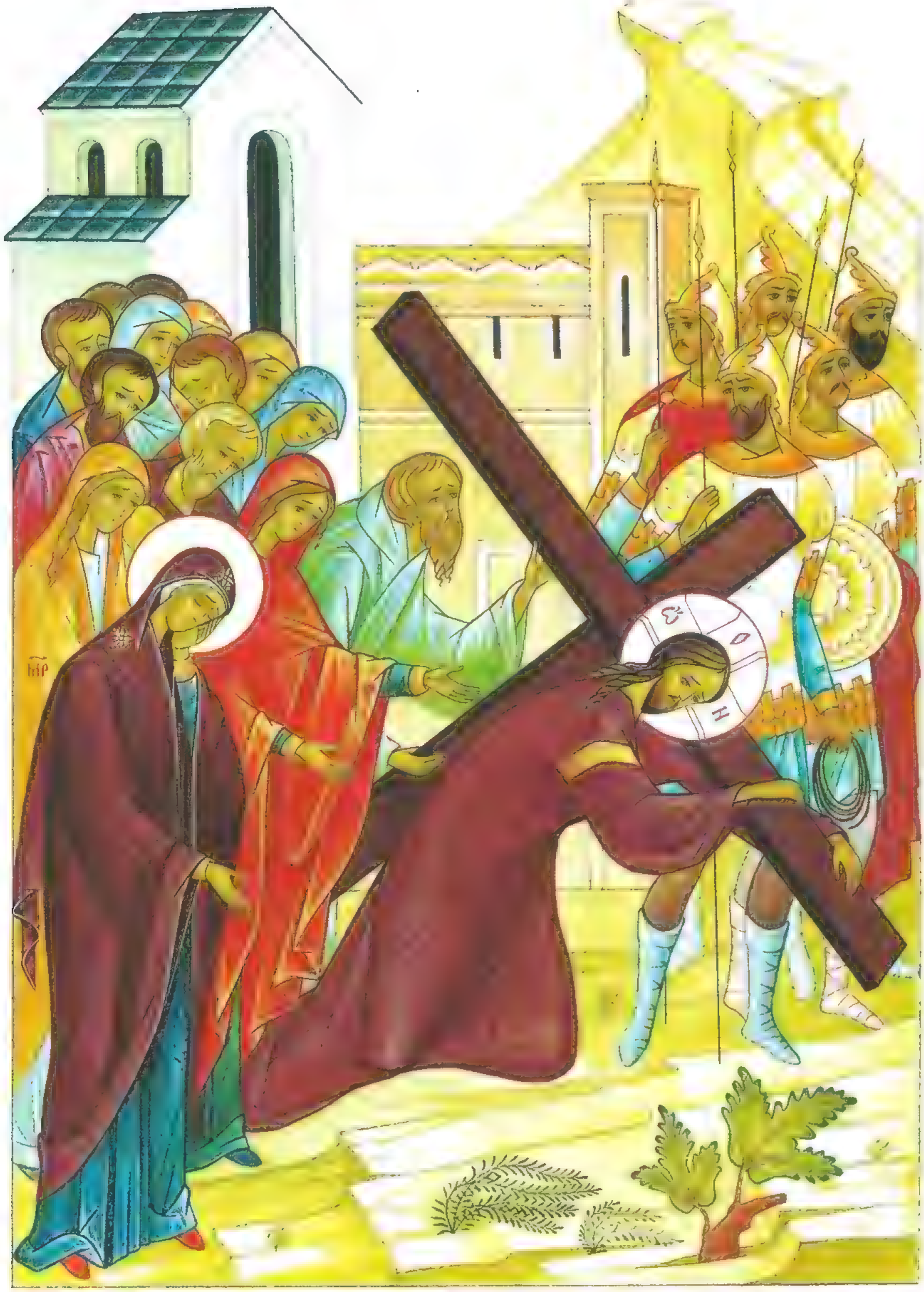

lui. Şi unul dintre tîlharii răstigniți alături de Iisus, îşi bătea joc de El: „Dacă eşti Tu Hristos, mîntuieşte-Te pe Tine Însuți şi pe noi!"

Blîndețea dumnezeiască şi bunătatea cu care Domnul îndura suferințele, a impresionat şi a mişcat sufletul împietrit al celuilalt tîlhar. Şi, certîndu-şi confratele neînțelept, îi zise: „Se vede că nu te temi de Dumnezeu, deşi eşti în aceeaşi osîndă? Noi am fost osîndiți pe drept pentru fărădelegile noastre, iar El n-a făcut nici un rău". Tîlharul ce fusese răstignit de-a dreapta Domnului, i-a zis, cu umilință, lui Iisus: „Pomeneşte-mă, Doamne, cînd vei veni în Împărăția Ta!" Şi Iisus i-a răspuns: „Adevărat grăiesc ție, astăzi vei fi cu mine în rai".

Lîngă crucea Mîntuitorului, stăteau şi plîngeau oamenii cei mai devotați care-L iubeau: Preacurata lui Maică, Maria lui Cleopa, Apostolul Ioan şi Maria Magdalena. Iisus, privind-o pe Fecioara Maria şi pe iubitul Său ucenic, Ioan, i-a zis Mamei Sale: „Femeie, iată fiul tău!", apoi adresîndu-se lui Ioan, a spus: „Iată mama ta!" Din acea zi, Fecioara Maria a rămas să trăiască în casa lui Ioan şi el i-a slujit cu dragoste ca şi mamei sale pînă la sfîrşitul zilelor ei[51]. Chiar şi pe cruce, îndurînd cele mai crunte chinuri, Iisus n-a uitat de Maica Sa iubită.

Părea că natura însăşi era îngrozită de patimile Fiului lui Dumnezeu. Pe la ora şase după timpul iudeilor, se făcuse, deodată, întuneric

[51] Conform Sf. Tradiții, Preasfînta Fecioară Maria a locuit în casa Ap. Ioan pînă la fericita sa adormire. Ea mergea adeseori pe muntele Eleon, de unde Hristos S-a înălțat la ceruri, şi-L ruga pe Domnul să o ia în veşnicele locaşuri. Cînd a sosit ziua morții ei, în mod minunat, toți Apostolii, care propovăduiau Evanghelia în țări diferite, s-au adunat în casa ei. Mutîndu-se la Domnul, ea le-a promis că nu-i va părăsi nici după moartea sa, ci se va ruga pentru ei şi pentru toată lumea. După ce i-a binecuvîntat pe toți, a murit în pace, de parcă adormise. În ceasul adormirii ei, Apostolii au fost luminați de o lumină neobişnuită. Însuşi Domnul, înconjurat de îngeri, a primit sufletul Maicii Domnului şi l-a ridicat la cer. Fecioara Maria a fost înmormîntată în Ghetsimania, acolo unde fusese înmormîntați şi părinții ei. Peste trei zile de la moartea ei, trupul ei preacurat nu mai era în mormînt. Domnul a înviat-o şi cu trupul înălțînd-o mai sus decît puterile îngereşti.

Atît în viață, cît şi după adormirea sa, Preasfînta Fecioară le ajută tuturor celor care i se adresează cu credință.

peste tot pămîntul pînă la ceasul al nouălea[52]. În ceasul al nouălea, Iisus a strigat cu voce tare: „Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?"

Mîntuitorul suferea nu numai de durerea trupească, ci şi de cea sufletească. El luase asupra Sa toată povara păcatelor omeneşti. Istovit de chinuri, a zis cu voce de mucenic: „Mi-e sete!" Unul dintre ostaşi a înmuiat un burete în oțet, l-a înfipt în vîrful unei trestii şi i L-a dus la gură. Atunci cînd Iisus a gustat oțetul, ştiind că a băut paharul suferinței pînă la fund, a zis: „Săvîrşitu-s-a". Ridicînd ochii spre cer, a strigat: „Tată, în mîinile Tale îmi dau sufletul Meu!" şi, plecîndu-Şi capul, Şi-a dat duhul.

În acel moment, catapeteasma din templul din Ierusalim s-a rupt în două de sus pînă jos, pămîntul s-a cutremurat, pietrele s-au despicat, mormintele s-au deschis şi mulți drepți adormiți au înviat (după Învierea Domnului, mulți dinte ei au intrat în Ierusalim).

Lîngă cruce stătea un sutaş roman. El a văzut moartea Mîntuitorului şi toate cîte au urmat. Acesta, cuprins de frică, L-a slăvit pe Dumnezeu şi a zis: „Cu adevărat acest Om a fost Fiul lui Dumnezeu", iar poporul care a venit să vadă răstignirea, ca pe o distracție, se întorcea în oraş, văietîndu-se şi bătîndu-se în piept de frică şi groază de păcatul uciderii Domnului.

Iudeii nu lăsau trupurile răstigniților pe cruce pînă sîmbătă, deoarece sîmbăta pascală era pentru ei o mare şi sfîntă sărbătoare. Ei l-au rugat pe Pilat să le permită să zdrobească fluierele picioarelor răstigniților, ca aceştia să moară mai repede şi să-i scoată de pe cruci. Pilat a acceptat şi ostaşii au zdrobit fluierele picioarelor tîlharilor. Iar cînd s-au apropiat de Iisus, au văzut că Acesta murise deja. Atunci, unul dintre ostaşi, pentru ca nimeni să nu se îndoiască de moartea lui Iisus, L-a străpuns în coastă cu sulița şi îndată a curs sînge şi apă. *(Matei 27, 35 – 38; Marcu 15, 23 – 28; Luca 23, 33 – 49; Ioan 19, 18 – 24)*

[52] În timpurile evanghelice, ziua era perioada de 12 ore, cuprinsă între răsărit şi asfințit. Aceste 12 ore erau împărțite în patru părți, a cîte trei ore fiecare şi se numeau ceasul întîi, al treilea, al şaselea, al nouălea. Cînd a fost răstignit Domnul, era ceasul al treilea sau perioada dintre 9 şi 12. Întunericul a cuprins tot pămîntul în ceasul al şaselea şi a durat pînă în ceasul al nouălea, adică de la 12 pînă la ora trei. Moartea Domnului a survenit în ceasul al nouălea, adică după ora trei.

Pilat s-a mirat de moartea atît de grabnică a lui Iisus. Chemînd sutaşul şi convingîndu-se de moartea Lui, a poruncit să-i dea lui Iosif trupul lui Iisus. A mai venit şi un alt ucenic al lui Iisus, Nicodim, care vorbise cu El noaptea. Acesta a mai adus ulei din smirnă şi aloe ca să ungă cu el trupul Domnului înainte de îngropare. Ei au coborît de pe cruce trupul Domnului, L-au uns cu acest ulei înmiresmat şi L-au înfăşurat într-un giulgiu curat.

În apropiere de Golgota, se afla o grădină. În stîncă fusese săpat un mormînt, care aparţinea lui Iosif. Anume în acest mormînt nou a fost pus trupul lui Iisus. Apoi, au închis intrarea cu o piatră mare şi au plecat[53].

După Iosif şi Nicodim, au venit şi unele femei, care Îl urmau pe Iisus încă din Galileea. Ele priveau din depărtare cum era înmormîntat Iisus Hristos. *(Matei 27, 57 – 61; Marcu 15, 42 – 47; Luca 23, 50 – 56; Ioan 19, 31 – 42)*

STRĂJERII LA MORMÎNT

n ziua de sîmbătă, arhiereii şi fariseii au venit la Pilat şi i-au spus: „Domnule, ne-am adus aminte că mincinosul Acela a spus încă pe cînd era în viaţă ucenicilor Săi că a treia zi va învia. Deci, porunceşte ca mormîntul să fie păzit pînă a treia zi, ca nu cumva ucenicii să fure trupul Lui şi să spună poporului că a înviat”. Pilat le-a răspuns: „Aveţi straja voastră, mergeţi şi păziţi cum ştiţi”.

Deşi era sîmbăta pascală, aceştia au mers la mormînt, l-au pecetluit şi au pus ostaşi să-l păzească. Aşa au încălcat ei înşişi porunca despre sîmbătă. *(Matei 27, 62 – 66)*

[53] Astăzi Mormîntul Domnului se află în centrul Bisericii „Învierea Domnului” din Ierusalim. În dreapta intrării în peşteră se află un loc înălţat de piatră acoperit mai tîrziu cu marmură, pe care a odihnit trei zile trupul Mîntuitorului lumii. Iar la intrarea în Mormîntul Domnului, se află o mică încăpere – unde Îngerul Domnului a vestit femeilor mironosiţe fericita veste a Învierii lui Hristos.

ÎNVIEREA DOMNULUI NOSTRU IISUS HRISTOS

Îngerul Domnului

– Cele întîmplate cu Iisus Nazarineanul, Care era mare Profet în faptă şi în cuvînt înaintea lui Dumnezeu. Arhiereii şi mai-marii noştri L-au osîndit la moarte. Iar noi nădăjduiam că El este Mesia, Cel ce avea să izbăvească pe Israel. Iată, sînt trei zile de cînd s-au petrecut acestea. Dar şi nişte femei de-ale noastre ne-au înspăimîntat, ducîndu-se dis-de-dimineață şi negăsind trupul Lui, au văzut doi Îngeri, care le-au spus că Iisus e viu. Unii dintre ucenici au fost la mormînt şi s-au convins că trupul nu este acolo.

Atunci, Iisus le-a zis: „O, nepricepuților cu inima, cum de n-ați văzut în aceasta împlinirea profețiilor?" Şi, începînd de la Moise şi toți profeții, le-a tîlcuit tot ce s-a spus despre Hristos în Scripturi. El le-a explicat că Hristos trebuia întîi să pătimească, ca apoi să se proslăvească.

Vorbind aşa, au ajuns la Emaus. Domnul voia să plece mai departe, dar ei Îl rețineau, rugîndu-L să mai rămînă pentru că înserase deja. Iisus a rămas cu ei să înnopteze într-o casă. Stînd împreună la masă, luînd El pîinea, a binecuvîntat-o şi frîngînd-o, le-a dat-o lor. Atunci, ucenicilor li s-au deschis deodată ochii şi L-au recunoscut pe Domnul, dar, în acelaşi moment, Iisus S-a făcut nevăzut. Unul dintre ei a zis celuilalt: „Oare nu ardea inima în noi, atunci cînd ne vorbea pe drum şi cînd ne tîlcuia Scripturile? Cum de nu ne-am recunoscut Învățătorul?"

Luca şi Cleopa au decis să nu rămînă la Emaus, s-au întors repede la Ierusalim, au povestit celorlalți ucenici tot ce s-a întîmplat cu ei.

Ruinele vechii biserici din Emaus →

Apostolii Domnului
IC
XC
Ap. Toma
Apostolii Domnului

auzind că este Domnul, s-a aruncat în apă, înotînd spre mal. Ceilalți ucenici au venit cu barca, trăgînd mreaja cu pești. Cînd au ieșit la țărm, au văzut un rug la care se cocea pește și pîine. Hristos le-a spus să aducă peștele pe care l-au prins. Simon Petru a urcat în barcă și a tras mreaja la țărm plină de pești mari: erau o sută cincizeci și trei și, deși erau atîția, mreaja nu s-a rupt. Iisus le-a zis: „Veniți de prînziți".

După ce au prînzit, Iisus l-a întrebat de trei ori pe Simon Petru: „Simone, fiul lui Iona, Mă iubești?" Iar el, de trei ori I-a răspuns: „Da, Doamne, Tu știi că Te iubesc". „Paște mielușeii Mei" – i-a spus de fiecare dată Domnul lui Petru. *(Ioan 21, 1 – 17)*

ÎNĂLȚAREA DOMNULUI

e parcursul a patruzeci de zile după Învierea Sa Domnul Iisus Hristos se arăta ucenicilor și vorbea cu ei despre Împărăția lui Dumnezeu. El le spunea despre slujirea apostolică, pentru că urmau să propovăduiască creștinismul în toată lumea. Într-o zi, pe cînd se aflau cu El pe munte în Galileea, Iisus le-a zis: „Mi-a fost dată puterea atît în ceruri, cît și pe pămînt. Așadar, mergeți și predicați Evanghelia tuturor popoarelor, botezîndu-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfîntului Duh. Cine va crede și se va boteza se va mîntui, cine nu va crede se va osîndi. Cei care vor crede vor izgoni în numele Meu diavoli, vor vorbi limbi noi, vor lua în mînă fără daună șerpi și, chiar de vor bea ceva ucigător, nu le va dăuna; vor pune mîna pe bolnavi și aceștia se vor vindeca. Învățați oamenii să urmeze tot ce v-am poruncit. Iar Eu voi fi cu voi pînă la sfîrșitul veacului".

În cea de-a patruzecea zi de la Învierea Sa, într-o discuție cu ucenicii, Domnul le-a poruncit: „Rămîneți la Ierusalim. Peste cîteva zile peste voi Se va pogorî Duhul Sfînt și veți primi din cerurui o mare putere pentru predicarea Evangheliei. Ioan a botezat cu apă, voi veți boteza cu Duh Sfînt".

Apoi Iisus Hristos, împreună cu ei, a pornit spre Betania pe muntele Eleon. Și, ridicînd mîinile, i-a binecuvîntat și a început se depărta de ei,

înălțîndu-Se la cer. Şi un nor L-a făcut curînd nevăzut. Apostolii au rămas locului şi, uimiți, au privit mult timp în urmă. Pe neaşteptate li s-au arătat doi Îngeri în veşminte albe şi le-au spus: „Bărbați ai Galileii, de ce stați şi priviți la cer? Iisus care tocmai s-a înălțat, va veni din nou pe pămînt în acelaşi chip în care ați văzut că s-a înălțat la cer". Foarte bucuroşi, ucenicii s-au întors la Ierusalim, unde au stat în biserică, slăvindu-L şi binecuvîntîndu-L pe Dumnezeu.

În cea de-a cincizecea zi de la Învierea lui Hristos s-a împlinit promisiunea, făcută de Mîntuitorul Apostolilor. Pe cînd se aflau cu toții în foişorul din Sion, privegheau şi se rugau, asupra lor s-a pogorît Sfîntul Duh în chip de limbi de foc. Şi ei au început să-L slăvească pe Dumnezeu în limbi diferite, pe care nu le cunoşteau mai înainte. Acest har al cunoaşterii limbilor străine le-a fost dat, pentru ca ei să poată predica învățătura lui Hristos tuturor popoarelor. După pogorîrea Sfîntului Duh, Apostolii au pornit la drum să vestească Evanghelia în toată lumea, iar Domnul le confirma spusele prin multe minuni.

Domnul Iisus Hristos a făcut şi alte minuni, despre care nu s-a spus în această carte. Dar, dacă am descrie totul amănunțit, lumea întreagă n-ar cuprinde cărțile ce s-ar fi scris. Evanghelia a fost scrisă pentru ca noi să credem în Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, şi, prin credința în El, să dobîndim viață veşnică.

EVANGHELISTUL MARCU

Evanghelistul Marcu s-a născut la Ierusalim. El nu L-a însoţit ca şi ceilalţi Apostoli pe Iisus Hristos, dar a devenit martor al ultimelor zile ale vieţii Lui pămînteşti. Împreună cu Apostolul Pavel şi cu ruda sa, Apostolul Varnava, a pornit în lume să predice Evanghelia. Împreună cu Apostolul Petru a fost la Roma, de acolo a plecat în Egipt, unde a întemeiat Biserica. Pe cînd Petru se afla în închisoarea din Roma, Apostolul Marcu a venit acolo. Aici, la rugămintea creştinilor, el a scris o Evanghelie. Se consideră că el scria din spusele şi sub îndrumarea Apostolului Petru. De la Roma Evanghelistul Marcu a plecat în Egipt, Libia, precum şi în alte ţări. În Alexandria păgînii l-au prins şi l-au torturat, silindu-l să se lepede de Hristos. Fiind întemniţat, el a murit zicînd: „Doamne, îmi încredinţez sufletul în mîinile Tale!". Păgînii au încercat să-i ardă trupul, dar cînd au aprins focul, a răsunat un tunet şi s-a cutremurat pămîntul. Creştinii l-au înmormîntat pe mucenic, iar în sec. al IV-lea, sfintele lui moaşte au fost mutate la Veneţia şi aşezate în biserica San Marco.

EVANGHELISTUL LUCA

Evanghelistul Luca era medic şi pictor. El a trăit în Antiohia (Siria). Auzind despre învăţătura lui Iisus, despre minunile Lui, a venit în Palestina. După Înălţarea Domnului el a călătorit şi a predicat cuvîntul

să le completeze. Apostolul Ioan a confirmat autenticitatea celor scrise şi a scris o Evanghelie proprie. Pentru descoperirea în ea a unor mari adevăruri dumnezeieşti, Apostolul a fost numit Ioan Teologul. În ultimii ani de viaţă, bătrînul, ajuns la vîrsta de o sută de ani, nu mai era în stare să vorbească mult, repetînd aceleaşi cuvinte: „Copii, iubiţi-vă unii pe alţii!" Cînd era întrebat de ce repetă atît de des aceste cuvinte, el răspundea: „Pentru că aceasta este porunca Domnului, dacă o veţi urma, va fi de ajuns". Evanghelistul Ioan a fost singurul ucenic al lui Iisus Hristos care nu a murit cu moarte de mucenic, ci a ajuns la adînci bătrîneţe.

Vindecarea slăbănogului de la scăldătoarea Vitezda.....40
Discuția despre ziua de sîmbătă.....41
Alegerea celor doisprezece Apostoli.....42
Predica de pe munte
Fericirile.....42
Despre iubirea tuturor oamenilor.....44
Despre milostenie.....45
Despre rugăciune.....45
Despre nejudecarea aproapelui.....46
Despre bogăția pămîntească şi cea cerească.....46
Despre împlinirea poruncilor lui Dumnezeu.....48
Vindecarea slugii sutaşului.....48
Învierea tînărului din Nain.....49
Ungerea lui Iisus de către femeia păcătoasă.....49
Pilda semănătorului.....51
Pilda despre grîu şi neghină.....52
Alte pilde despre Împărăția Cerurilor.....53
Iisus liniştește furtuna de pe mare.....54
Vindecarea demonizatului din ținutul Gherghesenilor.....54
Învierea fiicei lui Iair.....56
Vindecarea a doi orbi.....56
Iisus din nou la Nazaret.....58
Iisus îi trimite pe Apostoli să predice.....58
Tăierea capului lui Ioan Botezătorul.....59
Iisus satură cinci mii de oameni.....60
Iisus merge pe apă.....62
Vindecarea fiicei canaaneencii.....64
Mărturisirea lui Petru. Cea dintîi vestire a patimilor,
morții şi Învierii Domnului.....65
Schimbarea la Față a Domnului.....66

Ultima discuție a lui Iisus cu ucenicii.....102
Rugăciunea din grădina Ghetsimani.....103
Prinderea lui Iisus.....105
Iisus Hristos la judecata arhiereilor.....107
Petru se leapădă de Învățătorul său.....108
Iisus Hristos înaintea lui Pilat.....110
Iisus la judecata lui Irod.....111
Ultima judecată a Domnului Iisus Hristos.....112
Moartea lui Iuda.....115
Drumul spre Golgota.....116
Răstignirea Domnului nostru Iisus Hristos.....118
Punerea în mormînt a Mîntuitorului.....122
Străjerii la mormînt.....123
Învierea lui Hristos.....124
Arătarea Domnului înviat Mariei Magdalena
și altor femei mironosițe.....126
Iisus Se arată ucenicilor, în drum spre Emaus.....128
Domnul Iisus Hristos se arată celor zece Apostoli.....130
Necredința Apostolului Toma.....130
Domnul se arată ucenicilor la Marea Tiberiadei.....132
Înălțarea Domnului.....133
Evanghelistul Matei.....136
Evanghelistul Marcu.....137
Evanghelistul Luca.....137
Evanghelistul Ioan.....138

39,00